

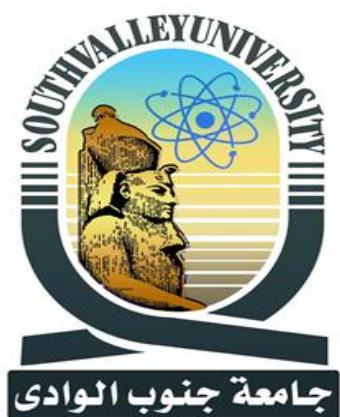
اللغة العربية

إعداد

د/ رانده عدلي محمد عايد

الفرقه الرابعة

قسم الدراسات الإسلامية

اللغة العربية

إعداد

د/ راندہ عدی محمد عايد

أستاذ المقرر

كلية الآداب

قسم الدراسات الإسلامية

العام الجامعي

٢٠٢٣ / ٢٠٢٢ م

بيانات الكتاب

الكلية : الآداب

الفرقة : الرابعة

التخصص : الدراسات الإسلامية

تاريخ النشر :

عدد الصفحات : ١٦٨

إعداد : رانده عدلي محمد عايد

نصائح الترجمة من العربية للعربية (عربي - عربي)

- اقرأ النص أولاً قراءة سريعة.
- ترجم النص بنفسك ترجمة بآلفاظ سهلة مريحة للقارئ.
- اضبط السياق العربي بشكل أفضل و بأسلوب شيق مريح.

جدول المحتويات

٣	بيانات الكتاب .....
٤	جدول المحتويات .....
١١	الحروف الهجائية <i>האותיות</i> .....
١١	ملاحظات على الأبجدية العبرية .....
١٣	حروف كم صنف .....
١٣	حروف بجد كفت .....
١٥	تمارين .....
١٧	الحركات – <i>הMOVEMENTS</i> .....
١٧	حركات الفتح .....
١٩	حركات الكسر .....
٢١	حركات الضم .....
٢٤	<i>הכברות - المقاطع</i> .....
٢٥	أنواع المقاطع : .....
٢٥	١- مقطع قصير مغلق .....
٢٥	٢- مقطع طويل مغلق .....
٢٥	٣- مقطع قصير مفتوح .....
٢٥	٤- مقطع طويل مفتوح .....
٢٥	٥- مقطع نصف مفتوح (مخطوط) .....
٢٦	هاء التعريف - <i>הא הידיעה</i> .....
٢٨	هاء الاتجاه - <i>הא ה向往ה</i> .....
٢٩	واو العطف - <i>ו' החבר</i> .....

٣٠	واو القلب " واو التوالى "
٣٠	مع الفعل الماضي.....
٣١	مع الفعل المضارع .....
٣٣	ضمائر צְמִימֵרָה .....
٣٣	الضمائر المنفصلة المفردة.....
٣٣	الضمائر المنفصلة الجمع .....
٣٣	الضمائر المتصلة.....
٣٥	حروف النسب – אֶזְתִּיּוֹת הַיְחִים .....
٣٦	تشكيل " מִזְנָה من " .....
٣٨	מִילּוֹת יְחִים .....
٤١	أسماء الاشارة واسم المؤصل .....
٤١	أولاً أسماء الاشارة .....
٤١	أولاً : الاشارة للقريب .....
٤١	ثانياً : الاشارة للبعيد .....
٤٢	ثانياً : اسم المؤصل .....
٤٣	المذكر والمؤنث .....
٤٤	أولاً : المذكر .....
٤٤	ثانياً : المؤنث .....
٤٤	علامات المؤنث : .....
٤٥	المفرد والمثنى والجمع (יְחִיד – זְוִיגִי - רַבְבִּי) .....
٤٦	הַיְחִיד المفرد : .....
٤٦	הַזְּוִיגִי المثنى : .....

٤٦	הַרְבֵּי الجمع : .....
٤٧	التغييرات التي تطرأ على الاسم عند الجمع : .....
٥١	נִשְׂם הַמִּסְפֵּר – اسم العدد .....
٥٢	١ - العدد الأساسي : .....
٥٣	الأعداد المركبة .....
٥٤	{ الفاظ العقود } .....
٥٦	العدد الترتيبى - הַמִּסְפֵּר הַסְּדָרוֹר .....
٥٨	الكسر - הַמִּסְפֵּר הַשְּׁבֵיר .....
٥٩	הָא הַשְּׁאֵלָה - هاء الاستفهام .....
٦١	מלות שאלה أدوات الاستفهام .....
٦٥	تصريف الأفعال المتعدية في الوزن المجرد .....
٦٥	זֶמַן עֲבָר – الزمن الماضي .....
٦٦	זֶמַן הַזָּהָה (בִּינּוּגִי פֻּזְעֵל) – اسم الفاعل أو زمن الحاضر .....
٦٦	זֶמַן עַתִּיד – الزمن المستقبل .....
٦٧	הַצּוֹרֵר – الأمر .....
٨٧	تصريف الأفعال مضمومة العين .....
٩٠	وزن (בְּפִעָל) فعل – انفعـل .....
٩٣	الجملة العربية – הַמְשֻׁפֵּט הַעֲבָרִי .....
٩٣	أجزاء الجملة العربية البسيطة .....
٩٣	المسنـد إلـيـه (הַדּוֹשֵׁא) .....
٩٣	المسنـد (הַדּוֹשֵׁא) : .....
٩٤	أجزاء الجملـة الفعلـية البسيـطة .....

٩٧	أجزاء الجملة الإسمية البسيطة
٩٩	نصوص عربية بسيطة
٩٩	نصوص إسلامية
٩٩	שליחות האיסלאם
١٠٠	ترجمة النص
١٠٢	הنبي אֵלֹה מוחמד
١٠٢	المفردات
١٠٥	חמש מצוות-היסוד באיסלאם
١٠٦	المفردات
١٠٨	הmoziazen לאמנות האסלאם
١٠٩	المفردات
١١١	מקוםמה של התפילה בחיה המוסלמי
١١٢	المفردات
١١٣	שיעור ראשון . חלק א
١١٣	שיעור ראשון . חלק ב
١١٤	شيخة مس" 1
١١٤	פגישה באוטובוס
١١٦	شيخة مس" 2
١١٨	شيخة مس" 3
١٢١	ראש ראש
١٢٤	نصوص سياسية
١٢٤	ראש מ鏘שות לבנון

١٢٥	התקפות ישראלי בלבנון	الفردات
١٢٦	الفردات	الهنأط
١٢٧	الفردات	الهنأط
١٢٨	الفردات	الهنأط
١٣٠	الهنأط	الهنأط
١٣١	الهنأط	الهنأط
١٣٢	الهنأط	الهنأط
١٣٣	الهنأط	الهنأط
١٣٥	الهنأط	نصوص اجتماعية
١٣٥	الهنأط	مدينة روحها
١٣٨	الهنأط	بسبعين الحوادث الاحرónica
١٣٩	الهنأط	الفردات
١٤١	الهنأط	المؤسسة لبيت المقدس في إسرائيل
١٤٢	الهنأط	الفردات
١٤٥	الهنأط	الهزاعنة
١٤٦	الهنأط	الفردات
١٤٩	الهنأط	نصوص أدبية
١٤٩	الهنأط	التיאطرون الكامري
١٥٠	الهنأط	الفردات
١٥٢	الهنأط	مندللي موقر سفري
١٥٤	الهنأط	الفردات
١٥٧	الهنأط	الملحمة الأدبية هذه

١٥٨	المفردات .....
١٦٠	נתן אלתרמן (1910-1970) .....
١٦١	المفردات .....
١٦٣	نصوص اعلامية .....
١٦٣	ערוץ היסטוריה ישראלי .....
١٦٤	ترجمة النص .....
١٦٥	בתום יום דיוונים ארכ .....
١٦٨	ערוץ ٧ .....
١٦٩	المفردات .....
١٧١	אמצעי התקשרות האלקטרוניים .....
١٧٢	المفردات .....
١٧٤	ערוץ טלויזיה בלוזין .....
١٧٦	المفردات .....
١٧٨	الروابط .....
١٧٨	١. كم صنف .....
١٧٨	٢. حروف بجد كفت .....
١٧٨	٣. الحركات في اللغة العبرية .....
١٧٨	٤. السكون في اللغة العبرية .....
١٧٨	٥. الحركات المركبة .....
١٧٨	٦. المقاطع في اللغة العبرية .....
١٧٨	٧. هاء التعريف - הָא הַיְדִיעָה .....
١٧٨	٨. واو العطف - וֹ הַחֲבּוֹר .....

٩.	واو القلب " واو التوالى " ١٧٨
١٠.	الضمائر <i>בָּנִי הַגּוֹף</i> ١٧٨
١١.	حروف النسب – <i>אֶותְיותַ הַיִתְשׁ</i> ١٧٨
١٢.	أسماء الاشارة واسم الموصول ١٧٨
١٣.	المذكر والمؤنث ١٧٨
١٤.	المفرد والمثنى والجمع (<i>יִיחִיד</i> – <i>זָוְגִי</i> - <i>רַבּוֹי</i>) ١٧٨
.15	<i>שְׁאֵלָה</i> - ملحوظ أدوات الاستفهام ١٧٨
١٦.	שיעור ראשון . חלק א ١٧٨
١٧.	שיעור ראשון . חלק ב ١٧٨
١٨.	شيخة مس' ١ ..... ١٧٩
١٩.	شيخة مس' ٢ ..... ١٧٩
.20	شيخة مس' ٣ ..... ١٧٩
	١٨٠ ..... قائمة المصادر والمراجع

الحروف الهجائية ה-אָזְתִּיוֹת

مقابله بالعربية	اسم الحرف	كتابة اليد		حروف الطباعة		مقابله بالعربية	اسم الحرف	كتابة اليد		حروف الطباعة	
		الحرف في نهاية الكلمة	الحرف	الحرف في نهاية الكلمة	الحرف			الحرف في نهاية الكلمة	الحرف	الحرف في نهاية الكلمة	الحر
م	מ	ם	מ	ם	מ	אַלְפּ	אַ	אַ	אַ	אַ	אַ
נ	נ	וֹ	גּ	וֹ	נָ	בֵּית	בּ	בּ	בּ	בּ	בּ
ס	ס	סֶמֶךְ	סֶ	סֶ	סֶ	גִּימֶל	גּ	גּ	גּ	גּ	גּ
ע	עַיִן		עַ		עַ	דָּלֶת	דּ	דּ	דּ	דּ	דּ
פ	פַּאַ		פַּ	פַּ	פַּ	הָאָ	הּ	הּ	הּ	הּ	הּ
כ	כַּדְיִ	כַּ	כַּ	כַּ	כַּ	וּ	וּ	וּ	וּ	וּ	וּ
צ	צַדִּי	צַ	צַ	צַ	צַ	זִין	זּ	זּ	זּ	זּ	זּ
ק	קַוִּף		קַ		קַ	ז					
ר	רַיִשׁ		רַ		רַ	חַ	חַ	חַ	חַ	חַ	חַ
ש	שִׁין		שִׁ		שִׁ	טַ	טַ	טַ	טַ	טַ	טַ
ס	שִׁין		שִׁ		שִׁ	יְ	יְ	יְ	יְ	יְ	יְ
ת	תַּוּ		תַּ		תַּ	קְ	קְ	קְ	קְ	קְ	קְ
						לְמַדּ	לְ	לְ	לְ	לְ	לְ

ملاحظات على الأبجدية العربية

- تكتب العربية وتقرأ من اليمين إلى اليسار كسائر اللغات السامية.
- ت تكون الأبجدية العربية من اثنين وعشرين حرفاً حيث إن العلماء يعتبرون حرف الشين ش والسين שـ حرفاً واحداً.

٣- تكتب الأبجدية منفصلة عن بعضها البعض مثل كتابة اللغات الأوروبية المطبوعة .

٤- تسهيلاً لحفظ ترتيب الحروف الأبجدية جرت العادة على جمعها في كلمات مثل أبجد هوز حطى كلمن سعفص قرشت .

٥- لكل حرف من الأبجدية قيمة عددية :

$$\aleph' = ١ ، ب' = ٢ \leftarrow \text{وهكذا حتى} \beth' = ٩$$

$$\text{ثم تبدأ العشرات} \daleth' = ١٠ \leftarrow \text{وهكذا حتى} \zeta' = ٩٠$$

$$\text{ثم تبدأ المئات} \beth' = ١٠٠ \leftarrow \text{وهكذا وحتى} \aleph' = ٤٠٠$$

وتكتب الأحرف وعلى يسارها شرطة أو شرطتين مثل ، وعند كتابة عدد مركب الكبير ألا مثل : $\text{כ''ג} = ٢٣$ ، $\text{תרמ''ב} = ٦٤٢$ (ويسمى هذا النظام باسم حساب الجمل) .

٦- هناك بعض الحروف التي تم تطويقها لتتناسب مع الأبجدية الأوروبية مثل ג' وتنطق مثل G الإنجليزية في مثل : ג'וֹרג " جورج " أما حرف ז' فينطق مثل J الإنجليزية في مثل : ז'אָק " جاك " ، وحرف צ' ينطق مثل صوت CH في مثل : צ'יּוּפִין شيبس .

٧- هناك بعض الحروف الأخرى التي تم تطويقها لتتناسب مع الأبجدية العربية مثل : ح' وتنطق غ في ر'آل'ي " غالى " ، ר'אל'ה " غزاله " وأحياناً يستخدمون حرف لا' لنفس الغرض ، بينما يستخدم حرف ח' بدلاً من حرف خ مثل : ח'ל'יף " خليفه " وذلك نتيجة لشيوخ النطق الإسكنذري .

٨- تنطق الواو في العربية الحديثة (قاف) مثل نطق (w) الألمانية ، وتنطق الصاد (تسادي كما نقول في الألمانية TSE .

٩- تخلصت اللغة العربية من الإعراب ، لذا فإن أواخر الكلمات ساكنة إلا إذا كانت نهاية الكلمة حرف ئ ، أو حرف ه مسبوقة بحركة طويلة فإنه ينطق مد للحركة السابقة عليها ويسمى في هذه الحالة ساكن مستتر .

١٠- تقسم الحروف الأبجدية تبعاً لمصدرها الصوتي إلى خمسة أقسام على النحو التالي :

الحروف	المصدر الصوتي
ج، ح، ك، ي	حروف حنكية
د، ط، ل، ن، ث	حروف لسانية
ب، م، ف	حروف شفوية
ء، ئ، ئا، ئا، ئا وتعامل ئ نفس معاملتها في بعض القواعد.	حروف أسنانية

حروف كم صنف

هناك خمسة حروف يتغير شكلها إذا وقعت في نهاية الكلمة (كما هو موضح بالجدول التالي)
ونجمعها في قولنا : **كم صنف** .

في النهاية	في الأول والوسط	الحرف بالعربي ة
ك	ج	ك
م	م	م
ص	لا	ص
ن	ن	ن
ف	ف	ف

حروف بجد كفت

هناك ستة حروف يتغير نطقها تبعاً لموقعها من الكلمة ، وكل منها نطقان أحدهما شد او انفجارى ، والثانى رخو او احتكاكى وينطق الحرف مشدداً إذا وضعت به شدة (وهي نقطة داء فى الحرف) وينطق رخواً إذا خلا من هذه الشدة ، على النحو التالي :

النطق	الحرف رفو	النطق	الحرف مشدد
ف	ب	ب	ب
غ	ج	ج	ج
ذ	د	د	د
خ	ك	ك	ك
ف	ف	پ	پ
ث	ت	ت	ت

هذه القاعدة لا تطبق في العربية المعاصرة إلا على ثلاثة حروف وهي : ب ، ك ، ف أما الأحرى
الثلاثة الأخرى فتنطق شديدة . حروف بجد كفت

تمارين

א. השלם את אותיות ה- א' ב' בדפוס:

				ל				א
ב					י			ח
ש						ע		

ב. השלם את אותיות הא'-ב' בכתב:

	ו					ב	
ג		ל					
				כ			
							ת

ג. העתק את המשפטים הבאים וציבע את השאלה **בכחול** ואת התשובה **באדום**:

--

מי אתה?

אני תמי.

מי אתה?

אני מהי

מי אני?

אני? מי אני?

ד : כתוב את השמות. צבע כל שם בצבע אחר:

תְּמִרֵּן, רַמִּי, רֵינָה, גֶּלִית, דְּלִיבָּה, שְׁרָה, שְׁנִי, נְהָרִיה, גְּלִיל

ה : כתוב את השם **שלך** בעברית. أكتب إسمك بالعربية.

ו : כתוב את השמות הבאים בערבית. أكتب الأسماء التالية باللغة العربية.

أحمد, سالم. فاطمة, ريم, أمين

ז : כתוב את השמות הבאים בערבית. أكتب الأسماء التالية باللغة العربية.

سفيان, سليم, توفيق, جميلة, عبير

ח : כתוב את האות הסופית המתאימה לכל אות. أكتب صورة الحرف في نهاية الكلمة.

כ, מ, צ, פ, נ

الحركات — הַתְּנוּעָה

نحن نعرف أن الحرف بمفردة عبارة عن حرف صامت لا يمكن النطق به ، ولكن نستطيع نطقه لابد له من حركة تصاحبه تخرجه من حيز الصمت إلى حيز النطق ، وهذه الحركة هي العلامة أو الإشارة الصوتية لمقاطع الكلمة ، لذلك يطلق عليها مسميات كثيرة مثل : "المصوات" أو "الحركات الصوتية" وما إلى ذلك ...

وعن طريق تلك الحركات يستطيع القارئ أو السامع التمييز بين العديد من الكلمات من حيث المعنى . وقد كان اليهود قديماً يستخدمون حروف اللين (א, ב, ג) للدلالة على حركات الفتح ، والكسر ، والضم .

ومع مرور الزمن أصبحت غير كافية للدلالة على الحركات المتعددة فأخذ علماء اللغة اليهود عن العرب نظام التشكيل ويعرف هذا النظام بـ "النظام الطبرى" نسبة إلى "طبرية" التي تم فيها وضع هذا النظام .

الحركات الرئيسية في اللغة العربية ثلاثة حركات وهي :

(١) الفتح   (٢) الكسر   (٣) الضم

وتنقسم هذه الحركات إلى اثنى عشرة حركة ، خمس حركات منها قصيرة ، وسبع حركات منها طويلة ، وذلك على النحو التالي :

حركات الفتح

١- حركة الفتح القصيرة (فتح) :

وتسمى "باتح" - وهى عبارة عن شرطة أفقية قصيرة توضع تحت الحرف وتنطق كنطق الفتحة العربية تماماً ، مثل :

غاز

בָּגָז

موجة

גָּזָב

ندى

טָבֵד

رطب

טָבֵד

حاد	חד	ظهر	גב
تحت	תחת	سلة	סל
حديقة	גן	أنف	אף
شعب	עם	أيضاً	גם
بنت	בת	على	על
بارد	קר	سمكة	דג

٢ - حركة الفتح الطويل (קמץ) :

وتسمى " كماتس " وهى عبارة عن علامة مثل حرف T فى اللغة الانجليزية توضع تحت الحرف ، وهى تنطق كألف المد فى العربية ، مثل :

قام	קם	آخر	אחר
تحرك	זרז	أب	אב
لحية	זקן	حليب	חלב
قوى	חזק	يد	יד
أبيض	לבן	هناك	שם
جديد	חדש	صغير	קטן
مَثْل	משל	أعزب	רווק

حركات الكسر

تنقسم حركات الكسر في اللغة العربية إلى خمس حركات : حركتان قصيرتان وثلاث حركات طويلة وهي :

١ - حركة الكسر الصريح القصير (חיריק) :

وتسمى " حيريق ، وهي نقطة توضع أسفل الحرف ونطقها مثل نطق الكسراة العربية أو كنط الكلمة الإنجليزية " HIT " مثل :

إذا	אָם	مع	עם
سرير	מֶתֶה	من	מן
سماء	שְׁמַיִם	ماء	מים
كلمة	מֶלֶה	مسجد	מסגד
مربي	רֶבֶּה	دُش	מקלהת

٢ - حركة الكسر الصريح الطويل (חיריק גadol) :

وتسمى " حيريق جادول " ، وهي عبارة عن نقطة توضع تحت الحرف تلحق بباء كياء المد في اللغة العربية أو كنط الكلمة الإنجليزية Need مثل :

طباشير	גֵּיר	حائط	קֵיר
ربيع	אַבִּיב	جيب	כִּיס
نشيد	שִׁיר	قدْر	סִיר
سن – عمر	גִּיל	مدينة	עִיר
القاهرة	كָהִיר	فيل	פִּיל
نساء	נְשָׁוֹם	رَجُل	אִישׁ

- حركة الكسر الممالي القصير (גוזל) :

وتسمى "سيجول" ، وهى عبارة عن ثلات نقاط على هيئة مثلث مقلوب تحت الحرف ، وتنطق ممالة بين الفتح والكسر ، مثل نطق كلمة HEN الإنجليزية ، مثل :

رجل	גֶּבֶר	فيلم - شريط	סִרְט
عبد	עָבֵד	باب	דַּלָּת
ولد	יְלֵד	كلب	כַּלְבָּ
نسر	נְשֹׁר	جسر	גַּשֵּׁר
حرة - غرفة	חֶדֶר	أرض	אָרֶץ

٤- حركة الكسر الممالي الطويل الناقص (צירה חסר) :

وتسمى "صيرية حاسير" ، وهى عبارة عن نقطتين أفقيتين توضعن تحت الحرف ، وتنطق مثل نطق كلمتى "بيت" و "عيش" فى العامية المصرية ، أو كلمة "كيف" فى العامية الخليجية ، مثل :

عش	גָּז	اسم	שם
نعم	כָּן	شمعة	נֵר
جمال	חָן	ابن	בֶּן
نار	אָש	مات	מַת
صدى الصوت	הָד	كتاب	סִפְר

٥- حركة الكسر الممالي الطويل التام (צירה מלא) :

وتسمى "تصيرية مالية" ، وهى عبارة عن حركة الصيرية يتبعها حرف الياء ، مثل

أين	הַיִּכְן	بين	בֵּין
هيكل	הַיִּכְלָל	بيضة	בִּיצָה

ليس	אין	حركة الصيريه	צירעה
فارغ	ריק	كيف	איך
ريحان	ריחן	قيصر	קיסר

وإذا وقعت هذه الحركة في نهاية الكلمة فإنها تنطق مثل كلمة Ray الإنجليزية مثل : **לְפָנֵי** منذ - **אֶחָד** يه .

حركات الضم

تنقسم حركات الضم في العربية إلى خمس حركات ، حركتان قصيرتان وثلاث حركات طويلة ، وهي :

١- حركة الضم الصريح القصير (**קְבַּז**) :

وتسمى "قبوس" ، وهي عبارة عن ثلات نقط مائلة ناحية اليمين توضع تحت الحرف ، وتنطق مثل حرف U في الإنجليزية ، مثل :

كيكة - فطيرة	עִגָּה	أمة	אַמָּה
صندوق	קְפַּה	سلم - درج	סְלָם
سكر	סְכָר	دمية	בְּבָה
باس - مسكن	אִמְלָל	كرسي بذراعين	כִּרְסָה
قميص	חִלְצָה	طاولة - منضدة	שִׁלְחָן

٢- حركة الضم الصريح الطويل (**שְׁוֹרֶךְ**) :

وتسمى "شوروق" ، وهي عبارة عن حرف الواو بداخله نقطة يكتب بعد الحرف مثل الواو المد في العربية ، أو المقطع OU في الإنجليزية :

فرن - موقد	תְּנֵגָר	فول	פְּיל
سوق	שִׂק	حصان	סִוִּס

חוט	خيط	لول	قصص (الطيور)	لول	قاعـة - بهـو	مقابل - أمام	نمـل
-----	-----	-----	--------------	-----	--------------	--------------	------

٣- حركة الضم الممالي القصير (حمز حـ) :

وهي عبارة عن حركة القامتس التي يليها سكون دون أن يفصل بينهما بحركة النبر التي تسمى ميتج (מִתְגָּג) وتسمى هذه الحركة (قاص قاطان - קָמַץ קָטָן)، وتسمى أيضاً (قاص حاطوف - קָמַץ חֲטֹף)، مثل :

حکمة	חָכֶמֶת	كل	כל
مبادرة	יִזְמָה	شهر	חֲדֵשִׁים
خطة	תְּכִנִּית	ضاحية	كَرْبَلَاءَ

- هناك بعض الكلمات التي وردت فيها "القامص قاطن" بدون وجود السكون مثل : שָׁרְשִׁים جذور- קדושים مقدسات .

٤- حركة الضم الممالي الطويل الناقصة (חולם חסר) :

وهي عبارة عن نقطة توضع يسار الحرف من أعلى ، وتسمى في هذه الحالة "حولام حاسير - חולם חסר " أي (الضمة الناقصة) ، مثل :

طهارة	טהָרָה	أكل	אֶכְלָה
مادة	חַמֵּר	ظلم	חַשְׁךָ
قانون	חֲקָקָה	حرارة	חָמֵם
شجاعة – ج	עָזָה	شهر	חָדֵשׁ
هنا	פָּה	صفة	תְּאֻרְבָּה

العنوان

العنوان

العنوان

العنوان

٥- حركة الضم المماليطويل الكاملة (חולם מלא) :

وهي حركة ضم مماثلة للحركة السابقة من الناحية الصوتية وهي عبارة عن حرف الواو وفوقه نقطة وتسمى " حولام مالية " (أى الضمة الكاملة)، وينطق مثل حرف " O " الإنجليزى ، مثل :

ثور	שור	نور	אֹרֶך
يوم	יום	سلام	שָׁלוּם
عم - خال	דָוִד	صوت	קֹל
طيب - حسن	טוֹב	طائر	עוֹף
طائرة	מַטְוָס	كأس	כֹּוס
ساعة	שָׁעָן	قبعة	כֹּובֵעַ

عندما تكون الحروف (א ، ה ، ו ، י) غير منطقية فإنها تستخدم في هذه الحالة كمد للحركة السابقة . وتسمى في هذه الحالة " حروف العلة - אֵמוֹת הַקְּרִיאָה " ، مثل :

أول	ראשון	وجد	מצאה
تدعى	נכירה	ستجدن	תמצאננה
هنا	פה	توجه	פָנֵה
أسد	אריה	هذا	זה
راعي	רוֹעֵה	معلم - مدرس	מורה

ذراع   أمة   ملء – كامل   ملأ

الحركات في اللغة العربية

מהן התנועות הראשיות בשפה העברית؟ מה هي الحركات الرئيسية

في اللغة العربية ؟

ההברות - المقاطع

المقطع الصوتي (**ההברה**) هو أصغر وحدة صوتية داخل الكلمة يمكن نطقها منفردة عما قبلها وما بعدها ويكون المقطع من :

صامدة (حوف) + صائدة (حركة)

ويحسب عدد مقاطع الكلمة حسب عدد الحركات فيها لذا فهناك كلمات تتكون من مقطع واحد ، مثل : סָלָ سلة - אַבָּ אָبָ - עִירָ مدينة קֹלֶ صوت - נְשִׁידָ نشيد - יּוֹםָ يوم

وهناك كلمات تتكون من مقطعين ، مثل :

מְגֻדָּلָ برج – מְבֻרָקָ برقة

وهناك كلمات تتكون من ثلاثة مقاطع ، مثل :

מְسֻדָּרִים مساجد - מְפֻלָּעִים مصانع

وتنقسم المقاطع إلى نوعين رئيسيين وهما : المقطع المغلق (**ההברה סגורה**) ويسمى أيضاً مقطع مركب (**הברה מركבת**) وهو الذي ينتهي بسكون تام أو شدة ثقيلة ، والمقطع المفتوح (**הברה פתוחה**) ويسمى أيضاً مقطع بسيط (**הברה פשוטה**) وهو الذي لا ينتهي بسكون تام أو بشدة ثقيلة ، وينقسم هذان النوعان إلى أنواع أخرى فرعية .

أنواع المقاطع :

١- مقطع قصير مغلق : وهو يتكون من :

صامت + حركة قصيرة + سكون تام

مثال ذلك : بـت بـنـت - عـم شـعـب - مـنـهـلـا إـدـارـة - أـرـجـبـا أـرـنـب - جـلـجـلـا عـجلـة
وهـنـا نـجـدـ أـنـ المـقـاطـعـ (بـتـ، مـنـهـلـاـ، أـرـجـبـاـ، جـلـجـلـاـ) مـقـاطـعـ قـصـيرـةـ مـغـلـقـةـ

٢- مقطع طويل مغلق : وهو المقطع الذى يتكون من :

صامت + حركة طويلة + سكون تام

مثل : حـمـ قـامـ - آبـ أـبـ - ڇـ اـصـطـادـ - مـجـزـرـ قـطـاعـ - نـشـلـوـمـ سـلـامـ
وهـنـا نـجـدـ أـنـ المـقـاطـعـ (حـمـ، آبـ، ڇـ، مـجـزـرـ، نـشـلـوـمـ) مـقـاطـعـ طـوـيـلـةـ مـغـلـقـةـ

٣- مقطع قصير مفتوح : وهو الذى يتكون من :

صـامـتـ + حـرـكـةـ قـصـيرـةـ

مثل : يـلـدـ وـلـدـ - نـسـلـدـ ثـلـجـ - حـمـدـ دـقـيقـ - حـنـعـاـ قـطـعةـ

وهـنـا نـجـدـ أـنـ المـقـاطـعـ (يـلـدـ، نـسـلـدـ، حـمـدـ، حـنـعـاـ) مـقـاطـعـ قـصـيرـةـ مـفـتوـحـةـ

٤- مقطع طويل مفتوح : وهو الذى يتكون من :

صـامـتـ + حـرـكـةـ طـوـيـلـةـ

مثل : حـلـلـ كـبـيرـ - حـدـشـ جـدـيدـ - حـنـدـ أـغـلـقـ

وهـنـا نـجـدـ أـنـ المـقـاطـعـ (حـلـلـ، حـدـشـ، حـنـدـ) مـقـاطـعـ طـوـيـلـةـ مـفـتوـحـةـ

٥- مقطع نصف مفتوح (مخطوط) : وهو المقطع المشكل بسكون متحرك أو سكون

مركب - مثل المقطع الأول فى الكلمات التالية :

بـاءـلـ بـئـرـ - بـنـوـ اـبـنـهـ - أـنـقـذـنـاـ نـحـنـ - عـبـوـدـهـ عـمـلـ .

وهـنـا نـجـدـ أـنـ المـقـاطـعـ (بـ، أـ، عـ) مـقـاطـعـ نـصـفـ مـفـتوـحـةـ .

المقاطع في اللغة العربية

هاء التعريف - הִיא הַיְדִיעָה

تستخدم اللغة العربية "هـ" للتعریف ، ويقول العلماء إن أصل هذه الأداة "הֵן" أو "הֶלֶן" ، وتشكل في الأصل بالفتح مع تشديد الحرف التالي إن لم يكن حرفًا حلقياً وربما كانت هذه الشدة عوضاً عن الحرف المحذوف سواء أكان "הָ" أو "לָ" وفيما يلى عرض لتشكيل هاء التعريف :

١- تشكل بالباتح :

وهو التشكيل الأساسي لها مع تشديد الحرف التالي ، مثل :

הַפּוֹתֵחַ الحصان- הַקְּטָןִ הַכָּתֵב- הַכְּפָרִ הַגָּדוֹלִ الكبير

הַבְּנִיןִ المبني- הַמָּזְרָהִ المدرس- הַבִּןִ הַכְּלָבִ الكلب

وكما ذكرنا من قبل فإن الحروف الحلقية لا تقبل السكون ولا التشديد ، وبالتالي يتغير التشكيل على النحو التالي:

٢- تشكل بالقامص :

إذا دخلت على هـ، فـ فى جميع الحالات ، لا غير المشكلة بالقامص ، مثل :

הַאֲבִיבִ الربيع- הַעֲרֵבִ المساء- הַרְׁזִיףִ الطبيب- הַעוֹלָםִ العالم

הַאֲוֹרֵדִ النور- הַעֲוֹףִ الطائر- הַרְׁאשִׁ الرأس- הַאֲוִירִ الهواء

٣- تشكل بالسيجول : إذا دخلت على (عـ ، حـ ، قـ) ، مثل :

הַרְיִם הַגָּבָل - הַחַתֵּן הַרְיִס הַעֲרִים הַמְּדֻנָּן - הַעֲשִׂיר הַגְּנִי
הַהֶּדֶר הַמּוֹלָח הַחַדְשִׁים הַשְׁהֹור הַחַמָּה הַלְּזָם הַמְּמוֹן הַגְּמֹהָר
٤- تشکل بالبتخ :

مع عدم وضع شدة إذا دخلت على هـ، هـ مشكلين بأى تشکيل غير القامص ،
أو هـ بالقامص حاطوف، مثل :
הַחַיִּים הַחַיָּה - הַחַדְשָׁה صدى الصوت -
הַחַיּוֹת הַחַיּוֹנָת הַחַשְׁבָּה הַظָּלָם הַחַזְרִים הַוְּאֲדִינָה

ملاحظات :

- ١- إذا دخلت هاء التعريف على كلمة (ארץ أرض) تشکل الهاء بالقامص وتطال حركة الألف إلى القامص فتصبح (הַאָרֶץ الأرض). كذلك إذا دخلت على كلمتي (הר- جبل ، עם - شعب). تصبح (הַהֶּר הַגְּבָל ، הַעֲם הַשְׁעָב)، أما إذا دخلت على (חג عيد ، فتصبح הַחַג הַעֲדִיד).
- ٢- لا توضع الشدة في الكلمات المعبرنة ، مثل :

הַפְּקֹוֹלֶטֶה الكلية - הַכִּימִיכָה الكيمياء .

- ٣- تحل محل اسم الإشارة إذا دخلت على ظرف زمان ، مثل :

הַעֲרָב هذا المساء - הַשְׁבָּיעָה هذا الأسبوع

הַיּוֹם هذا اليوم (اليوم) - הַשְׁנָה هذه السنة (العام الحالى)

הַפְּעָם هذه المرة - הַלְּילָה هذه الليلة (الليلة)

הַחַדְשָׁה هذا الشهر (الشهر الحالى)

- ٤- تحل محل اسم الموصول إذا دخلت على اسم فاعل ، مثل :

הַכּוֹתֵב الكاتب (الذى يكتب) - הַאֲזִמְרָת القائلة (التي تقول)

הַמְּדֹבְּרִים المتكلون (الذين يتكلون) - הַקְּגִימִים القائمون (الذين يقومون)

- ٥- في الأسماء المركبة تأتي هاء التعريف في الجزء الثاني ، مثل :

الطقس

מִזְגַּחַ אָוִיר

المدرسة

בֵּית־הַסְּפָר

السجن

בֵּית־הַכְּלָא

المستشفى

בֵּית־הַחֹלִים

٦- لا تدخل الهاء على اسماء الاعلام ، وأسماء الدول والمدن ، ولكنها تدخل على اسماء الانهار والجبال ، مثل :
הַנִּילוֹס נهر النيل - הַכִּרְמֶל جبل الكرمل .

٧- إذا دخل أحد حروف النسب (ב - כ - ל) على كلمة معرفة بهاء التعريف تتحذف الهاء ويحل محلها الحرف الداخل عليها ويأخذ تشكيل هاء التعريف المحنوفة، مثل :

בְּסֶפֶר فִي הַקְּتָב

הַסְּפָר הַקְּتָב

בְּאַבִּיב فִي הַרְבִּيع

הַאֲבִיב הַרְבִּיע

לְעִיר לְמִדְינָה

הַעִיר לְמִדְינָה

בְּשִׁלְגָה קָلְתָּח

הַשִּׁלְגָה קָלְתָּח

هاء التعريف - הַא הַזְּדִיעָה

هاء الاتجاه - הַא הַמְּגַנְּה

في بعض الأحيان تأتي هاء المكانية (الاتجاه) بدلاً من حروف النسب بمعنى إلى فنقول : يַרְיַשְׁלִימָה إֵלֵى الْقَدْس ، بدلاً من אֶל יַרְיַשְׁלִימָה
הוא חַזֵּר הַבִּתָּה عָדַיְ בֵּית ، بدلاً من הוּא חַזֵּר אֶל הַבֵּית
הֵם פָּנוּ צְפּוֹנָה اتجهوا إِلَى الشَّمَال ، بدلاً من הֵם פָּנוּ אֶל הַצְּפּוֹן

واو العطف – ٦٠ החרט

"الواو" هى أداة العطف فى اللغة العربية ، وتشكيلها الأساسى هو السكون المتحرك مثل : **תְהִיא וְקֹפֶה** شای وقهوة - **אֲנִי וְאַתָּה** أنا وأنت ، ويتغير هذا التشكيل على النحو التالى :

المثال	التشكيل
בַּת וּבֵן בنت وولد - אֲנָשָׁה וְאִישׁ إمرأة ورجل	بالسكون المتحرك :
قبل الحروف الشفوية التى نجمعها فى "بوم" - "بومف" ، مثل : יְלָד وبـت ولد وبـت - תַּלְמִיד וּמַזְרָה تلميذ ومعلم פֶּרֶח וּבָרֶךְ زهرة ووردة - קֹוֹף וּפְגִיל قرد وفيل	بالشوروق :
قبل الحرف الساكن، مثل : צָרָר וְגַבְבָּה مذكر ومؤنث עַטְּיִם וּסְפִּירִים أقلام وكتب - חַמְשִׁים וּשְׁלֹשֶׁה ٣	بالشوروق أيضاً :
قبل حرف الياء مثل בָּנָות וּלְדִים بنات وأولاد - מִסְלָמִים וּיהוּדִים مسلمون ويهود	بالحيريق جادول :
هواء وآني هو وأنا - סִירָה וְאַנְיָה زورق وبآخرة צָדָק וְאַמְנוֹנה عدل وإيمان - סִיסָּה וְחַמְזָר حسان وحمار	بالحركة الثانية من الحركة المركبة :
הַלּוֹךְ וּשׂוֹבֵ ذهب وإياب - בְּשֶׁר וְדֶם لحم ودم אָחָרְךָ أخ وصديق	بالقامص :

ملحوظة : (١) إذا دخلت على كلمة **אַדְנִי** بمعنى الرب فإن الألف لا تظهر في النطق ويحذف تشكيلها ، وتشكل حركة واو العطف بالبتخ وتصبح **וְאַדְנִי** والرب

(٢) إذا دخلت على الكلمة **אֱלֹהִים** بمعنى الله تشكل بالصيغة وتصبح **וְאֱלֹהִים** بمعنى والله .

واو العطف – ٦' החרבור

"واو القلب" و"واو التوالى"

كانت اللغة العربية القديمة تميل باستمرار إلى استخدام الجمل القصيرة الامر الذي كثر معه استخدام "واو العطف" و"واو التوالى".

وهي ايضا للعطف ولكنها لا تدخل الا على الافعال فتغير من زمن حدوثها فإذا كانت الافعال ماضية جعلتها مضارعة والعكس ومع ذلك قل استخدام "واو التوالى" في العربية الحديثة مثل :

וְחִיָּה שֶׁמֶךְ אַבְרָהָם

ويكون اسمك ابراهيم

וְהַלֵּךְ הַמֹּרֶה לְבֵית הַסְּפָר

ويذهب المدرس إلى المدرسة

مع الفعل الماضي

اذا دخلت الواو القالبة على الفعل الماضي فيطبق عليها مل ينطبق على "واو العطف"

١- تشكل بالسكون المتحرك فهو التشكيل الاساسي .

٢- تشكل بالشوروق امام فعل مبدهء بحرف ساكن او احد حروف اللغة .

٣- تتشكل الواو القلب بالحيرق جادول امام فعل مبدهء بباء ساكنة مع حذف سكون الياء .

٤- تتشكل الواو القالبة بالحركة الثانية من الحركة المركبة امام اي فعل مبدهء بحرف حلقي مشكل باحدى الحركات المركبة المعروفة .

התלמיד ישרט את הספרים ולמד את השעורים

يحافظ التلميذ على الكتب ويتعلم الدروس .

مع الفعل المضارع

اذا دخلت الواو القالبة على فعل مضارع فانها تشكل بالفتحة القصيرة منه تشديد الحرف الاول من الفعل الداخلة عليه واو القلب مثل :

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים

وقال رب الي ابراهيم .

اما اذا كان الحرف الاول من الفعل المضارع لا يقبل التشديد وذلك لا يكون الا مع ضمير المتكلم حي يكون حرف المضارعة هو حرف الالف وهو حرف طقى لا يقبل التشديد ولذلك تطال حركة الواو القالبة الي قامص عوضا عن التشديد

וְאֶקְרָא אֶת הַשְׁעֹור

ملاحظات على الواو القالبة

١- تقوم واو القلب في اللغة العبرية بعمل لام الجزم في اللغة العربية بحيث تجزم الافعال المعنلة من حروف العلة

היה – יהיה – ויהי

كم – يكون – ويم

٢- لا يجوز الفصل بين واو القلب والفعل الداخلة عليه لأن الواو في هذه الحالة تخرج عن كونها واو للقلب :

וְלֹא שָׁמַר אֶת חִירוֹתוֹ

ولم يحافظ على حريرته

واو القلب " واو التوالى "

استخرج واو القلب من النص التالي ؟

■ **וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים, לְךָ-לְךָ מֵאֶرֶץ וּמִמּוּלְדָתֶךָ וּמִבֵּית אֲבִיךָ, אֶל-הָאָרֶץ, אֲשֶׁר אָרַאָךְ. בְ וְאַעֲשֶׂךָ, לְגֹוי גָּדוֹלָה, וְאַבְרָכָה, וְאַגְדָּלָה נְשָׁמָךְ; וְהִיא, בְּרָכָה. גְ וְאַבְרָכָה, מְבָרְכִּים,**

ומקְלָלֶךָ אָאָרָן וַיִּבְרֹכֵךְ בָּךְ כִּל מְשֻׁפְחַת הָאָדָם.

וַיֹּהֵי אֶבְרָם, בֶּן-תִּשְׁعִים שָׁנָה וַתִּשְׁעַ שָׁנִים; וַיַּרְא יְהוָה אֶל-אֶבְרָם, וַיֹּאמֶר
אֲלֵיכָו אֱלֹהִים-אֱלֹהִי--הַתְהִלֵּךְ לִפְנֵי, וְהִיה תָמִيم
حدد زمن الفعل التالي لواو القلب؟

■ והיה שמה אֶבְרָהָם כי אָב-הַמּוֹן גּוֹיִם נְתָתֵה. וְוַהֲפְרָתִי אֶת-
בָּמָאֵד מֵאֵד, וְנִתְתִּיחַ לְגּוֹיִם; וּמְלָכִים, מִמָּה יִצְאֻן. זֶ וְהַקְמָתִי אֶת-
בְּרִיתִי בְּנֵי וּבְנֶגֶד, וּבֵין זָרָעָךְ אֶחָדִיךְ לְדָרְתָּם--לְבָרִית עֲזָלָם: לְהִזְמִין
לְךָ לְאֱלֹהִים, וּלְזָרָעָךְ אֶחָדִיךְ. חֶן וְנִתְתִּיחַ לְךָ וּלְזָרָעָךְ אֶחָדִיךְ אֶת אֶרְץ
מְגַרְיךְ, אֶת כָּל-אֶרְץ כְּנֻעַן, לְאַחֲזָת, עֲזָלָם; וְהִיִּתְיַה לְהָם, לְאֱלֹהִים

ضمائر שם הגוף

نبدأ بالضمائر المنفصلة وهي عادة تكون في أول الجملة مثل (أنا، أنت، نحن، أنتم)

אני לומד את השפה העברית
أنا أتعلم العربية
אתה סטודינט בפקולטה?
انت طالب في كلية؟
و كثيرة الاستعمال.

الضمائر المنفصلة المفردة

אני	אַבִּי
انت	אַתָּה
لומד - לומדת	אַנְتִי
هو	הָوּ
هي	הָיָה

الضمائر المنفصلة الجمع

אתנו	אַנְחָנוּ	نحن
אתם	אַתֶּם	أنتم
אתן	אַתָּה	أنت
הם	הֵם	هم
הן	הֵן	هن

الضمائر المتصلة

الضمائر المتصلة هي التي تأتي متصلة بالفعل او الاسم او الحرف في نهاية كل

منها وذلك عند اضافتها الي تلك الضمائر (وتكون هذه الضمائر عبارة عن حرف او حرفين يشيران الي نوع الضمير نفسه وجنسه)
مع المتكلم المفرد ذكر ومؤنث الضمير المتصل هو ٍ ٌ

٥١٥- ٥١٦

س١٦ه - س١٦٧ه

مع المخاطب المفرد المذكر الضمير المتصل هو ٍ ٌ

٥١٦ - س١٦٩

س١٦ه - س١٦٩ه

مع المخاطب المفرد المؤنث الضمير المتصل هو ٍ ٠

٥١٦ - س١٦٩

س١٦ه - س١٦٩ه

مع الغائب المفرد المذكر الضمير المتصل هو ٠

٥١٦ - س١٦٩

س١٦ه - س١٦٩ه

مع الغائب المفرد المؤنث الضمير المتصل هو ٠ ٠

٥١٦ - س١٦٩

س١٦ه - س١٦٩ه

مع جمع المتكلمين المذكر والمؤنث المتكلمين الضمير المتصل هو ٠ ٠

٢٦

س١٦ - س١٦١٠

س١٦ه - س١٦١٠ه

مع جمع المخاطبين المذكر الضمير المتصل هو ٠ ٠

س١٦ - س١٦١٠

س١٦ه - س١٦١٠ه

مع جمع المخاطبين المؤنث الضمير المتصل هو ٠ ٠

סוס – סוסֶן

סוסה – סוסֶתֶן

مع جمع الغائبين المذكر الضمير المتصل هو סוסֶם

סוס – סוסֶם

סוסה – סוסֶתֶם

مع جمع الغائبين المذكر الضمير المتصل هو סוסֶם

סוס – סוסֶן

סוסה – סוסֶתֶן

كل هذه الضمائر المتصلة السابقة تضاف وتتصل بالاسم المفرد سواء مذكر او مؤنث مع ملاحظة انه عند اضافة الاسم المفرد المؤنث المنتهي (ה) للضمائر المتصلة تقلب الهاء الي تاء وتقصر القامص الي باتح تحت الحرف السابق للهاء مثل:

תלמידה תלמידה عند اضافتها تقلب الهاء الي تاء وتقصر القامص الي باتح هكذا : תלמידתי תלמידת .

الضمائر נשמי הגדוף

- قم باضافة الاسم (שיר) للضمائر المتصلة مع ضمائر الخطاب ؟
- ضف الاسم (מורה) للضمائر المتصلة مع ضمير المتكلم ؟
- ادخل الضمائر المنفصلة في جملة كاملة ؟
- اضف الاسم (סfen) الي جميع الضمائر ؟

حروف النسب – אותיות היחס

هذه الحروف في اللغة العربية تقابل حروف الجر العربية وهي أربعة نجمعها في قولنا بخلم (בְּכָל־מִה). ويأتي تشكيل بدل هذه الحروف على النحو التالي :-

- ١ - تشكيلها الأساسي السكون المتحرك وهو التشكيل الأساسي مثل : **בַּלְבִּי** في قلبى - **בֶּמִיאָה** حوالى مائة - **בְּעֵצֶם** بنفسه - **לִמְצָרִים** لمصر - **בְּאַחֲיו** كأخيه - **בְּבִיתֹו** في بيته
- ٢ - تشكل بالحيرق إذا دخلت على حرف ساكن مثل: **בְּסִפְרִים** في كتب - **בְּגִבְרִים** كرجال.
- ٣ - تشكل بالحيرق جدول إذا كان الحرف الساكن ياء يحذف السكون وتعتبر الياء امتدادا لحركة الحيرق مثل : **כִּילָדִים** كأولاد - **לִיצְוָא** لتصدير - **לִירּוֹנִישִׁlim** للقدس .
- ٤ - تشكل بالحركة الثانية من الحركات المركبة إذا دخلت على كلمة أولها حرف مشكل بحركة مركبة مثل : **כְּבָרִי** كأسد - **כְּאַמָּה** في الحقيقة - **כְּבָאֵיר** كالهواء .
- ٥ - تشكل بحركة هاء التعريف عندما تدخل على كلمة معرفة تحل محل هاء التعريف وتحتفظ بحركتها مثل:

הַבִּית תصبح **בַּבִּית** في البيت
הַחֲבִרָה الشركة تصبح **בַּחֲבִרָה** في الشركة
הַמְּטֹוזָה الطائرة تصبح **כְּמְטֹוזָה** كالطائرة
٦ - تشكل بالقامص إذا دخلت على كلمة أولها منبور مثل :
לְלֹכֶת أن يذهب - **לְשִׁבַּת** أن يجلس - **לְגַעַת** أن يلمس

تشكيل " מִן " من "

قبل الاسم النكرة

- ١ - تحذف النون وتندغم في الحرف التالي في الحرف مثل : **מִפְהָ** من هنا -

מִכְפֵּר من قرية - **מִזְרַח** من ساحة ، إذا كان
الحرف الأول من الكلمة التالية

٢- حرفًا حلقياً تطال حركة الميم إلى الصيرية مثل **מַבִּישׁ** من رجل - **מַבִּיר** من مدينة

قبل الاسم المعرفة

١ - يجوز أن تبقى "מן" كما هي مثل: **הבית** من البيت ، أو أن نحذف النون ونعرض عنها بإطاللة حركة الميم مثل : **מהבית** من البيت ، **מן העיר** = מעיר من المدينة ، **מן האיש**

٢ - מהאיש من الرجل ، **מן הسنة** = מהسنة من السنة .

حروف النسب – אותיות היחס

استخرج حروف النسب من النص التالي مع تحديد حركاتهم؟

ראש ממשלה לבנון ביקש מישראל לפסיק לתקוף את ארצו. " אנחנו נשלח חילים שלנו לאבול עם ישראל כדי לשמור על השקט", אמר. אולם, ראש ממשלה ישראלי, אהוד אולמן, הודיעו שישראלי לא רוצה הפסקת אש. "קדם שיתחילו לעשות ואחר כן נדבר. אנחנו רוצים שלבנון תחזיר את החטופים שלנו", תסליק את החיזבאללה ותוציא את כל הקיימות שנמצאות בדרום לבנון. אחרי שניהה בטעיים שהוא עושה את זה, נדבר על הפסקת אש", אמר ראש הממשלה ישראלי.

حدد نوع الاسم التالي لحروف النسب؟

בגנדיים, יישראלי תוקפת מקומות שבהם נמצא ארגון החיזבאללה. בסוף
השבוע פרקה ישראלי את המפקדה של החיזבאללה, ואנשי הארגון
רבים נפצעו. גם אנשי החיזבאללה ממשיכים לירות קטיות על
ישראל. במשך ימים ספורים בלבד ירו הלוחמים יותר מ-750 קטיות
 לישראל. מאות ישראלים נפצעו ושניים עשר נהרגו. באו"ם (אמות
מאחדות) דיברו נציגי המדינות על הלחמה בין ישראל לבנון, אך

מִזְדִּינָה לֹא בַּיְקָשׁוּ מִישְׁרָאֵל לְהַפְּסִיק לְתֹקֵן אֶת הַחַיּוֹבָלֶת.

מילות יחס

מ	ב	בָּ	עִם	אֶת	עַל
על-יד	לבד	אל	ל	ל	אצל

השלים את המשפטים עם מילות היחס המתאימות.

(הגדיל את מילות היחס לגודל ז' וצבע אותן **אדום**):

1. נסעתי **ל** חיפה **ב** רכבת.
2. כתבתי **ל** חברים שלי הטיול לגליל.
3. אין לי דירה. אני גר **ב** דוד, שגר בחיפה.
4. אני נכנס **ל** החדר ופתח החלון.
5. אני נכנס **ל** חדר ויושב הכסא.
6. הלכתי **ל** כיתה **ב** 8:00.
7. הלכתי **ל** דני **ב** קונצרט.
8. שתית**י** **קפה** **ב** דני.
9. הוא מהכח**ה** דני.

רותי.	דני אם הוא ממחכה רותי.	10. שאלתי
רכבת.	עת. אני נוסע השולחן. המחברת	11. אני יושב
הספר.	.	12. אני כותב
	.	13. הספר
	.	14. הלכתי לקונצרט אחמתי.
	ירושלים ישנה ירושלים היה קר.	15. כשהייתי
	אחמתי שגרה ירושלים.	16. כשהסעתי
	דני.	17. בשבוע שעבר נסעה אחמתי שגרה ירושלים.
	ספר הזה	18. קיבלתי מכתב
	שבוע שעבר.	19. ראיתי
	ספר הזה אפריקה.	20. ראיתי
	גיר. במחברת כותבים עט.	21. על הלוח כותבים משפחה לוי.
	הכיתה.	22. אנחנו גרים הmoziaon.
	חברה שלי.	23. אנחנו גרים הכיתה.
	ישראל לפני חודש.	24. נכנסתי בח怀里.
	אורחים קפה.	25. באתי ישראל לפני חודש.
	הנרות.	26. באתי היא הגישה אורחים קפה.
	ילדים	27. חנה הדלקה הנרות.
אברהם אבינו.		28. סבא סיפר ילדים.
		29. ההורים טילו הילדים.

32. דיברנו משה.
33. דיברנו רוסיה.
34. סבא הולך בית הכנסת.
35. הלכתי דני

أسماء الاشارة واسم الموصول

أولاً أسماء الاشارة

للإشارة اسماء خاصة تدل عليها وأما ان تكون الاشارة للقريب واما ان تكون
الاشارة للبعيد

أولاً : الاشارة للقريب

تستخدم اللغة العربية للدلالة على الاشارة للقريب الاسماء الآتية :

١- זה : بمعنى هذا للشاره للمفرد المذكر مثل :

זה איש هذا رجل

זה ספר هذا كتاب

٢- זאת : بمعنى هذه للإشارة للمفرد المؤنث مثل:

זאת אשה هذه امرأة

זאת בת هذه بنت

٣- אלה : بمعنى هؤلاء للإشارة للجمع بنوعيه مذكر ومؤنث مثل :

אלה תלמידים هؤلاء تلاميذ

אלה תלמידות هؤلاء تلميذات

نجد من الامثلة السابقة ان اسم الاشارة وقع موقع المبتدأ لأن الاسم المشار
اليه كان نكرة . اما اذا جاء المشار اليه معرفة فيسبق اسم الاشارة في الجملة
ويعرف اسم الاشارة مثل

האיש הזה חכם هذا الرجل عاقل

התלמידה הזאת יפה هذه التلميذة جميلة

הבנות האלה יפות هؤلاء البنات جميلات

ثانياً : الاشارة للبعيد

الاشارة للبعد في اللغة العربية ليست لها اسماء اشارة خاصة بها ولكن
يستخدم لها ضمائر الغياب مفرد وجمع بشرط ان تعرف هي والاسم المشار اليه

ويسبقها المشار إليه في الجملة مثل :

התלמיד ההוא ذلك תלמיד

התלמידה ההייא تلك תלמידה

התלמידים ה הם أولئك תלמידים

התלמידות ה הן أولئك תלמידות

ملاحظات

١ - تدل هاء التعريف في اللغة العبرية على اسم الاشارة عند اتصالها بظرف زمان مثل :

השנה يمكن ان نقول هذه السنة او السنة .

٢ - اسماء الاشارة سواء للقريب او بعيد تأتي بعد المشار إليه المعرفة وصفاته مهما تعددت مثل :

העיר הגדולה ה zweit هذه المدينة الكبيرة

הספר היפה ה zweit هذا الكتاب الجميل

ثانياً : **اسم الموصول**

تستخدم اللغة العبرية لفظاً واحداً للتعبير على اسم الموصول مع جميع الضمائر وهو (אֲשֶׁר) بمعنى الذي او التي او الذين مثل :

התלמיד אֲשֶׁר בא בבית תלמיד الذي جاء في البيت

התלמידה אֲשֶׁר ביבת יפה תלמידة التي في البيت جميلة

התלמידים אֲשֶׁר הלכו חרוציהם תלמיד الذين ذهبوا مجتهدين

استخدمت اللغة العبرية اسم الموصول بشكل مختصر (שׁ) مشكل بالسיגول مع تشديد الحرف الاول مثل :

האיש שׁ הילך ידידי

الرجل الذي ذهب صديقي

تستخدم هاء التعريف في اللغة العبرية عند اتصالها باسم الفاعل كاسم موصول

مثل :

הילך האוחב את אמו בא

الولد الذي يحب والدته جاء

أسماء الاشارة واسم الموصول

المذكر والمؤنث

أولاً : المذكر

الاسم المذكر في اللغة العربية كما هو الحال في اللغة العربية وسائر اللغات السامية ليس له علامة خاصة تدل عليه وإنما هو ما دل على جنس الذكور من الإنسان والحيوان ويمكن حصر الحالات التي يكون فيها الاسم مذكر :

- ١- ما دل على مذكر حقيقي مثل : סוד – שופט
- ٢- ما دل على اسماء الممالك والشعوب مثل : אשור – מצרים – ישראל
- ٣- اسماء الجبال والأنهار والمعادن والشهور مثل : לבנון – נילוס – דפס – אביב

٤- الاسم النهي بالعلامة פה : מורה - רוזעה

ثانياً : المؤنث

- ١- ما دل على مؤنث حقيقي مثل : אשה – אם – בת – מרימות

- ٢- اسماء اعضاء الجسم المزدوجة مثل : עין – יד – רגל

يلاحظ ان هذه الاسماء ليس بها علامة تأنيث ولا تدل على مؤنث حقيقي ومع ذلك تعامل معاملة المؤنث من حيث صفاتها : עין יפה – יד גדולה

كما ان هناك بعض اعضاء الجسم غير المزدوجة تكون مؤنثة مثل : לשון

- ٣- اسماء البلاد التي تعتبر اما للشعوب التي تقيم فيها مثل : מצרים – לבנון – קהיר

- ٤- اسماء الادوات ولو كانت خالية من علامات التأنيث : חרב – כף –

- ٥- اسماء بعض الاشياء الاولية مثل : אש – בן

ملحوظة : تستخدم اللغة العربية الكلمات (رون – צפור) مذكر ومؤنث الا ان العربية الحديثة تنظر لها على انها اسماء مؤنثة

علامات المؤنث :

١- פה - מורה مدرسة

٢- בת - גברת سيدة

3- **מִשְׁלַחַת וָפֶד**

4- **מִכּוֹנִית סִיאָרָה**

5- **וֹת – סִפְרוֹת אָדָב**

ملاحظات

على الرغم من تحديد علامات تدل على المؤنث الا اننا نجد اسم مثل «ليلة»
اي ليلة فهو مذكر وصفاته تأتي مذكورة مثل : ليلة طوب ليلة سعيدة

المذكر والمؤنث

المفرد والمثنى والجمع (יחיד – זוגי - רבוי)

ينقسم الاسم من حيث العدد إلى :

רַבּוֹי جمع

זְבוֹגִי مثنى

זְחִידָה مفرد

זְחִידָה המفرد :

هو ما دل على واحد أو واحدة مثل : **ילֵד** ولد - **מוֹרֶה** مدرسة - **רַכֶּב** مركبة

זְבוֹגִי المثنى :

هو ما دل على اثنين أو اثنتين وعلامتها **נִים** وهذه الصيغة القديمة لا توجد حالياً إلا في بعض الأسماء مثل :

- ١- أعضاء الجسم المزدوجة : **עֵינִים** عينان - **רגלִים** قدمان .
- ٢- في الأعداد مثل : اثنان - **מְאַתִּים** مائتان - **אֲלִפִּים** ألفان .
- ٣- في بعض أدوات الصناعة مثل : **מְסֻפְּרִים** مقص - **מְלֻקְּחִים** ملقط .
- ٤- في بعض الملابس مثل : **מְכֻנְשִׁים** سروال (بنطلون) - **גְּרָבִים** جورب .
- ٥- أسماء الزمان المزدوجة مثل: **יוֹמִים** يومان- **שַׁעֲתִים** ساعتان- **שְׁבָיעִים** أسبوعان.

- ٦- بعض الأسماء الأخرى التي لا يعرف سبب تثبيتها ، مثل : **מִים** ماء - **שְׂמִים** سماء **ירְבָּשִׁים** القدس - **מַצְרִים** مصر .

أما الطريقة المتبعة حالياً في تثنية الأسماء فهي :

- שְׁנִי** + جمع ذكر ، مثل : **שְׁנִי יָלִדים** ولدان - **שְׁנִי אֲנָשִׁים** شخصان .
שְׁתִּי + جمع مؤنث ، مثل : **שְׁתִּי בָּנוֹת** بنات - **שְׁתִּי פָּרוֹת** بقراتان .

רַבּוֹי الجمع :

هو ما دل على أكثر من اثنين أو اثنتين ، وعلامتها في العبرية (**דִים**) مع المذكر و(**וֹת**) ،

يجمع الاسم المذكر بإضافة **דִים** على المفرد ، مثل :

תַּלְמִידִים תַּלְמִידָא

מְהִינָּדָס מְהִינָּסִים מהנדسان

- إذا كان الإسم الفرد المذكر ينتهي بعلامة ۶هـ فإننا نحذف هذه العلامة ثم نضيف علامة الجمع ، مثل :

מורה ----- מורה + דים = מורים

רֹעֵה —— **רֹעִים** = **רֹעִים רֹעָה**.

يجمع الاسم المفرد المؤنث بإضافة هـ على الاسم المفرد بعد حذف علامات التأنيث كماليٍ :

מורה - רה = מ/or + ות = מ/orות "مدرسة - مدرسات "

גברת - ת = גַּבֵּר + וֶת = גְּבָרוֹת "סִדְּדָה" - סִדְּדָת "

מִשְׁלַחַת - ת = **מִשְׁלָחָה** + וְת = **מִשְׁלָחוֹת** "וְפָדֵד" - וְפָדוֹד".

מכוניות - ת = מכוני + זה = מכוני וזה " سيارة - سيارات "

תכנית - $t = \text{תכני} + \text{ות} = \text{תכניות}$ "خطة - خطط"

- إذا كان الاسم ينتهي بـ *هـ* فإننا نحذف *هـ* فقط أيضاً، ثم نضع علامة الجمع ونضع قبلها *عـ*، وذلك للحيلولة دون التقاء حركتي الضم، مثل:

ספרות – ת = ספרו + יות = ספריות " אدب - أدב ".

שגרירות – ת = שגרירויות + יות = שגראַריּוֹת " ספارة -سفارات "

التغييرات التي تطرأ على الاسم عند الجمع :

١- هناك أسماء مذكورة تجمع جمع مؤنث ، مثل :

معناه	الجمع	معناه	المفرد
آباء	אֲבֹתָה	أب	אָבָּ
أسماء	שֵׁמוֹת	اسم	שֵׁם
طيور	עַופּוֹת	طائر	עוֹףּ
حسابات	חִישְׁבוֹנוֹת	حساب	חִשְׁבּוֹן
الواح	לְוִיחּוֹת	لوح	לְוִיחּ
أصوات	קָולּוֹת	صوت	קוֹל
أغذية	מִזְוְנּוֹת	غذاء	מִזְוּן
مناضد	שְׁלַחְנּוֹת	منضدة	שְׁלַחְן
دوالib	אֶרְוֹנוֹת	دولاب	אֶרְוּן
ضحايا	קָרְבָּנוֹת	ضحية	קָרְבּוֹן
حقول	שָׂדּוֹת	حقل	שָׂדָה
ثروات	אוֹצְרוֹת	ثروة	אוֹצֵר
مفاتيح	מְפֻתּוֹת	مفتاح	מְפֻתּח

٢- هناك أسماء مؤنثة تجمع جمع مذكر ، مثل :

معناه	الجمع	معناه	المفرد
كلمات	מַלְיִים	كلمة	מַלְהָ
بيض	בִּיצִים	بيضة	בִּיצָה
أحجار	אֶבְנִים	حجر	אֶבֶן
طيور/عصافير	צְפּוֹרִים	طائر/عصافير	צְפּוֹר
نمل	נַמְלִים	نملة	נַמְלָה

٣- هناك أسماء تجمع جمع مذكر ، وجمع مؤنث ، مثل :

معناه	الجمع	معناه	المفرد
قبور	קְבָרוֹת / קְבָרִים	قبر	קְבָר

أجيال	دورות / دوريم	جيل	دور
أسابيع	شُبُوعات / شُبُوعيم	أسبوع	شُبُوع
سنوات	شُنُون / شُنُونات	سن	شُنَّة
ميا狄ن	كُفُرُوت / كُفُرِيم	ميدان	كُفَّر
حدود	جُبُولُوت / جُبُولِوت	حد	جُبُول

٤- هناك أسماء لا تجمع مطلقاً مثل أسماء الأعلام ، وأغلب أسماء المعانى ، وأسماء الجنس ، مثل :

خمر	- يَمْ	قمر	- يَرْحَة	ذهب	زَهْب
ربيع	- أَبِيب	شتاء	- حَرْفَة	صيف	كَيْز
				خريف	سَهْو

٥- هناك أسماء لا تأتي إلا في صورة الجمع ، مثل :

شيخوخة	- زَوْجِين	حب	- دُوَدِيم	وجه	فَجِيم
حياة	- حَيَّيم	بتوله	- بَتُولِيم	صبا	نَعْزِيرِيم
آهَبِيم	- عَلَوْمِيم	شباب	- غَزْل	غزل	

٦- هناك أسماء مذكورة ومؤنثة تجمع جمعاً غير قياسي ، مثل :

معناه	الجمع	معناه	المفرد
أحرف	أُوتِيُوت	حرف	أُوت
رجال	إِنْشِيم	رجل	إِيش
نساء	نِشِيم	سيدة	إِشَا
أخوات	إِقْرِيُوت	أخت	إِحْوَة
بيوت	بَقَيِيم	بيت	بَيْت
ظلال	إِلَلِيم	ظل	إِل
جوانب	إِزْدِيم	جانب	إِذ

بنات	بنوت	بنت	בת
مدن	عُرَيْم	مدينة	עיר
أيام	يَمِّين	يوم	יום
أمهات	أَمَهَوْت	أم	אם

٧- في الأسماء المركبة من كلمتين لتفيد معنى كلمة واحدة ، مثل **بيت** سُفْر مدرسة ، نجمع الاسم الأول فقط فتصبح كالتالي : **بَتِي سُفْر** مدارس ، **بَتِي حَوْلَيْم** مستشفيات ، **بَتِي زَكُوك** معامل تكريير ، **بَتِي إِلَيْدِيم** رياض أطفال .

جمع الأسماء السيجولية

الأسماء **الثلاثية** **المنبورة** **الصدر** (**السيجولية**) على وزن **فَاعِل** ، **فَاعِل** ، **فَاعِل** تجمع على وزن **فَاعِلِيْم** ، مثل :

كتاب - كتب	سُفْر - سُفَرِيْم
ملك - ملوك	مَلِكَ - مَلِكِيْم
غاية - غایات	يَعِد - يَعِدِيْم
جبهة - جبهات	مَظَاهِر - مَظَاهِرِيْم

وتجمع على وزن **فَاعِلِيْم** أيضاً الأسماء الثلاثية منبورة العجز التي يكون مفردها على وزن **يِه** مثل :

مَثَل - مَثَلِيْم	مَثَل - أمثال
ذَبَر - ذَبَرِيْم	ذَبَر - أمر
حَكَم - حَكَمِيْم	حَكَم - حكماء

أما المفرد على وزن **فَاعِل** فيجمع **فَاعِلِيْم** ، مثل :

شِكْر - **شِكْرِيْم** هاديء - هادئون

أما الأسماء **السيجولية** المؤنثة فإنها تجمع على وزن **فَاعِلَوْت** ، مثل :

دَلْت - دَلْتُوْت	بَاب - أبواب
نَفْس - نَفْسُوْت	نَفْس - نفوس
رَشْت - رَشْتُوْت	شبكة - شبكات

٩- الأسماء التي تكون من مقطعين ويكون مقطعها الأول مشكولاً بالقاصص ، والمقطع الثاني محرك بحركة أيّاً كان نوعها فإن حركة المقطع الأول تقتصر إلى سكون متحرك عند الجمع ، مثل :

كبير - كبار	גָדוֹל - גָדוֹלִים
شيخ - شيوخ	זָקָן - זָקָנִים
مجاور - مجاورون	סְמַנְךָ - סְמַנְכִּים
نادر - نادرون	נָדֵר - נָדֵרִים

١٠- الأسماء المثنية تبقى عند الجمع على صيغة المثنى ، مثل :

أربع أيادي	אֶרְבַּע יָדִים
ثلاث دراجات	שְׁלֹשָׁה אֲוֹפָנִים

المفرد والمثنى والجمع (יחיד – זוגי – רבוי)

שם המספר – اسم العدد

ينقسم اسم العدد في اللغة العربية إلى ثلاثة أقسام وهي :

- ١ - عدد أساسى " مِسْفَر يَسُودٍ " .
- ٢ - عدد ترتيبى " مِسْفَر سَدُورٍ " .
- ٣ - عدد كسرى " مِسْفَر نَبُورٍ " .

١ - العدد الأساسي :

هذه الأعداد شديدة الشبه بالأعداد في اللغة العربية وفيها العددان ١ ، ٢ يوافقان المعدود من حيث التذكير والتأييث . بينما الأعداد من (٣ - ١٠٠) ومن (١٣-١٩) تأتي مخالفة من حيث التذكير والتأييث . وكذلك يأتي العدد على صورتين إحداهما مطلقة ، والأخرى مضافة ، وذلك وفقاً للجدول التالي :

الأعداد التي تأتي مع المؤنث			الأعداد التي تأتي مع المذكر		
المعنى بالعربية	مضاف	مطلق	المعنى بالعربية	مضاف	مطلق
واحدة	אַחַת	אַחַת	واحد	אַחֲד	אַחֲד
ثنتان	שְׁתִּים	שְׁתִּים	اثنان	שְׁנִי	שְׁנִים
ثلاث	שְׁלֹשׁ	שְׁלֹשׁ	ثلاثة	שְׁלֹשֶׁת	שְׁלֹשָׁה
أربع	אַרְבָּע	אַרְבָּע	أربعة	אַרְבָּעַת	אַרְבָּעָה
خمس	חַמֵּשׁ	חַמֵּשׁ	خمسة	חַמְפַת	חַמְשָׁה
ست	שֶׁשׁ	שֶׁשׁ	ستة	שִׁשְׁתַּח	שֶׁשֶׁה
سبع	שְׁבַע	שְׁבַע	سبعة	שְׁבַעַת	שְׁבַעָה
ثمان	שְׁמֹנוֹה	שְׁמֹנוֹה	ثمانية	שְׁמֹנוֹת	שְׁמֹנוֹה
تسع	תְּשַׁעַ	תְּשַׁעַ	تسعة	תְּשַׁעַת	תְּשַׁעָה
عشر	עֲשָׂר	עֲשָׂר	عشرة	עֲשָׂרַת	עֲשָׂרָה

أمثلة :

- **אִישׁ אֶחָד** رجل واحد
- **אִשָּׂה אֶחָת** امرأة واحدة
- **חֲמַשָּׁה יְלָדִים** خمسة أولاد
- **שְׁבֻעָ בָּנֹות** سبع بنات
- **תְּשִׁבָּעָ חֶלְקִים** تسعه أجزاء
- **שְׁשָׁ סְטוּךְנְטִיוֹת** ست طالبات
- **שְׁנַי פּוּעָלִים** عاملان
- **שְׁתֵּי חֹלוֹת** مريضتان
- **יְלָדָה אֶחָת** طفلة واحدة

وفي حالة العدد المضاف :

- **שְׁלַשֶּׁת הַסְּפָרִים** الكتب الثلاثة .
- **אֶרְבַּע הַמְּחֻבְרוֹת** الكراسات الأربع .
- **חֲמַשֶּׁת הַקְּצִינִים** الضباط الخمسة .

الأعداد المركبة

تتأتى الأعداد المركبة من ١١ - ١٩ متشابهة تماماً للأعداد العربية .

المقابل العربي	مع المؤنث	الم مقابل العربي	مع المذكر
إحدى عشرة	اَحَدَتْ عَشِيرَة	أَحَدْ عَشَر	اَحَدْ عَشَر
اثنتا عشرة	شَتِيمْ عَشِيرَة	اثْنَا عَشَر	شَتِيمْ عَشَر
ثلاث عشرة	شَلُوشْ عَشِيرَة	ثَلَاثَةْ عَشَر	شَلُوشْ عَشَر
أربع عشرة	أَرْبَعْ عَشِيرَة	أَرْبَعَةْ عَشَر	أَرْبَعَةْ عَشَر
خمس عشرة	خَمْسْ عَشِيرَة	خَمْسَةْ عَشَر	خَمْسَةْ عَشَر
ست عشرة	شَشْ عَشِيرَة	سَتَةْ عَشَر	شَشْ عَشَر
سبعين عشرة	شَبَعَ عَشِيرَة	سَبْعَةْ عَشَر	شَبَعَةْ عَشَر

ثمانى عشرة	شْمُونَهُ عَشْرَه	ثمانية عشر	شْمُونَهُ عَشْر
تسع عشرة	تِسْعَهُ عَشْرَه	تسعة عشر	تِسْعَهُ عَشْر

ونلحظ من الجدول السابق اننا وضعنا كلمة "عَشَر" مع العدد الذى يأتي مع المذكر ، بينما وضعنا "عَشْرَه" مع العدد الذى يأتي مع المؤنث ، مثل :

- **אַחֲד עָשֵׂר** أحد عشر تلميذاً .
- **אַחַת עָשְׁרָה** إحدى عشرة متطوعة .
- **שְׁשָׁה עָשָׂר מִנְהִיגִים** ستة عشر زعيمًا .

{ الفاظ العقود }

تأتى الفاظ العقود على صورة واحدة سواء أكانت مذكرة أم مؤنثة فنقول :

المعنى بالعربية	العدد	المعنى بالعربية	العدد
ثلاثون	شَلُوشُون	عشرون	عَشْرَيْن
خمسون	حَمْسُون	أربعون	أَرْبَعُون
سبعون	ثَبَعُون	ستون	شَبَعُون
تسعون	تِسْعَهُون	ثمانون	شَمْوَنُون
مائتان	مَائَتَيْم	مائة	مِائَه
أربعمائة	أَرْبَعْ مِائَه	ثلاثمائة	شَلُوشْ مِائَه
خمسمائة	حَمْسْ مِائَه	ستمائة	حَمْسَ مِائَه
ثمانمائة	شَمْوَنَهُ مِائَه	سبعمائة	شَبَعْ مِائَه
ألف	أَلْف	تسعمائة	تِسْعَهُ مِائَه
ألفان	شَنِينِي أَلْفَيْم	الفان	أَلْفَيْم

أربعة آلاف	אַרְבָּעָת אלֶפִים	ثلاثة آلاف	שְׁלֹשֶׁת אַלְפִים
ستة آلاف	שְׁשָׁת אַלְפִים	خمسة آلاف	חֲמֵשֶׁת אַלְפִים
ثمانية آلاف	שְׁמֹנוֹת אַלְפִים	سبعة آلاف	שְׁבַעַת אַלְפִים
عشرة آلاف	עֲשָׂרָת אַלְפִים	تسعه آلاف	תְּשִׁעַת אַלְפִים
عشرة آلاف	רְבָּא	عشرة آلاف	רְבָּבָה
ثلاثون ألفاً	שְׁלוֹשִׁים אַלְף	عشرون ألفاً	עֲשָׂרִים אַלְף
خمسون ألفاً	חֲמֵשִׁים אַלְף	أربعون ألفاً	אַרְבָּעִים אַלְף
سبعون ألفاً	שְׁבָעִים אַלְף	ستون ألفاً	שְׁשִׁים אַלְף
تسعون ألفاً	תְּשִׁבְעִים אַלְף	ثمانون ألفاً	שְׁמֹנוֹת אַלְף
مليون	מְילִיּוֹן	مائة ألف	מֵאתָה אַלְף
		مiliar	מִילִּיאָרֵד

ملاحظات :

١- في حالة عطف الأعداد مع ألفاظ العقود يجب أن يربط بينهما بواء العطف أوّلاً ، ثم يأتي العدد على عكس المعدود كما يلى :

عشرين وأربعين **תלמיד** أربعة وعشرون **תלמידاً**

شليس **فتاة** خمس وثلاثون **فتاة جميلة**

٢- يأتي التمييز في صيغة الجمع مع الأعداد من ١ - ١٠ ، مثل :

سبعة أولاد **سبعة** **ولد**

تسعة بنات **تسعة** **بنوت**

٣- أما تمييز الأعداد فيما فوق العشرة فإنه يأتي جمعاً ماعدا أسماء الزمان ،

والأوزان ، والمقاييس ، والعملات ، وكذلك كلمة **אִישׁ** رجل - شخص ، فإنها تأتى فى صيغة المفرد ، مثل :

חֲמֵשִׁים שָׁנָה خمسون شيكلاً .

אַחַד עֶשֶׂר יוֹם أحد عشر يوماً .

אֱלֹפִים אִישׁ ألفارجل .

٤- إذا سبقت الأعداد بحرف الكاف (כ) ف تكون للتقدير ، مثل :

כְּמֵאוֹת אִישׁ حوالي مائة رجل .

٥- عند كتابة الأعداد الكبيرة تكتب الآلاف أولاً ، ثم المئات ، ثم العشرات وأخيراً الآحاد مسبوقة بواو العطف ، مثل :

١٩٥٦ - **אֶלָף תְּשִׁעְמִינְיוֹת חֲמֵשִׁים וָשִׁשֶׁן** .

742 - **שְׁבֻעָמִינְיוֹת אֶרְבָּעִים וָשִׁשִׁים**

٦- إذا أردنا مضاعفة العدد نضع قبله كلمة **כִּי** ، مثل :

כִּי שְׁלֹשֶׁה ثلاثة أضعاف

כִּי חֲמֵשֶׁה خمسة أضعاف

العدد الترتيبى - המספר הסדרי

يدل العدد الترتيبى على ترتيب الأسماء المعدودة بالنسبة لما قبلها وما بعدها . ولعدد الترتيبى مثل الصفة النسبية يأتى بعد الاسم ويتبعه فى التذكير والتأنيث ، والإفراد والجمع ، والتعريف والتنكير .

❖ ويشتق العدد الترتيبى من العدد الأساسى على الوجه التالى :

مؤنث	ذكر				
الجمع	المعنى	المفرد	الجمع	المعنى	المفرد

ראשון	ראשון	ראשונה	ראשונים	ראשון	ראשון
שנוי	שנוי	שנויות	שנאים	שנוי	שנוי
שלישי	שלישית	שלישיות	שלישיים	שלישי	שלישי
רביעי	רביעית	רביעיות	רביעיים	רביעי	רביעי
חמישי	חמישית	חמישיות	חמישיים	חמישי	חמישי
ששיות	ששית	ששיות	ששיים	ששי	ששי
שביעיות	שביעית	שביעיות	שביעיים	שביעי	שביעי
שמיניות	שמינית	שמיניות	שמיניים	שמיני	שמיני
תשיעיות	תשיעית	תשיעיות	תשיעיים	תשיעי	תשיעי
עשרה	עשרה	עשרה	עשריים	עשר	עשר

• ملاحظات :

١- لا تأتي أعداد ترتيبية خاصة بعد العدد عشرة ، لكن يؤتى بالأعداد الأصلية معرفة بهذه التعريف مسبوقة بالاسم المعدود ، مثل :

השנה הארבע עשרה العام الرابع عشر

היום השלושים היום الثلاثين

٢- في إحصاء أيام الشهر نستخدم العدد الأساسي بدلاً من العدد الترتيبى ، مثل: האחד בחודש الأول من الشهر

החמישי בחודש الخامس من الشهر

وعندما نذكر اسم الشهر نضع العدد مع حرف النسب (لـ) ، مثل :

התשיעי לمارس התاسع من شهر مارس

העשרה למאי العاشر من شهر مايو

٣- يستعمل العدد الترتيبى لتسمية أيام الأسبوع ، ما عدا يوم السبت ، فنقول :

يوم رأسون	يوم شنجي	الأحد
יום שלישי	الثلاثاء	اليوم الرابع
יום חמישי	الخميس	اليوم السادس
יום שבת	اليوم السابع	اليوم السادس والسبت

الكسر - המספר השבור

تصاغ الكسور في العربية من مؤنث العدد الترتيبى عدا النصف حيث له لفظ معين وهو **חצי** في حالى الإطلاق **חצי** في حالة الإضافة ، وتصاغ على النحو التالي :

نصف	חַצֵּי או חַצִּית
ثلث	שְׁלִישׁ
ربع	רְבָע
خمس	חֲמִישִׁית
سدس	שְׁשִׁית
سبعين	שְׁבִיעִית
ثمان	שְׁמִינִית
تسع	תְּשִׁיעִית

הא הַשְׁאֵלָה - هاء الاستفهام

تستخدم الهاء للاستفهام فى اللغة العربية ، وهى تقابل الهمزة الإستفهامية فى اللغة العربية ، وتشكل كما فى الجدول التالى :

بالباتم	بالسيجول	التشكيل الأساسي بالحاطف بتم
<p>إذا دخلت على ساكن حرف حلقى مشكل بالقامص مثل: הַיְרָךְתֶּם? - هل نزلتم؟ הַשְׁמִרְתֶּם ? أحرستم؟ הַילְדִים أقطكم؟ أنتم أطفال؟ أو حرف حلقى غير مشكل بالقامص مثل : הַעֲזֹבָתֶם ? أغادرتم؟ הַהֹּרֶג אִתָּה ? أنت قاتل؟</p>	<p>إذا دخلت على حرف حلقى مشكل بالقامص مثل : הַאֱמָרָתֶת ? أقلت؟ הַעֲמִידָתֶת ? أوقفت؟ הַעֲשִׂיתָתֶת ? أفعلت ذلك؟</p>	<p>הַקְּרָאתָ ? أقرأت؟ הַרְאִיתָ אֶת הַסְּרִטְ ? أشاهدت الفيلم؟ הַטְּעִמָּת אֶת הַמְּתֻקִים ? أتدوة ت الحلوى؟ הַשְׁתִּיתָ אֶת הַתֵּה ? أشربت الشا وى؟</p>

وفي اللغة العربية الحديثة يكثر استخدام **هـم** بمعنى (هل) بدلاً من هاء الاستفهام مثل : **הָאֵם רָאִיתָ אֶת הַסְּרִטְ ?** هل رأيت الفيلم الجديد ؟

- **הָאֵם נָסַעַ לִסְעִירִיה ?** هل سافروا للسعودية ؟
- **הָאֵם זָאת הַמְּכֹנִית נְשִׁלְךָ ?** هل هذه سيارتك ؟

- האם פְבוֹאוּ לִבְקָר אַצְלִי ? هل ستأتون لزيارة؟
- האם עֲשִׂית אֶת זֵה ? هل فعلت ذلك؟
- האם הָרַג אֶתְהָ ? هل أنت قاتل؟
- האם עָזַבְתֶם אֶתְהָמָלָךְ ? هل غادرتم الوطن؟

ملوت נשיאלה أدوات الاستفهام

الاستخدام

الأداة

<p>وتستخدم لسؤال عن العاقل ، مثل :</p> <ul style="list-style-type: none"> - מי בא אֶתְמוֹל ? من جاء أمس - מי הבקיע שער ? من أحرز هدفًا؟ 	מי - من
<p>وتستخدم لسؤال عن الزمان ، مثل :</p> <ul style="list-style-type: none"> - מתי הָבָא לְעִיר ? متى ستأتي للمدينة ؟ - מתי קָרְפַּתְן אֲרוֹחַת עַרְבָּ ? متى تناولت وجبة العشاء ؟ 	מתי - متى
<p>وتستخدم لسؤال عن السبب مثل :</p> <ul style="list-style-type: none"> - לְמֹה לא בָאת בָמָועֵד ? - لماذا لم تأت فالموعد ؟ - לְמֹה כְתַבְתָם אֶת הַמְקַטֵב הָזֶה ? - لماذا كتبتم هذا الخطاب ؟ 	לְמֹה - لماذا
<p>وتستخدم لسؤال عن الهدف مثل :</p> <ul style="list-style-type: none"> - מַהוּ אַתָה לְוִיד עַבְרִית ? لماذا تتعلم العربية ؟ - מַהוּ עֲשִׂית זֹאת ? لماذا فعلت هذا ؟ 	מדוע - לماذا / مالداعي
<p>وتستخدم لسؤال عن المكان مثل :</p> <ul style="list-style-type: none"> - אֵיפָה סְפִרִי ? أين كتابي ؟ - אֵיפָה כְּכָר הַשְׁכָרָ ? أين ميدان التحرير ؟ 	אייפה - أين
<p>وتستخدم لسؤال عن المكان أيضاً ، مثل :</p> <ul style="list-style-type: none"> - הַיְכָן הָנַחַת אֶת הַסְּפִר ? أين وضع الكتاب ؟ - הַיְכָן מִצְאָת אֶת הַחֲבֹרוֹת ? أين وجدت الزميلات ؟ 	היכן - أين
<p>وتستخدم لسؤال عن الوجهة المراد الذهاب إليها، مثل :</p> <ul style="list-style-type: none"> - לְאֵן הַעֲרָב ? أين تذهب هذا المساء ؟ - לְאֵן נִילָך בְּחִיפְשָׁה ? إلى أين سذهب في الإجازة ؟ 	לאן - إلى أين

<p>وتستخدم لسؤال عن العدد مثل :</p> <ul style="list-style-type: none"> - כמה ילדים יש לך ؟ كم عدد أولادك ؟ - כמה ספרים على المדף هذا ؟ كم كتاب على هذا الرف ؟ 	כמה - كم
<p>وتستخدم لسؤال عن الكيفية مثل :</p> <ul style="list-style-type: none"> - איך כתבתם את זה ? كيف كتبتم ذلك ؟ - איך הגעתם במהירות ? كيف وصلتم بسرعة ؟ 	איך - كيف
<p>وتستخدم لسؤال عن الكيفية أيضاً ، مثل :</p> <ul style="list-style-type: none"> - היום גלמוד כיצד להטוח את הפעול ? اليوم سنتعلم كيف نصرف الفعل ؟ - היא לא יודעת כיצד לבוא לبيתי ؟ هو لا يعرف كيف يصل لبيتي ؟ 	כיצד - كيف
<p>وتستخدم لسؤال عن النوعية وذلك عندما تكون متبوعة به للذكر ، وبـ « المؤنث » ، وبـ « له » مثل :</p> <ul style="list-style-type: none"> - איזה בגד קניהם ؟ أى ثوب اشتريتم ؟ - איזה ספר קראת ؟ أى كتاب قرأت ؟ - איזה ספרים קראתם ؟ أى كتب قرأتם ؟ - איזה מכונית במושך ؟ أى سيارة في الورشة ؟ 	אי - أى

تشكيل الأداة (مهـ - ما / ماذـ)

<p>مع تشديد الحرف الأول من الكلمة الداخلة عليها ، مثل :</p> <ul style="list-style-type: none"> - מה זה ؟ ما هذا ؟ - מה יש לך ؟ ما هذا لديك ؟ / مابيك ؟ 	الميم بالفتحة
<p>إذا دخلت على حرف א, ב, ג غير مشكلة بالقامص ، مثل :</p> <ul style="list-style-type: none"> - מה אתה עוזשה פאן ؟ ماذا تفعل هنا ؟ - מה אתה אומר ؟ ماذا تقول ؟ - מה אכלתם ؟ ماذا أكلتم ؟ - מה עוזשה המורה ؟ ماذا يفعل المدرس ؟ 	الميم بالقامص
<p>إذا دخلت على حرف ע, ח, ה مشكل بالقامص ، مثل :</p> <ul style="list-style-type: none"> - מה חקרת בעקבך ؟ ماذا بحثت في المختبر ؟ - מה עשית בחכשך ؟ ماذا فعلت في الإجازة ؟ 	الميم بالسيجول

ملحوظة :

نلاحظ من الجدول السابق أن الميم فالأداة מה تشكيلها الأساسية هو البح مع تشديد الحرف الأول من الكلمة التالية ، ويتغير إلى القامص إذا دخلت على حرف א, ב, ג غير مشكلة بالقامص ، أما إذا دخلت على حرف ע, ח, ה مشكل بالقامص تشكل الميم بالسيجول .

שאלות - מילוי أدوات الاستفهام

מהו פירוש המלים הבאות؟ ما معنى الكلمات التالية?
מי, لأن. כמה. איך. מדוע, איפה. כיצד, היכן,מתי

تصريف الأفعال المتعدية في الوزن المجرد

גְּטִית בֵּין קָל – تصريف الوزن المجرد

تصريف الأفعال المتعدية :

يشبه تصريف هذه الأفعال في اللغة العبرية إلى حد كبير تصريفها في اللغة العربية وتكون هذه الأفعال في الغالب مضمومة العين في المستقبل ، كما سيتبين فيما يلى :

זמן עבר – الزمن الماضي

הפועל	הגוף	הפועל	הגוף
שִׁמְרַנוּ	אָנֹחָנוּ	שִׁמְרָתִי	אָנִי
שִׁמְרַתֶּם	אַתֶּם	שִׁמְרָתָךְ	אַתָּה
שִׁמְרַתָּן	אַתָּנוּ	שִׁמְרָתָךְ	אַתָּה
שִׁמְרָה	הֵם	שִׁמְרָה	הוּא
שִׁמְרָה	הֵנוּ	שִׁמְרָה	הִיא

ملاحظات على تصريف الفعل المجرد في الماضي :

١. تشكل فاء الفعل بالقامتص مع جميع الضمائر فيما عدا ضمير المخاطبين والمخاطبات فتشكل بالسكون المتحرك (**שִׁמְרַתֶּם** - **שִׁמְרַתָּן**).
٢. تشكل عين الفعل بالباتح مع جميع الضمائر ماعدا ضمائر الغائبة والغائبين والغائبات فإنها تتشكل بالسكون التام (**שִׁמְרָה** - **שִׁמְרָה** - **שִׁמְרָה**).
٣. تقع النبرة دائمًا على عين الفعل (**שִׁמְרָה**) فيما عدا ضمير المخاطبين والمخاطبات (**שִׁמְרַתֶּם** - **שִׁמְרַתָּן**) فتقع عند تصريف الفعل معهما على المقطع الأخير.

זמן הווה (בינוני פועל) – اسم الفاعل أو زمن الحاضر

רבות	רבים	יחידה	יחיד
شומרת	شومרים	شومرة	شومر

ملاحظات على تصريف الفعل المجرد في الحاضر (اسم الفاعل) :

١. تشكل فاء الفعل بالحولام (سواء التامة أم الناقصة) مع جميع الضمائر.
٢. تشكل عين الفعل بالصيريه مع المفرد المذكر ، والسيجول أو السكون التام مع المفردة المؤنثة ، والسكون التام مع الجمع بنوعيه .

(בינוני פועל) – اسم المفعول

רבות	רבים	יחידה	יחיד
קטילות	קטולים	קטולה	קטול

ملاحظات على تصريف اسم المفعول :

١. تشكل فاء الفعل بالقامتص مع المفرد المذكر (קטול) وبالسكون المتحرك ممعن المفردة المؤنثة ، وجمع الذكور ، وجمع الإناث (קטולה –
קטולים - קטילות) .
٢. تشكل عين الفعل بالشوروق مع جميع الضمائر .

זמן עתיד – الزمن المستقبل

הפועל	הגוף	הפועל	הגוף
נקטל	אנחנו	אֶקְטָל	אָנִי
תקטלו	אתם	תקטל	אתה
תקטלנה	אתנו	תקטלוי	את
יקטלז	הם	יקטל	הוא

ה**קְטַלָּנָה**

ה**וֹ**

ה**קְטַלָּ**

ה**יֵא**

ملاحظات على تصريف الفعل في المستقبل :

١. تشكل حروف الاستقبال كلها بالحيريق ، ماعدا الألف تشكل بالسيجول (א - נ - י - ת) .
٢. تشكل فاء الفعل مع جميع الضمائر بالسكون التام وتكون مع حرف الاستقبال مقطع قصير مغلق .
٣. تشكل عين الفعل بالحولام مع جميع الضمائر عدا المخاطبة ، والمخاطبين ، والغائبين تشكل بالسكون المتحرك .

הצִוְויִי – الأمر

ה <u>פּוֹעֵל</u>	ה <u>גֹּוף</u>
קְטַלָּ	אַתָּה
קְטַלִּי	אַתָּ
קְטַלָּוּ	אַתָּם
קְטַלָּנָה	אַתָּנוּ

صياغة الأمر :

يصاغ الأمر مع ضمائر الخطاب الأربع من المستقبل بعد حذف حرف الاستقبال (ת) . وبعد حذف حرف الاستقبال مع المخاطب يصبح الفعل (קְטַלָּ) ، وبعد حذفه مع المخاطبة يصبح الفعل (קְטַלִּי) ونظرًا لصعوبة البدء بسكنين يتحوال السكون الأول إلى حيريق ويصبح الفعل (קְטַלִּי) ، وكذلك الحال مع المخاطبين (קְטַלָּוּ) . أما الأمر مع المخاطبات فهو (קְטַלָּנָה) .

المصدر اللامى والاسم المشتق

שם הפעולה	שם הפעול
קטילה	לקטול

פעלים

כתחום הפעלים, צבע אותם, מטה קוו לציור המתאים וכתוב משפט עם הפועל.

		אכל
--	--	------------

		כתב
--	--	------------

		קרא
--	--	------------

		קנה
--	--	------------

		הלך
--	--	------------

כינוי גוף וזמן עבר הפועל ל.מ.ד.

צבע את המילה הנכונה בצלב כינוי הגוף, וכתוב את המשפט בשורה מתחתי.

למדת	למדה	למדתנו	למדתנו	למדתי	למדת	אני

אתה	למדת	למדתנו	למדנו	لמדה	لמדת	لמדתנו	لמדתנו	لמדת

הייא	למדת	لmadtno	لmdtno	لmdtah	لמדת	لמדתנו	لמדתנו	لמדת

הוא	لמדת	لmadtno	لmdtno	لmdtah	لמד	لמדת	لמדתנו	لמדת

אתם	لמדת	لmadtno	لmdtno	لmdtah	لמד	لמדת	لמדתנו	لמדת

אתן	למדת	למדתי	למדתנו	למדנו	למדה	למדתם

הם	למדת	למדו	למדתנו	למדנו	למדה	למדתם

הו	למדת	למדתי	למדתנו	למדנו	למדו	למדה	למדתם

אנו	למדת	למדתי	למדתנו	למדנו	למדה	למדתם

כינוי גוף וזמן עבר הפועל ה.ל.ד.

צבע את המילה הנכונה בצבע כינוי הגוף וכתוב את המשפט בשורה מתחת.

אני	הلقנו	הלכת	הלכתן	הלכתי	הלכתן	הלכתן	hlec

אתה	הلقנו	הלכת	הלכתן	הלכתי	הלכתן	הלכתן	hlec

הייא	הلقנו	הלכת	הלכתן	הלכתי	הלכתן	הלכתן	hlec

הוא	הلقתם	הלכת	הלכתן	הלכתי	הלכתן	הלכתן	hlec

אתם	הلقתם	הלכת	הלכתן	הלכתי	הלכתן	הלכתן	hlec

אתנו	הلقנו	הלכת	הלכתן	הלכתי	הלכה	הלוּכוֹ

הם	הلقנו	הלכת	הלכתן	הלכתי	הלכה	הלוּכוֹ

הן	הלוּכוֹ	הלכת	הלכתן	הלכתי	הלכה	הלוּכוֹ

אנחנו	הلقנו	הלכת	הלכתן	הלכתי	הלכה	הלוּכוֹ

כינויי גוף וזמן עבר הפועל א.ב.ל.

צבע את המילה הנכונה בצלב כינוי הגוף וכתוב את המשפט בשורה מתחתי.

אכלו	אכלת	אני

אכלו	אכלת	אתה

אכלו	אכלת	היא

אכלו	אכלת	הוא

אכלו	אכלת	אתם

אכלו	אכלת	אתן

אכלו	אכלה	אכלתי	אכלנו	אכלתנו	אכלת	הם

אכלו	אכלה	אכלתי	אכלנו	אכלתנו	אכלת	הן

אכלו	אכלה	אכלתי	אכלנו	אכלתנו	אכלת	אנחנו

צורת העבר

כתב את צורת העבר:

הגדל לגוףן וצבע כל צורה בצבע הכוחרת

הפועל	השורש	אני	אתה	את	הוא	היא
ל למוד	ל.מ.ד.	למדת				
ל כתוב		כתבתי				

			קריאה			לקראות
					ג.ס.ע	לנסוע
		חשבה				לחשוב
						לשימוש
						לשאלות
					א.כ.ל	לאכזול
						לאהוב
						למצוא
						לכלכת

היא	הוא	את	אתה	אני	השורש	הפועל
		למדת			ל.מ.ד	ל למוד
				כתבתי		ל כתוב
						לקראא
					ג.ס.ע	ל גסוע
						ל חשוב
						ל שימוש
						ל שאל
					א.כ.ל	ל אכול
						לאהוב

						למצוא
				הלכתי		לlecת

צורת ההווה

כתב את צורת ההווה:

הגדל לגוף וצבע כל צורה בצבע הכהורתה

היא	הוא	את	אתה	אני	השורש	הפועל
		לומדֶת			ל.מ.ד	ל למוד
				כותב		ל כתוב

			קורא			לקרא
					ג.ס.ע	לנסוע
		חושבת				ליחסוב
						לשימוש
						לשאלות
					א.כ.ל	לאכול
						לאהוב
						למצוא
						לכלכת

היא	הוא	את	אתה	אני	השורש	הפועל
		לומדת			ל.מ.ד	ל למוד
				כותב		ל כתוב
						ל קרוֹא
					ג.ס.ע	ל גסוּע
						ל חשׁוֹב
						ל שמוֹע
						ל שאוֹל
					א.כ.ל	ל אֲכֹל
						ל אהֹב

						למצוא
				הולד		לlecת

צורת העתיד

כתב את צורת העתיד:

הגדל לגוף ו צבע כל צורה בצבע הכהורתה

הפועל	השורש	אני	אתה	את	הוא	היא
לŁמוד	ל.מ.ד			תלמיד		
לכתוב		אכחוב				

			תקרא			לקרא
					ג.ס.ע	לנסוע
		תחשבי				ליחסוב
						לשימוש
						לשאלות
					א.כ.ל	לאכול
						לאהוב
						למצוא
						לכלכת

היא	הוא	את	אתה	אני	השורש	הפועל
		תלמיד			ל.מ.ד	ל למוד
				אכתוב		ל כתוב
						לקראו
					ג.ס.ע	ל גסוע
						ל חשב
						ל שימוש
						ל שאל
					א.כ.ל	ל אכול
						לאהוב

						למצוא
				אלך		לlecת

השלם פעלים

כתב הטיה הפועל הנכונה ואת המשפט המלא מתחת.

צבע כל משפט בצבע אחר.

הפעלים:

שב... גר... בא... רץ... שר... קם... נח... שם... טס... עף... מל...

אני בא לבית הספר ב-	באו	לבית הספר ב-	אני
אני בא לבית הספר ב-	באו	לבית הספר ב-	אני

אתה	כל בוקר מוקדם מאד.	
-----	--------------------	--

את	באופרה.	
----	---------	--

הוא	لروت ב- ١٠٠٠.	
-----	---------------	--

הייא	שירים ישראליים.	
------	-----------------	--

אנחנו	בשכונה יונה.	
-------	--------------	--

אתם	כל היום ולא לומדים	
-----	--------------------	--

אתן	הביתה ב-	๐٠:๕.
הם	סופר בטה.	

הן	בשבת.

התלמידים	הביתה בשעה ٤:០០.

הטייס	לשוויז.

הציפורים	מעל העז.

את התינוק.		המוחל

تصريف الأفعال مضمومة العين

تشكل عين الفعل في هذا الوزن بالحولام ، ويأتي على هذا الوزن عدد محدود من الأفعال مثل (كَطُونٌ - كَطْنٌ) صَغَرٌ، (يَكُوْلُ - يَكْلُ) استطاع ، (يَجُورُ - يَجْرِ) خاف (شَكُولُ - شَكْلُ) ثَلَ ، (يَكُوشُ - يَكْشُ) نصب فَحًا، ويصرف هذا الفعل

كما يلى :

ذِمَنْ عَبْرٍ – الْزَّمْنُ الْمَاضِي

الفعول	الجوز	الفعول	الجوز
كَطُونٌ	أَنْتُونُو	كَطُونَتِي	أَنِي
كَطْنَتُمْ	أَنْتُمْ	كَطُونَتُكُمْ	أَنْتُهَا

קטנטן	אתנו	קטונת	את
קטנו	הט	קטון	הוא
קטנו	הו	קטנה	הייא

זמן עתיד – الزمن المستقبل

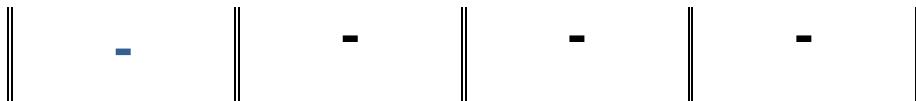
הפועל	הגוף	הפועל	הגוף
נקטן	אנחנו	אקטן	אני
תקטנו	אתם	תקטן	אתה
פְּקַטֵּנה	אתנו	פְּקַטֵּני	את
יִקְטֹנֶנֶךָ	הט	יִקְטֹן	הוא
פְּקַטֵּנה	הו	תקטן	הייא

בינוי הפועל

רבות	רבים	יחידה	יחיד
קטונות	קטונים	קטונה	קטון

בינוי הפועל

רבות	רבים	יחידה	יחיד

المصدر الاسمي والاسم المشتق

שם הפעולה	שם הفاعل
קטינה	לקטן

ملاحظات على تصريف الفعل :

١. عند تصريف الفعل في الزمن الماضي تشكل فاء الفعل بالقامتس مع جميع الضمائر ، فيما عدا ضمير المخاطبين والمخاطبات تقصر إلى السكون المتحرك (שָׁא נָעַ) .
٢. عين الفعل تشكل في الماضي بالحولام ، ماعدا ضمير المخاطبين والمخاطبات تقصر القامتس إلى القاطان .
٣. في المستقبل يصرف الفعل مثل الفعل (לְבִשׁ) لبس .
٤. في الزمن الحاضر واسم الفاعل تشكل عين الفعل بالحولام

وزن (בִּפְעָל) فُعل – انفعَل

وزن (בִּפְעָל) هو الوزن الثاني من أوزان الفعل العبرى ، وتنتم صياغة هذا الفعل بإضافة (ב) قبل جذر الفعل الثلاثى . وتشكل النون بالحيريق وتكون مع فاء الفعل التى تشكل بالسكن مقطع قصير مغلق .

أهم معانى هذا الوزن :

١. (סְבִיל) أى مبني للمجهول ، وهو الذى يستخدم لبناء الوزن الأول للمجهول مثل الفعل الثلاثى (קָטָל) الذى يصبح فى هذا الوزن (בִּקְטָל) أى قُتل أو انتقام .
٢. (הַדְּרֵי) أى التبادلية والمعاملة بالمثل ، وذلك عندما يقوم اثنان بعمل واحد فيؤثر كل منهما فى الآخر مثل (בְּלִיחָם) حارب ، (בְּאֶבֶק) صارع - ناضل .
٣. (חֹזֶר) أى فعل منعكس (مطاوع) ، وذلك عندما يقوم الفاعل بعمل يعود عليه مثل (בְּשִׁמְרָה) حرس نفسه ، (בְּחִכְבָּא) اختبا ، (בְּלִיעָדָר) تغيب .

٤. (فعيل) أي مبني للمعلوم بمعنى المجرد ، مثل : (بنفس) دخل ، (بنفس) اشتاق ، (بنفس) فشل ، (بنفسها) أقسم .

• وبذلك يمكن القول بأن :

بني بن فعل

فعل مبني للمعلوم	فعل مطابع	فعل تبادلى	فعل مبني للمجهول
------------------	-----------	------------	------------------

(נשמר) زمان עבר

הפועל	הגוף	הפועל	הגוף
נשمرנו	אנחנו	נשמרתי	אני
נשמרתם	אתם	נשמרת	أنت
נשמרתו	אתנו	נשמרת	أنت
נשמרו	הם	נשמר	הוא
נשמרו	הו	נשמרה	هيـا

زمان عتيد - الزمن المستقبل

الفاعل	الجسم	الفاعل	الجسم
נשמר	אנחנו	أشمر	أنا

תְּשִׁמְרוּ	אַתָּם	תְּשִׁמֵּר	אַתָּה
תְּשִׁמְרָנָה	אַתָּנוּ	תְּשִׁמְרִי	אַתָּ
יְשִׁמְרוּ	הֵם	יְשִׁמֵּר	הִוָּא
תְּשִׁמְרָנָה	הֵנוּ	פְּשִׁמֵּר	הִיא

בִּינוֹן הַפּוֹעֵל

רַבּוֹת	רַבִּים	יְחִידָה	יְחִיד
גְּשֻׁמְרוֹת	גְּשֻׁמְרִים	גְּשֻׁמְרָת	גְּשֻׁמֵּר

הַצּוֹן – الْأَمْر

הַפּוֹעֵל	הַגּוֹף
הַשְׁמֵר	אַתָּה
הַשְׁמָרִי	אַתָּ
הַשְׁמְרוּ	אַתָּם
הַשְׁמְרָנָה	אַתָּנוּ

الْمُصْدِرُ الْأَمْرِيُّ وَالْإِسْمُ الْمُشَتَّقُ

שֵׁם הַפּוֹעֲלָה	שֵׁם הַפּוֹעֵל
הַשְׁמְרוֹת - הַיְשְׁמְרוֹת	לְהַשְׁמֵר - לְהַיְשְׁמֵר

الجملة العربية – המשפט העברי

الجملة هي عبارة عن مجموعة الكلمات التي تترابط بشكل داخلي من خلال بعض الأدوات ، أو من خلال المنطق لكي تعبر عن معنى كامل في النهاية .

أجزاء الجملة العربية البسيطة

المسند (הנושא)

المسند إليه (הנושא)

المسند إليه (הנושא) : هو الجزء الذي يدور الحديث عنه في الجملة ، وهو الفاعل في الجملة الفعلية ، والمبتدأ في الجملة الإسمية

المسند (הנושא) : هو الذي يخبرنا بشيء ما عن المسند إليه لهذا فالمسند في الجملة الفعلية هو الفعل ، وفي الجملة الإسمية هو الخبر .

أمثلة (דוגמאות) :

- הסדר חדש .
- הילד ישן .
- הבית קרוב .
- העיר יפה .
- המורה חכם .
- האוניברסיטה גדולה .

- הַסְּפָרִים מַעֲנִינִים .

أجزاء الجملة الفعلية البسيطة

المسند إليه (הַנֹּשֶׁא) المسند (הַנֹּשֶׁא) أداة المفعولية (אֶת) المفعول (הַמּוֹשֵׁא)

• تكون الجملة الفعلية البسيطة من المسند إليه (الفاعل) والمسند (ال فعل) وأداة المفعولية (אֶת) ثم المفعول به . وإذا كان المفعول به نكرة لانضع أداة المفعولية التي لا توضع إلا المفعول به المعرف فقط .

أمثلة (דוגמאות) :

- הַתְּלִימִיד כְּתָב אֶת הַשְׁעָור .

- בְּיַלְד קָרָא סְפִיר תְּדוּשָׁה .

- הַסְּטוֹדְנִטִים לִמְדו אֶת הַעֲבָרִית .

- בְּיַלְד עָשָׂה אֶת שְׁעֹוֵרִי הַבִּיטָּה .

- הַשּׁוֹעֵר תִּפְסֵס אֶת הַכְּדֹור .

- הַדָּקָן פִּגְשֵׁש אֶת הַסְּטוֹדְנִטִים .

- הַמְּהֻנְדֵס בְּנָה אֶת הַאֲרָמֹן .

- הַמְּלָךְ פִּגְשֵׁש אֶת הַאֲוִירָם .

- הִוָּא סָגֵר אֶת הַדְּלָת .

- **היא פתחה את המלון.**

- **הבט קנפה שמלת.**

- **המורה קנה ספר.**

• **هناك بعض الأفعال التي تتعدى بحروف النسب بدلاً من الأداة (أَتْ) ويسمى المفعول به الذي يليها "مفعول به غير مباشر" (مُؤْشَأٌ عَكِيفٌ).**

أمثلة (دَوْغَمَاتٍ):

❖ **الמורה عَزَر لـأبيه.**

❖ **أمريكا تؤمّن بـישראל.**

❖ **الشّكر حَمِيع لـبيته.**

❖ **هو عَوْمَد عَلَى دُعْتَه.**

❖ **هم بـكروي أَصْلِيْدِيم.**

❖ **هذا مُخْفِض أَثْرِيْ أُوشَر.**

❖ **اليا سِمْكَه عَلَى بَنَه.**

❖ **محمد نَفَقَش عَم دُودَه.**

❖ **الپوريز هوَدَه بـجَنَبَه.**

❖ **المُسْطَرَه رَدَفَه أَثْرِيْ حَنَبَه.**

- ❖ **המֹרֶה הָזֶה לְסִטּוֹדַנְט.**
- ❖ **סְעִיד שֵׁחָק בְּכִדּוֹר.**
- ❖ **הָוֹא חֹזֵיר עַל הַשְׁעוּרִים.**
- ❖ **הָוֹא הַמְתִין לִי.**
- ❖ **אֲנִי פָּעַסְתִּי עַלְיוֹ.**
- ❖ **הַצְּבָא נְלַחֵם בָּאוּיבָן.**
- ❖ **הָוֹא עַלְהָ לְרַגְלָ.**
- ❖ **הָוֹא הַזָּהֵר מִפְנֵי הַסְּפָנָה.**

☞ إذا جاء فعلان في جملة واحدة يأتي الفعل الثاني في صيغة المصدر اللامى (**שם ה-פועל**).

أمثلة (דוגמאות):

- **אֲנִי רֹצֶחֶת לִמְוד עַבְרִית.**
- **הָוֹא בָא לְפִגּוֹשׂ אֶת הַרּוֹפָא.**
- **הַמְּהֻסְבִּים לְקַבֵּל אֶת הַאֲרוֹתָה.**
- **מְנֻסְבֵּר בְּקַשׁ לְקַנּוֹת חֹלֶץ.**
- **הַלְּקוֹם רָצֶחֶת לְשִׁלְמָה אֶת הַכְּסָף.**
- **הִיא בָּאָה לְרֹאֹת טַלְווִיזִיה.**
- **הָוֹא בָּלָק לְסִגּוֹר אֶת הַדְּלַת.**

- **היא הַלְכָה לִפְגּוֹשׁ תַּבְרִים**.
- **סְעִיד חֹזֶר לְקַחַת אֹתָיו**.
- **פָטֵמָה בְּקַשָּׁה לְטַלְפֹּן לָהּ**.
- **הַפָּלָמִיד רָצָה לְמַבִּין אֶת הַשּׁוֹעֵר**.
- **הַנֶּגֶר בָּא לְמַקְדֵּן אֶת שׂוֹלְחֵן הַפְּתִיבָה**.
- **הַמּוֹכֵר שְׁמָם לְרֹאֹת אֶת הַלְּקוֹם**.
- **הַיְלָדָה בְּקַשָּׁה לְאָכֹל**.
- **הַקּוֹפְּאֵי רָצָה לְהַתְּמִשְׁבֵּן**.
- **הַמְּרָצָה בְּקַשׁ לְהַסְּבִּיר אֶת הַשּׁוֹעֵר**.
- **הַוָּא בָּא לְקַבֵּל אֶת הַפְּרֵס**.
- **הַוָּא הַוִּילָךְ לִישְׁוֹן מַזְקָדָם**.
- **אֲבָא הַלְּךָ לְבָקָר בְּמַרְפֵּצָה הַחִיסְטוֹרִי**.

أجزاء الجملة الإسمية البسيطة

المسند (الנושא)

المسند إليه (النوع)

• تكون الجملة الإسمية البسيطة من "المسند إليه" (المبدأ) و "المسند" (الخبر)، وقد يزداد إليها جزء آخر وهو "النعت" (العنوان).

أمثلة (דוגמאות):

- **הַבְּנִין עַתִּיק**.
- **הַתְּמִונָה יִפְהָה**.

- הַרְחֹב אָרוֹךׁ מְאֹודׁ .
- הַרְוִפָּא מֵיוֹמָןׁ .
- הַסְּפָר חֶדְשׁ .
- הַמּוֹרָה חֲתִיכָהׁ .
- הַעֲבָרִית קָלָהׁ .
- הַפְּקוּלָּתָה רְחַבָּהׁ .
- הַפְּזִיגָן חְדִישׁ .
- הַיְדִיד גְּאָמָןׁ .
- הַמְּטֻוָּס גָּדוֹלׁ .
- הַקִּיר חָלָקׁ .
- הַאֲכֹנִית חֶדְשָׁהׁ .

نصوص عربية بسيطة

نصوص إسلامية

שליחות האיסלאם

שליחות האיסלאם : הקהיל שאליו פנה הנביא מוחמד עליו התפילה והשלום, היה קהל של עובדי אלילים, של סוחרי העיר מכח שהיו שוקעים בהבלי העולם. לפיכך, הנבואות הראשונות של מוחמד עליו התפילה והשלום בעיר מכח עוסקות בנושאים של קץ העולם ואמת יום הדין. הוא הביא להם בשורה על קץ העולם ועל יום הדין, בשורה המלאה בתיאורים ציריים רבים המופיעים בקוראן והכוללים בין השאר גם את מראות הגיהנום אשר נועד לרשעים, ואת תענוגות גן העדן אשר נועד לצדיקים. לאחר מכן עבר גם לתיאורים על ההשגה العليונה והרעיון שככל מעשיו של האדם נרשמים ושכל אדם מקבל, בסופה של דבר, את גמולו. מוטיב נלווה לכך הוא תיאור גדלות אלוהים וייחודו, בניגוד לאפסותם של האילים, שאוთם עבדו בני העיר מכח. בשורה דתית זאת עדמה בניגוד מוחלט למחשבה של תקופת ה"ג'אהיליה", תקופת הבורות הדתית הפריאיסלאמית. על כך יש להוסיף שבמסגרת אותה בשורה הטיפ הנביא מוחמד עליו התפילה והשלום גם לקיום מצוות אחדות, כגון התפילה והצדקה. ודזוקאשתי מצוות אלה לא התאימו כלל למחשבתם של עربיו ה"ג'אהיליה", וביחוד לתחושת החופש שלהם, שהרי בתפילה מביע האדם את כניותו לכוח עליון ובצדקה הוא צריך לוותר על הונו. בהתחלה הפנו אנשי מכח האשומות קשות נגדו. ראשית, הטילו ספק בסמכותו לבוא ולהטיף להם ; מלבד זאת טענו שהוא בודה בדברים מלבו, שהוא מביא ספרי קדמוניים זרים לרווחם של העربים, או ש"הגין" אחוז בו וכיוצא באלה האשומות. מאמיניו היו מעטים מאוד. התנגדותם של בני

מכה לא הרתיעה את הנביא מוחמד עליו התפילה והשלום מלהמשיך להפיין את בשורתו.

ترجمة النص

رسالة الإسلام : كان القوم الذين توجه إليهم النبي محمد " من عباد الأواثان ، ومن تجار مدينة مكة الذين كانوا غارقين في عبث الدنيا . لذلك كانت آيات الوحي الأولى لمحمد " في مدينة مكة حول موضوعات نهاية العالم ورعبه يوم الدين . وقد أخبرهم بنهاية العالم وبيوم الدين ، وهذا الإخبار مصحوباً بأوصاف تصويرية عديدة وردت في القرآن ، وتتحدث على سبيل المثال عن أهواه جهنم التي أعدت للأشرار ، وأنعم الجنة التي أعدت للمتقين . وبعد ذلك انتقل لوصف العناية الإلهية ، وفكرة تسجيل أعمال كل إنسان ، وأن كل إنسان سيلقي جزاءه في نهاية الأمر . وهناك عنصر آخر مصاحب لذلك وهو وصف عظمة الله واختلافه عن البشر ، وذلك على عكس عدمية الأواثان التي كان أهل مكة يعبدونها . هذه الرسالة الدينية كانت على العكس تماماً من فكر العصر الجاهلي ، وهو عصر الجهل الديني مقابل الإسلام . أضف إلى ذلك أنه في إطار تلك الرسالة دعا النبي محمد " إلى أداء الفرائض ، مثل الصلاة والزكاة . وهاتان الفريضتان بالتحديد لا تتناسبان فكر العصر الجاهلي ، وخصوصاً إحساسهم بالحرية ، حيث أن الإنسان في الصلاة يعلن خضوعه لقوه عليا وفي الزكاة يجب أن يتنازل عن بعض ماله . في البداية وجه أهل مكة الاتهامات له . بدايةً تشکعوا في صلاحيته لوعظمهم ، هذا فضلاً عن زعمهم بأنه مختلفاً أموراً من عنده ، وأنه يأتي لهم بقصص غريبة عن العرب ، وأنه قد أصابه مس من الجن ، وما إلى ذلك من الاتهامات . وكان عدد الذين آمنوا به آنذاك قليلاً جداً . ولم تردع معارضته أهل مكة النبي محمد " عن مواصلة نشر دعوته .

ملاحظات على النص :

1. كلمة (שליחות) تعنى " مهمة - مأمورية - رسالة - بعثة " ، و تأتي في النص هنا بمعنى "رسالة" ومنها (שליח) بمعنى "رسول" .

- ٢ . لا تذكر المصادر العربية عبارة (עלינו התפילה והשלום) أى عليه الصلاة والسلام ؛ بل تستخدم أحياناً عند ترجمتها بعض النصوص العربية عبارة (עלינו השלום) أى عليه السلام .
- ٣ . (עובד אלילים) تعنى "عبد الأوثان - عباد الأصنام " .
- ٤ . (הבל הולם) تعنى "عبث الدنيا" .
- ٥ . (הוא הביא להם בשורה על) ترجمناها "أخبرهم بـ" .
- ٦ . (יום הדין) تأتى بنفس المعنى العربى وهو "يوم الدين" .
- ٧ . (נועדו ל) ترجمناها "أعدت له" لأننا أخذنا فى اعتبارنا أننا نتحدث عن "الأهوال" .
- ٨ . (ייחודו) ترجمناها "اختلافه عن البشر" ، والمعنى الحرفي "تميذه" .
- ٩ . استخدم الكاتب بعض الكلمات العربية بنفس لفظها ، ثم أورد المعنى العبرى المقابل مثل (גַּאֲהִילִיה) أى "جاهلية" ، وبعد ذلك جاء بالمعنى العبرى المقابل وهو (הבערות הדתיות) أى "الجهل الدينى" . وهذا النهج متبع كثيراً فى النصوص الإسلامية المكتوبة بالعبرية .
- ١٠ . (קיום מצוות אחדות) تعنى "أداء بعض الفرائض" .
- ١١ . (התפילה והצדקה) تعنى "الصلاحة والزكاة" .
- ١٢ . (שָׁהָרִי) تعنى "حيث أن" .
- ١٣ . الفعل (ותך) بمعنى "تخلى - تنازل" يتعدى بحرف (על) .
- ١٤ . الفعل (הטיל ספק) يعني "تشكيك" .
- ١٥ . عبارة (הגין אחז בו) ترجمناها "أصابه مس من الجن" .
- ١٦ . الفعل (הרתייע) يتعدى بحرف (מז)

הنبיא מוחמד

בשנת ۶۱ ג' הגיעו מים עד נפש. הנביא מוחמד, עליו התפילה והשלום, שלח באופן זמני קבוצה מאמינו לאתיופיה (חכש), אך הוא עצמו אוצר אומץ ונשאר בעיר מכיה. למרות הרדיפות המשיך להטיף במכה ובעיר הסמוכה לה, טאיפ. היישועה באה לו בשנת ۶۲, כאשר היגר לעיר אל-מדינה. תושבי העיר יתרכזו שהיא אל-מדינה, באו אל הcubeה במכה לקיום את טקסי העלייה לרגל האלים. הם התקשרו עם מוחמד, עליו התפילה והשלום, והזמיןו אותו לשמש בורר בסכסוכים הקשים ביניהם. מוחמד, עליו התפילה והשלום, נענה להזמנה, עבר עם אותם מאמינים לאל-מדינה. בעיר זו ישבו יחדיו שני שבטים ערביים, הידועים בשמותיהם אוס וח'רוג', ושלושה שבטים יהודים (קינוקאע, נדייר וקוריט'ה). הנביא מוחמד, עליו התפילה והשלום, הפך להיות המנהיג של העיר אל-מדינה. המאפיין את תקופת שליחותו באל-מדינה הוא שבנוסף להיותו מנהיג דתי הוא הפך כאן גם למנהיג מדיני. הנהגו המדינית באה לידי ביטוי בצורות שונות. חשוב ביותר הוא המسمך הנקרא בערבית "עהד אל-אומה" כלומר - "חוזה האומה". המסמך נועד לארגן את החיים מחדש. לא יוכל להיכנס לפרטיו של אותו מסמך, אך מעניינת התבוננה הפוליטית של המנהיג המציג את מתוכו. הנביא מוחמד, עליו התפילה והשלום, בא אל העיר הצעירה עם קבוצה של מהגרים שכבר כבר מאמינו ("המהגרים"), שם הצטרפו אליהם ("התומכים"), אך נותרה גם קבוצה שלא האמינה בו. אבל כולם יחדיו, כל הערבים, נחברים במסמך זה לקבוצה אחת ואחדה.

المفردات

أرسل بشكل مؤقت	شلح بأوْفَنْ زمْنِي
تجرأ - تجسر	أَزَرْ أُومَّنْ
بالرغم من الملاحمات	لِمَرْوَتِ الرَّدِيفَاتِ

وأصل دعوته فى مكة
 جاءه الفرج - تحقق له الخلاص
 هاجر إلى المدينة
 أداء شعائر الحج
 حكمًا فى النزاعات الشديدة بينهم
 قبل الدعوة
 عاشت قبيتان عربستان سوياً
 أصبح زعيماً
 الذى يميز فترة رسالته
 ظهرت من خلال أشكال مختلفة
 الوثيقة المسماه بالعربية
 إعادة تنظيم الحياة
 لن نستطيع الخوض فى تفاصيل
 حكمة الزعيم السياسية
 انضم إليهم "الأنصار"
 بيد أن هناك مجموعة ظلت
 لكنهم جميعاً
 يعتبرون فى هذه الوثيقة
 مجموعة واحدة متناسقة

המשך להטיף במכה
 הישועה באה לו
 היגר לעיר אל-מדינה
 לקיים את טקסי העלייה לרגל
 בורר בסכוסוכים הקשים ביניהם
 נענה להזמנה
 ישבו יחדיו שני שבטים ערביים
 הפך להיות המנהיג
 המאפיין את תקופת שליחותו
 באה לידי ביתו בנסיבות שונות
 המסתמך הנקרא בערבית
 לארגן את החיים מחדש
 לא נוכל להיכנס לפרטיו
 התבונה הפוליטית של המנהיג
 שם הצטרפו אליום "התרומות"
 אך נותרה גם קבוצה
 אבל כולם יחדיו
 נחשבים במסתמך זה
 קבוצה אחת ויחידה
ملاحظات على النص :

- ١ . عبارة (הגינו מים עד נפש) هي إحدى العبارات المسكوكه التي تعنى "بلغ السيل الزيبي" أو "فاض الكيل" .
- ٢ . الفعل (אזור) يعني "حزم - شد الحزام - عصب" ، لكن مركب (אזור אומץ) يعني "تجاسر - تشجع" .
- ٣ . (המשך להטיף במכה) ترجمناها "وصل دعوته في مكة" ، ومعناها الحرفي "وصل الوعظ في مكة" ، حيث أن الترجمة الأولى أنساب لسياق النص .

- ٤ . تفرق اللغة العربية بين الفعل (היגר) الذى يعني "هاجر" لأى مكان فى العالم ، والفعل (עליה) الذى يعني "هاجر" لإسرائيل لما لل فعل الثانى من دلالة على العلو السمو ، وهو بالطبع توظيف سياسى صهيونى للأفعال العربية .
- ٥ . الفعل (קיהם) فى جملة (קיהם את טקסי העלייה לרגל) ترجمناه بمعنى "أدى" ، أى "أدى شعائر الحج" ، و (העליה לרגל) تعنى "الحج" .
- ٦ . الفعل (הפך להיות) يعنى "أصبح" .
- ٧ . مركب (בא ידי ביתוי) يعنى "ظهر" - تم التعبير عنه" .
- ٨ . الفعل (ארגן מחדש) يعنى "أعاد تنظيم" ، وكلمة (מחדש) تأتى دائماً للتعبير عن تكرار الفعل .
- ٩ . ترجمنا (התומכים) "الأنصار" ، وهى الترجمة الواردة فى عدد من الكتب العربية.

המש מצוות-היסוד באיסלאם

האיסלאם הוא דת הלהקה. פירוש הדבר כי כדי להיות מוסלם, לא די בקבלת עיקרי אמונה מסוימים - כמו יהוד האל, שליחותו של מוחמד, מקורו השמיימי של הקוראן, יום הדין, גן העדן והגהינום וכיו"ב, אלא יש לקיים מערכת מסועפת של מצוות הנוגעת בכל פרט בחיי המאמין. מתוך מערכת ההלכתית זו, הועלו המש מצוות לדרגה של מצוות-יסוד - עמודי התווך של האיסלאם. מצוות אלו הן: "שהאדה" - העדות, כלומר החובה להצהיר על דבקות בעיקרי האמונה הבסיסיים של האיסלאם; "צלאת" - תפילה, "זכאות" - צדקה, "צום" - צום, ו"חגג" - העליה לרגל למכה, ולאתרים מקודשים סביבה. כולן מצוות שבין האדם למקום וכולן מצוות המוטלות על כל יחיד, גבר ואשה כאחד - להבדיל ממצוות אחרות בהלכה המוסלמית, שקיומן בידי חלק מן העדה פוטר את שאר המאמינים מלקיים ("فرد' כפאה"). קיום ההלכה של מצוות-היסוד הוא אבן בוחן לכל מוסלם. מי שאינו מקיימן במודע, במודע, וללא הצדקה - אינו יכול להימנות עם קהל המוסלמים. המש מצוות כקבוצה מיוחדת מזוונת כל המצוות באיסלאם - איןן באות לידי ביטוי בקוראן. כל מצוות-היסוד אמן נזכרות בו אך לא כחטיבה אחת, אלא במפוזר, בפרק קוראן שונים. רק בספרות ה"חדית", המסורות שבעל-פה שמיוחסת לנביא מוחמד עליו התפלה והשלום, רק בה מוצאים את כינוי הכללי "ארcano אל-איסלאם" (עמודי התווך של האיסלאם). בספרות החדית ובספרות ההלכה עובדו גם פרטי המצוות הללו, על פי היסודות שהונחו בקוראן. יש לזכור, שאין מלחמת הקודש - מלחמת המצווה, "ג'האד" - נמנית עם "ארcano אל-איסלאם". למראות חשיבותה לא זכתה מצווה זאת למעמד של מצוות-יסוד. היא נמנית על אותן מצוות שקיומן על-ידי קבוצת מאמינים פוטר את השאר מלקיים אותן. מלחמת מצווה אינה חובה אישית, החלה על כל פרט

ופרט, אלא כאשר ארץ מוסלמית נתונה בסכנה. האיסלאם רואה במלחמות המצווה יסוד חשוב ללא ספק.

المفردات

الإسلام هو دين تشريع	الإسلام هو دת הלכה
قبول أسس إيمانية معينة	קבלת עיקרי אמונה מסוימים
وحدانية الله	יחود האל
بعثة النبي محمد " ﷺ	שליחותו של הנביא מוחמד
مصدر القرآن السماوي	מקורות השמיימי של הקוראן
مجموعة متشعبة من الفروض	מערכת מסועפת של מצוות
فرض أساسية - أركان	מצוות-יסוד - עמודי התוווץ
العذوات، تفילה، زكوة، الصوم الحج	الצדקה، צדקה، צום، الشهادة ، الصلاة ، الزكاة ، الصوم الحج
فرض مكلف بها كل فرد	מצוות המוטלות על כל יחיד
ليس كوحدة (مجموعة) واحدة	לא כחטיבה אחת
رجل أو امرأة على حد سواء	גבר ואשה כאחד
يسقط أداؤها عن بقية المؤمنين	פוטר את שאר המאמינים
في كتب "الحديث"	מלך ימין
الشريعة الشفهية	בسفروת ה"חדית"
وضعت التفاصيل الدقيقة لهذه الفروض	המסורת שבבעל-פה
الأسس التي وضعت في القرآن	עובדו פרטי המצוות הללו
تعتبر ضمن أركان الإسلام	היסודות שהונחו בקוראן
عندما يتعرض بلد إسلامي للخطر	نمנית עם "اركان-אל-اسلام
الإسلام يعتبر الجهاد	כש ארץ مسلمة تحتונה בסכנה
أساس هام بدون شك	האיסלאם רואה במלחמות המצווה
	יסוד חשוב ללא سפק

ملاحظات على النص :

- ١ . كلمة (הֲלֹכַה) تعنى فى المجال الإسلامى "فقه" ، "تشريع" .
- ٢ . جملة (כדי להיות מוסלם, לא די בקבלת עיקרי אמונה מסויימים) هي جملة شرط (משפט תנאי) فعل الشرط فيها هو (להיות) وجواب الشرط (לא די בקבלת) وفصلنا بين شطريها بالفاصلة (פסיק) .
- ٣ . الأداة (יש) إذا جاءت قبل الفعل تعنى "يجب" ، ولابد أن يأتي الفعل بعدها فى صيغة المصدر اللامى .
- ٤ . المركب (העללה אותה לדרגה) يعني "رفع شأنها" .
- ٥ . عبارة (עמודי התווך של האיסלאם) تعنى "أركان الإسلام" .
- ٦ . كلمة (כאחד) تعنى "على حد سواء" .
- ٧ . جملة (איןן באות לידי ביטוי בקוראן) تعنى "لم يتم التعبير عنها فى القرآن" ، حيث أن (בא לידי ביטוי) تعنى "تم التعبير عنه" .
- ٨ . الفعل (נמנה על) يعني "كان فى عداد" - احتسب ضمن - اعتبر من بين "

המוזיאון לאמנות האסלאם

המוזיאון לאמנות האסלאם נפתח בירושלים בשנת 1974. מייסד המוזיאון רצה לעורר בקהל התעניינות במורשת התרבות של עמי האסלאם, ולעודד הערכה והבנה להישגים התרבותיים. למבקרים במוזיאון מצפה מסע מרתק אל תרבויות של למעלה אלף שנה, המשע עוקב אחר התפתחות אמנות האסלאם מראשתה ועד לסוף המאה ה- 19 לספרה הנוצרית בכל ארצות האסלאם. במוזיאון לאמנות האסלאם מזמן המבקר לצאת למסע מרתק בין תسع גלריות הסדרות בסדר כרונולוגי (לפי שנים), ומציגות שכיות חמדה מאמנותו ומאומנותה של הציורייזציה האסלאמית המפוארת: מהתקופה הקדומה ועד סוף המאה ה- 19, מדרום מזרח אירופה ועד הודו, מבגדאד ועד לסמורקאנד, ומכל אזור המזרח התיכון. המוסלמים הם שהרחיבו את הקליגרפיה (הכתבה התמה) לאמנות מופשטת, הפכו את השימוש בארכיטקטורה לתעשייה שלמה, הם היו אמנים החקמיים הגדולים מכולם, וחיישלו את הברזל לפלה - עובדה שהביאה לניצחון מוחץ של המוסלמים על הצלבנים ששלטו אז בירושלים. אמנות האסלאם היא בעיקר אמנות החפצים השימושיים והיום-יומיים. זו אינה אמנות דתית אלא אמנות שנוצרה מתוך מניעים דתיים. החפצים עשויים מחומרים פשוטים, ברוח השקפת העולם הדתית הצדקה בצדיעות המדידות. כשביבשו המוסלמים בכל זאת לפאר את אמונותם, הם הזיחבו את האמיל, גילפו בשנהב, בעצם, בעץ, בירקן ובבדולח, שיבצו אבני טובות, חוטי זהב וכסף בכלי המתכת ובאריגים, ועיטרו בבזה מתחתי את כל החרס והזוכחת.

בגלריה מיוחדת במוזיאון מוצגים מיטב השטיחים האסלאמיים הקlesiים, מהקווקז, איראן, טורקיה והודו. השטיחים, הארוגים ביד, מעוטרים בדגמים גאומטריים ופיגורטיביים ועשויים מצמר צבוע באמצעות טבעים, או ממשי, המקנה לשכבות השער העליונה זוהר מיוחד. ניתן להתפעל

מתצוגה חדשה של חדר נשק מריהיב הכלול אוסף חרבות, פגינונות, קסדות ושראר חלקי שריוון מכל ארצות האסלאמ. בתערוכה - יצירות אמנות בתחום מדינת הזמן: שעוני זהב, שעונים מוזיקליים, שעוני אוטומט, שעונים מעוטרים, שעוני שולחן, שעוני מדף, שעוני מגדל, שעוני שעשית ועוד ועוד. בתערוכה זו מוצג גם סרטון וידאו המעניק הסבר מעמיק ונרחב על התערוכה.

المفردات

متاحف الفن الإسلامي	الموزيون لآمنوت الأسلام
تراث الحضارة الإسلامية	مورשת الترבות الأسلام
الإنجازات الحضارية	الهישغيات التراثيات
حضارة تزيد عن ألف عام	תרבות شل لمعلاة مالף שנה
عرض التحف والنفائس	מציג שכיות חמדה
الاسلامية الحضارة الإسلامية الباهرة	الصيوויליזציה
توسعوا في فن الخط	המפוררת
كانوا أكبر فنانين للخزف	הרוחיבו את הקליגרפיה
الأشياء المفيدة	הייו אמני הקרמיקה הגדולים
الذى أدى إلى انتصار ساحق	החפצים השימושיים
ليس فناً دينياً	שהביא לניצחון מוחץ
انطلاقاً من دوافع دينية	AINAH AMNOT DTHIT
الرؤية الدينية	מהווים מניעים דתים
التي تؤيد التواضع الخلقي	הש侃ת העולם הדתית
طلوا مادة المينا بالذهب	המצדדת בצדיאות המידות
نحتوا العاج والعظم والخشب	הזהיבו את האሚיל
رصعوا الأحجار الكريمة	גילפו בשנהב, בעצם, בעץ
الأواني المعدنية والنسيج	шибצו אבני טובות
الأواني الفخارية والزجاجية	כלי המטבח והאריגים
	כלי החרס והזכוכית

في صالة خاصة بالمتحف أخر السجاجيد الإسلامية السجاجيد المشغولة باليد أشكال هندسية تصويرية صوف مصبوج بوسائل طبيعية يضفي على طبقة الشعر العليا بريقاً خاصاً مجموعة من السيوف والخناجر الخوذات وبقية قطع الدروع فنون في مجال قياس الزمن ساعات تعمل بالنفط يعرض فيلم فيديو	בגלריה מיוחדת במוזיאון מיטב השטיחים האסלאמיים השטיחים הארוגים ביד דגמים גאומטריים ופיגורטיביים צמר צבוע באמצעות טבעים המקנה לשכבת השיער העלינה זוהר מיוחד אוסף חרבות, פגינונות קסדות ושאר חלקי שריון אמנות בתחום מדינת הזמן שעוני עשstitial מוצג סרטון וידאו <u>ملاحظات على النص:</u>
--	--

- ١ . (עורך התעניננות) تعنى "أثار شغف " .
- ٢ . جملة (למבקרים במוזיאון מצפה מסע מרתק) فيها تقديم وتأخير ؛ حيث بدأت بالفعل به ، ثم الفعل فالفاعل . وبعد إعادة ترتيبها تكون ترجمتها " رحلة ممتعة بانتظار زائرى المتحف .
- ٣ . مركب (שכיות חמזה) يعني " تحف ونفائس " وهو يحتوى على كلمتين بنفس المعنى تقريباً لكن عند إضافة الأولى للثانية يعطى المركب المعنى الذى أشرنا إليه بعالیه .
- ٤ . كلمة (קליגרפיה) تعنى " فن الخط ، ويقصد بذلك فن الخط العربي طبعاً .
- ٥ . الفعل (חישל) يعني "قولب - صب فى قالب" ، وبذلك تكون ترجمة جملة (חישלו את הברזל לפלהה) هي " جعلوا الحديد قوالب من الصلب " .
- ٦ . عبارة (מתוך מניעים דתיים) تعنى " انطلاقاً من دوافع دينية " .
- ٧ . جملة (השכפת העולם הדתית המצדדת בצעירות המידות) ترجمتها هي " الرؤية الدينية التي تنادى بالتواضع الأخلاقي " .
- ٨ . الفعل (גילף) يتعدى بحرف (ב) ويعنى " حفر فى - نحت فى " ، ونلاحظ فى الجملة تكرار الحرف الذى يتعدى به الفعل مع تكرار المفعول به .

- ٩ . جملة (**شَبَّقُواْ أَبْنَيْمْ طَوْبَوْتْ،ْ حَوْتِيْ زَهْبْ وَكَسَفْ بِكَلِيْ الْمَتَّقَةْ وَبَأْرِيْجِيْمْ)** تختلف في ترتيبها عن ترجمتها حيث أن ترجمتها هي " رصعوا الأواني المعدنية والأنسجة بالأحجار الكريمة والخيوط الذهبية والفضية " .
- ١٠ . صيغة (**عَشَوْيِيْ مِيْ**) هي صيغة اسم مفعول من الفعل (**عَشَاهْ**) وهي تعني " مصنوع من " .

مكانة شل التפילה بحي الموسلمي

التحفلاة بالإسلام، "צלات"، هي تفلاة ممودة وكبوعة. موعدية كبوعيم، نوصحة كبوع، تنوعات كبوعات، م Zusot מסויימות קבאות קבועות וקשריות בה (כגון - טהרה) וזאת בהבדל מן التحفلاة האישית הספונטנית، המוכרת בתרבויות דתיות רבות וגם بالإسلام. אנחנו עוסקים ב"צלات" ונבחין בה שני סוגיים: האחד - التحفلاة اليومية, השנייה - التحفلاة הציבור במקומות מיוחדים, כמו تفلاة يوم شישי ותפילה החגיגים. בעוד שבគוראן מוזכרות שתיים ויותר מאוחר שלוש تفلاות يوميات בלבד, הרי במסורת שבعل-פה بالإسلام נקבע המספר של חמש تفلاות ביום, והוא המחייב את المسلمين. כל مسلم מתפלل, אם כן, מדי يوم תפילה בוקר, תפילה צהרים, תפילה מנחה, תפילה מעריב وتפילה לילה. ניתן לקיים כל אחת מן التفلاות اليوميات בכל مكان שאין בו חשש טומאה, אם כי עדיף לקיימן הציבור ובمسجد. الطقس של التحفلاة כולל נوصחות קצרות כמו "الله أكبر", الله هو groot יותר, العدوات וה"سوره" הקצרה, הפותחת את القرآن - "سوره الـ-فاتحة". כיוון שהطقס קצר, חוזר המתפלل בכל تفلاة מספר פעמים על אותן نوصחות בלווית אותן تنوعات. כל مhzor כזה של أميرות وتتنوعات נקרא "רכעה" (ملشون - קריעה). ההלכה קובעת כמה "רכעות" של חובה יש לקיים בכל תפילה מתפלות היום, ועליהן אפשר להוסיף רכעות של רשות. אופיה של التحفلاة المسلמית, הטقس הקצר והפשוט, והחשיבות שנודעת לתנועות - نوعدو להציג את אפסות האדם ואת כניעתו המוחלטת לאל, באמצעות

קיים מודרך של מערכת צוים וدينים. בסוף התפילה רשאי המוסلم לשטח לפניו אלוהיו גם בקשות אישיות, באמצעות תפילת רשות אישית.

المفردات

مكانة الصلاة في حياة المسلم	موقعها في التفيلة
مواعيدها ثابتة ، وصيغتها ثابتة	موقعها كبويع ، نسخة كبويع
فرائض عديدة مرتبطة بها	مزايا متساوية كشورة بها
مثل - الوضوء	الغown - طهارة
الصلاحة الشخصية النافلة	التفيلة الايشية السفونتنية
صلوة الجمعة في مناسبات خاصة	التفيلة في المجتمع
صلوة الصبح ، صلاة الظهر	التفيلة يوم شישי
صلوة العصر ، صلاة المغرب	التفيلة في المساء ، تفيلة زهري
صلوة العشاء	التفيلة ليلة
في أي مكان لا يخشى من نجاسته	بكل مكان شائين بحسب طوماه
من الأفضل إقامتها في جماعة بالمسجد	عديف لكيمن في المجتمع وبمسجد
نظر لأن النص قصير	صيون شهادة قصر
يسمى ركعة	نكرة "رقبة"
كم عدد الركعات المفروضة	كم "رقبة" للحربة
ركعات طوعية (نافلة)	ركعات للرשות
التأكيد على تواضع الإنسان	لهدى الشفاعة افاسن adam
خضوعه المطلق للإله	كنعاته الموهبة لآل
أداء مجموعة من الأوامر والآيات	كيوم معاشرة ذوي ودين
لפני من حق المسلم أن يتضرع إلى الله	رشاي الموسلم لشطح
طلبات شخصية	الله تعالى في بحث إيشية
صلوة طوعية شخصية	تفيلة رשות إيشية

- ملاحظات على النص :**
- ١ . تستخدم اللغة العربية لفظي (طهارة - رحى) للتعبير عن الوضوء ، ويأتي الفعل منها (الطهار- الترخيص) أي " توضأ " .
  - ٢ . (بهبدل من) تعني " بخلاف " .
  - ٣ . كلمة (سفونتنية) تعنى " عفوی - تلقائی - ذاتی " ولكن عندما نقول (התפילה הספונטנית) فإننا نعني بها بالطبع " صلاة النافلة " .
  - ٤ . الفعل (געסוק ב) يعني " سنتناول " .
  - ٥ . (אם כן) تعني " إذا " .
  - ٦ . (אם כי) تعني " مع أن " .
  - ٧ . الفعل (חזר על) يعني " يكرر " .

שיעור ראשון . חלק א

ברכות בן עקרות

שלום .שמי מרמקרים . אני מישראל . אני מורה . אני מורה לעברית . אתה תלמיד . אתה לא ישראלי . אתה מאנגליה . אתה לומד עברית .
שרה את תלמידה . את לא ישראלית . את אמריקאית . את לומדת עברית . הני הספר . הני התקליט ו הני סרט הקלטה .

שיעור ראשון . חלק א

שיעור ראשון . חלק ב

שיחה בין המורה ובין התלמיד דוד
בוקר טוב . בוקר טוב מרמקרים .
מה שמא ? שמי דוד

מה שלומך דוד ? טוב מאד , תודה אתה ? תודה , טוב .
אני המורה , מי אתה ? המורה ?
לא , אני התלמיד .
מה אתה לומד ? אני לומד עברית .
הני הספר על השולחן !
ספר בעברית וספר באנגלית ?
ספר בעברית .
טוב מאד , תודה .
אני בן ישראל . אני לומד עברית .
שלום , להיתראות .
שיעור ראשון . חלק ב

שיעור מס' 1

גיאשה באוטובוס

מיכאל קוגן פוגש את רות גילי באוטובוס , שנוסע מtel Aviv לירושלים

מיכאל : סליחה , את מירושלים ?

רות : לא , אני לא מירושלים , אני מtel Aviv ,
למה

אתה שואל ?

מיכאל : אני בישראל רק שבוע , אני עוד לא הייתי

בירושלים

רות : באמת . מאין אתה ?

מיכאל : אני , מרוסיה

רות : נולדה במוסקבה ?

מיכאל : לא , נולדתי בלנינגרד , ואת

? רות : אני נולدت בקיבוץ יוטבתה על יד

אילת

מיכאל : את גרה בקיבוץ ? רות : לא

אני גרה בעיר , אני גרה בתל אביב

מיכאל : ומה את עושה בירושלים ?

רות : אני נוסעת לביקור

שיחה מס' 2

בדירה החדש

בורית ודן מזמינים את מכאל לראות את הדירה החדש
שליהם.

בורית : אתה רוצה לבקר בדירה החדש שלנו?

מכאל : כן בוודאי

בורית : טוב מאוד , הדירה ברמת אביב

מכאל : רמת אביב , איפה זו?

בורית : זאת שכונה של תל אביב

מכאל : אתם שכרתם את הדירה הזאת?

בורית : לא , קנינו דירה בבית משותף . בבית משותף כל שכן
קונה את הדירה שלו.

מכאל : באיזו קומה הדירה?

בורית : בקומה חמישית , אבל יש מעלית

מכאל : כמה חדרים יש בדירה?

**בורית : שלושה חדרים, סלון גדול, חדר שינה ועוד חדר ,
עכשו זה חדר עבודה , יש גם מטבח , אמבטיה ושתי
מרפסות**

מכאל : מרפסות , בשבייל מה צריך שתி מרפסות?

**בורית : מרפסת זה דבר חשוב , בKİץ , כאשר הם בדירה
אפשר לשבת במרפסת, לאכל אבטחה ולדבר עם השכנים
במרפסת ממול.**

תראה מכאל מן המרפסת שלנו רואים את הים.

מכאל : ומה עושים במרפסת השניה?

בורית : שם תולמים כביסה.

**מכאל : זאת דירה יפה מאוד , דירה גדולה בשבייל שני
אנשים....**

בורית : אנחנו זוג צעיר, ויש לנו תוכניות לעתיד.....

שיחה מס' 2

שיחת מס' 3

אורית מתחפש לדירה

אורית הוא סטודנט שמחפש דירה . הוא מספר למכיאל על הדירה שהצעו לו.

מכיאל : שלום אורית, מה נשמע , אתה עוד מתחפש לדירה?

אורית : כן

מכיאל : ומה המצב?

אורית : אתמול הלכתי למתוך דירות?

מכיאל : ומה אמרת לו?

אורית : אמרתי לו , שאני רוצה לשכור דירה קטנה או חדר באיזור רמת אביב

מכיאל : ומה הוא הצעיך לך?

אורית : הוא אמר שיש לו דירת חדר בדיקון בשכילי ברחוב אינשטיין

מכיאל : זה טוב

אורית : זה מצוין , רחוב אינשטיין זה ממש על-ידי האוניברסיטה

מכיאל : ומה יש בדירה?

אוריה: זאת דירה מרוחתת, יש בה הcoil

מכיאל: מטבח יש?

אוריה: כן יש מטבח קטן עם תנור ומקדר וארון מטבח

מכיאל: יש שירותים ואמבטיה?

אוריה: אין אמבטיה, אבל יש מקלחת נוחה ושירותים

מכיאל: וטלפון

אוריה: גם טלפון יש

מכיאל: אי זה רהוטים יש

**אוריה: יש ספה, מיטה, שולחן, כיסאות גם טלוייזיה, וארון
בגדים ועל הקיר יש מדפים בספרים**

מכיאל: זאת דירה ישנה

אוריה: לא דירה מודרנית יפה וגם המחיר לא יקר

מכיאל: אז מה בעיה?

אוריה: הדירה בקומה ששית

מכיאל: אני מבין, שיש מעליות

אוריה: זאת הבעה, אין מעליות

מכיאל: אז לא כל-כך נורא

אוריה : לא אני יכול לעלות ברגל, אבל אני פוחד שאף בחורה לא שroxeh לבקר אוותי
מכאל : זאת באמת בעיה.

שיחה מס' 3

ראש רasz

מספר: יהודה עצבה:

יום אחד נחתה על כדור הארץ חללית קטנה ו חמודה, לأت לאט נפתחה החללית ומתוכה יצא ייצור מוזר בעל שני ראשיים, זוג ידיים שהם גם רגליים וגם כנפיים. הבית הייצור ימינה, הבית שמאליה, ואמר - איפה אני נמצא? אני לא מכיר, לא יודע. עוד הוא מביט לצדדים, עוד הוא חושב, הוא שומע Shir:

-לשדה יצאתי, פרחים ראייתי,
יופי אין לו סוף, הבא וاكتוף.

פתאום נפסקת השירה ומול ראש עומדת ילדה מבוהלת - מי אתה? שואלה הילדה - אני ראש ראש, יש לי שתי כפות ידיים שmorphoot כפיים, והן גם רגליים וגם כנפיים, מי אתה? - אני גילה, עונה הילדה - רוצה להיות חברה שלי? שואל ראש ראש, אני פה בלבד.

-לא, עונה גילה - אתה מפחיד - אני לא מפחיד, יש לי רק שני ראשיים, לכולם בכוכב שלי יש שני ראשיים. אבל גילה לא רצתה אפילו לדבר אליו, והלכה לה. הוריד ראש ראש את ראשיו, ובעצב חשב - איזה מין מקום זה, שלא נחמדים בו ואומרים לי שאתה מפחיד? ופתאום הוא שומע - השפן הקטן, שכח לסגור הדלת, ואפצ'י אפצ'י, ועוד אחד חזק במיווח. הרים ראש ראש את ראשיו וראה ייצור מוזר בעל אוזניים ארוכות ולבנות נعمד מולו - מי אתה שואל ראש ראש? - אני שפנפן ומי אתה? - אני ראש ראש, יש לי שתי כפות ידיים שmorphoot כפיים והן גם רגליים וגם כנפיים. ומה יש לך ביד, שפן שפנפן? - יש לי גזר לילד', ענה השפן. - האם אני יכול לבוא לראות את יליך ולטעום מן הגזר שלך? - לא, כי אתה

mphid ve hem yibhalo m'mak', unha hishpan. - lma atah v'kolom omrim shani mphid? ani la mphid. yesh li rak shni rashiim, ci l'kolom be'koch shel yesh shni rashiim, bo'a babeksha tihya li chaver, ci ani pah le'bad. - la', amr hishpan v'halk gem hoa.

rash rach nshar le'bad,utzob mad. - ani la avohat ha'makom zeh, vla ycol l'elat l'makom acher, v'ani gem matgegav la'imia shel'i. oz, nshmu tzioz tziforim. rash rach merim at rashiwo v'mbitz l'mulah v'roah tzifor zibounit v'ifa ud mad, shoval otah - mi at? at kol k'd ifah, unha tzifor - ani tochi hakokhi, v'mi at?

-ani rash rach, yesh li shati yidiim shmochoot cpiim v'hon gem regliim v'gem cnpfiim. hi, ani roah shem l'd yesh cnpfiim, ooli nehiah chaverim v'nufuf b'ichud l'mromim v'k' agiu l'shamiyim l'horim. -la', ani mad m'mar, chaverim shel'i m'hcim li, ani zrich le'gau la'afrikah.

-k'khoti aithak, babeksha, hathanu rash rach - ain li pah chaverim, babeksha.

-ani matetur la ycol, v'hoz m'zeh atah gem mphid.
-gem atah omer li mphid? ucshio ani mmash la mracha v'oud mutt ani gem abca. tochi hakokhi uf lo, rash rach nshar shob libdu shob le'bad. la ubar zman rab v'nshmuah shirah ulizah

-ani gam gmdoni v'ani meshach kol yldoni,
oz hamid roah at rash rach bocah, v'shual otot: - hi ma k'reh l'd yzor m'zor?
-ani la yzor v'la m'zor, ani rash rach v'ani matgegav la'imia

gemutzob sha'in li pah chaverim.

-ani ahia l'd chaver, amr hamid gmdoni v'hachl le'shir lo.

-roacha lerko'd aithi? shal hamid at rash rach.

-הוּי כֵן, מְאָד. וַחֲלֹו לַרְקֹוד וְלִשְׁיר, וְאֵז, נִשְׁמַעַת קְרִיאָה -
רָאשׁ רָאשׁ, רָאשׁ רָאשׁ, אִיפּוֹא אַתָּה? בָּאתִי לִקְחַת אָוֹתָךְ. שָׁמַע
רָאשׁ רָאשׁ וְהַלֵּךְ לִקְרָאת הַקּוֹל.

-זֶאת אִימָא שְׁלִי! הִיא בָּאה לִקְחַת אָוֹתָי. מַחְבָּקָת אִימָא
אַתָּה רָאשׁ רָאשׁ שְׁלָה, וְאוֹמְרָתָ לוֹ - כָּל כָּךְ דָּאגְתִּי לְךָ, וְחִיפְשָׁתִי
אָוֹתָךְ, אֵיךְ הָגַעַת לְפָה? - הַחְלִילִת שְׁלִי נִפְלָה פָּה וַיֵּצְאָתִי מִמְּנָה
לְחִפּשָׁ חֶבְרִים וְאִימָא. הַכִּירִי אֶת הַגָּמְדָגָן, הוּא הַיְיחִידִי
שַׁהְיָה מוֹכוֹן לְהִיּוֹת חֶבְרָשְׁלִי. כָּלִם פָּה אָמְרוּ שְׁאַנִּי מִפְחִיד וְזֹה
הַעֲצִיב אָוֹתִי מְאָד. הַזְּדָתָה אִימָא שֶׁל רָאשׁ רָאשׁ לְגַמְדוֹנִי, לִקְחַת
אֶת בְּנָה וְנוֹכְנָה אִיתָוּ לְחַלְלִית וַיַּחַד עָלוּ לְשָׁמַיִם בְּחֹזֶרֶת לְכֹכֶב
רָאשׁן.

כוכב

הַסִּפְוָר נִכְתָּב וּנִשְׁלַח עַל יָדִי הַמִּסְפָּרָת שְׁחַרְזָדָה.

רָאשׁ רָאשׁ

نصوص سياسية

ראש ממשלה לבנון

ראש ממשלה לבנון ביקש מישראל לפסיק לתקוף את ארצו. " אנחנו נשלוח חיילים שלנו לאביב עם ישראל כדי לשמור על השקט ", אמר. אולם, ראש ממשלה ישראל, היהודי אולמרט, הודיעו לישראל לא רצחה הפסקת אש. "קדם שיתחילו לעשות ואחר כה נדבר. אנחנו רוצים שלנו לבנון תחזר את החטופים שלנו, תסלק את החיזבאללה ותוציא את כל הקטיפות שנמצאות בדרום. אחרי שניהה בטוחים שהוא עוזה זאת זה, נדבר על הפסקת אש ", אמר ראש ממשלה ישראל.

طلب رئيس الوزراء اللبناني من إسرائيل التوقف عن مهاجمة بلده ، وقال : " نحن سنبعث بجنودنا إلى الحدود مع إسرائيل للحفاظ على الهدوء . لكن رئيس الوزراء الإسرائيلي "إيهود أولميت" أعلن أن إسرائيل لا تريد وقف إطلاق النار ، وقال رئيس الوزراء الإسرائيلي : "ليبدأوا العمل أولاً ثم نتكلم بعد ذلك . نحن نريد أن تعيد لبنان جنودنا المخطوفين ، وتستبعد حزب الله ، وتزيل كل صواريخ الكاتيوشا الموجودة في جنوب لبنان . بعدما نكون واثقين من أنها فعلت ذلك نتحدث عن وقف إطلاق النار " .

بينתיים، ישראל תוקפה מקומות שבהם נמצא ארגון החיזבאללה. בסוף השבוע תקפה ישראל את המפקדה של החיזבאללה، وأنشئوا ربيه بقوع. גם אנשי החיזבאללה ממשיכים לירות קטיות על ישראל. במקביל ימים ספורים בלבד ירו הלוחמים יותר מ-500 قطיות לישראל. מאות ישראלים נפצעו وشئون عشر ناجون. بأوامر (آمرات مأذوذات) דיברו ناجيهم المدينون على الملحمة بين إسرائيل ولبنان، إن المدينون לא ביקשו מישראל להפסיק ل התקוף את החיזبאללה.

في غضون ذلك تهاجم إسرائيل الأماكن التي تتوارد فيها منظمة حزب الله . وفي نهاية الأسبوع هاجمت إسرائيل قيادة حزب الله مما أسفر عن إصابة عدد كبير من

أفراد المنظمة . كذلك واصل أفراد حزب الله إطلاق صواريخ الكاتيوشا على إسرائيل ، وفي أيام معدودة أطلق المقاتلون أكثر من ٧٥٠ كاتيوشا على إسرائيل مما أسفر عنإصابة مئات الإسرائييليين ومقتل ٢١ آخرين . هذا وقد تحدث المندوبون في الأمم المتحدة عن حرب بين إسرائيل وإيران ، لكن هذه الدول لم تطلب من إسرائيل التوقف عن مهاجمة حزب الله .

התקפות ישראל בלבנון

עכשווי פשפטה חיל היבשה השני של התקפות ישראל בלבנון, ישראל נכנשת למאה ומאזן על הפקחת אש. שרת החוץ, ציפי לבני, עשתה מסיבת עיתונאים. " אנחנו נכנים למאה ומאזן אבל לא נפסיק להפצעין בלבנון. אנחנו נעשה את שני הדרבים באותו הזמן", אמרה השורה. "הדרישות שלנו הן פשיות וברורות. החרות התאילים הטעופים והוואצאות ההייזבאללה מאזור הגבול. אנחנו רואים גבול של שלום".

בצח"ל מאמינים שבתוךו ימן קוצר, ההייזבאללה לא יהיה בדרך לבנון. " אנחנו נותנים לממשלה עמיה טובה כדי להתחיל את מהאה ומאזן", אומרים בצח"ל.

בموuhn, שיישראל לא תנהל מאה ומאזן עם ההייזבאללה אלא עם ממשלה לבנון בלבד.

ככל הנראה, ישראל תשחרר אסירים לבנוניים תמורה שני התאילים הטעופים.

מדינות רבות בעולם חוותות שכדי לשלוחם לבנון עם לבנון כוחות גדולים של האו"ם כדי לשמר על הפקחת האש. בישראל לא סמכים כל-כך על הכוחות האלה. גם היום יש על גבול לבנון כוחות של האו"ם. הכוחות האלה לא עשו דבר. להפ"ק, יש מקרים שבהם הם אפילו עזרו לחיזבאללה", אומרים ביישראל.

المفردات

الآن عندما يبدأ الأسبوع الثاني
الاعتداءات الإسرائيلية في لبنان
دخلت إسرائيل في مفاوضات
بشأن وقف إطلاق النار
وزيرة الخارجية عقدت مؤتمراً
صحفياً

نحن ندخل المفاوضات
لكن لن نوقف قصف لبنان
سنفعل الأمرين في نفس الوقت
طلبتنا بسيطة وواضحة
إعادة الجنود المخطوفين
واستبعاد حزب الله من منطقة الحدود
نحن نريد حدود تتمتع بالسلام
في الجيش الإسرائيلي يعتقدون
أنه في غضون وقت قصير
حزب الله لن يتواجد في جنوب لبنان
نحن نتيح للحكومة وضعًا جيداً
لكي تبدأ المفاوضات
بالطبع ، إسرائيل لن تجري
مفاوضات مع حزب الله
بل مع الحكومة اللبنانية فحسب
على مايبدو

إسرائيل ستطلق سراح سجناء
لبنانيين
في مقابل الجنديين المخطوفين

עכשוויו בשבועה הראשון השני
התקפות ישראל לבנון
ישראל נכונת למשא ומן
על הפקת אש
שירות החוץ שפה מסיבת עיתונאים

אנחנו נוכנבים למשא ומן
אבל לא נפסיק להפצעים לבנון
נעשה את שני הדברים באותו הזמן
הדרישות שלנו הן פשיטות וברורות
הចנות התיילים הבלתי
והואצת היזבאללה מאזור הגבול
אנחנו רוצחים גובל של שלום
בצח"ל מאמנים
שבדוח זמן קצר
היזבאללה לא יהיה בדרום לבנון
אנחנו נותנים לפמשה עצמה טובה
כדי להתחיל את המשא ומן
כموן ، יישראל לא תגלה משא
וממן עם היזבאללה
אלא עם ממשחת לבנון בלבד
כל הנראה

ישראל תשחרר אסירים לבנוןאים
הចנות שני התיילים הבלתי

تعتقد دول كثيرة في العالم
كراي لسلوٹ لغبول عم لبنيون כוחות
المتحدة للحدود مع لبنان
لحفظ وقف إطلاق النار
لا يعتمدون بدرجة كبيرة على القوات
يوجد على حدود لبنان
قوات تابعة للأمم المتحدة
هذه القوات لم تفعل شيئاً
بالعكس ، هناك حالات
فيها هم حتى ساعدوا حزب الله

מדינות רבות בפועל חשובות
כrai לשלוח לגבול עם לבנון כוחות
גדולים של האו"ם
כrai לשמור על תפסת הארץ
לא סומכים כל-כך על הכוחות
יש על גבול לבנון
כוחות של האו"ם
הכוחות הארץ לא עשו דבר
ל乾坤 יש מקרים
שביהם הם אפלו עוזר לחיזבאללה

הסנאט

הסנאט: הוא גוף ייצוגי מחוקק, שככמה צוראות משטר מעמדו בכיר
ממונו של בית הנבחרים. מקור המונח במלון "זקן" בלטינית. לפי
המסורת הרומית הוקם הסנאט כמועצה זקנים שהשתתפו בו 300 מן
ה"אבות". בתקופת המלוכה היה המלך ממנה את חברי הסנאט. עד המאה
ה-1 לפנה"ס היו בו כ-300 סנאטורים. בראשיתו בחרו בהם הקונסולים,
ולימים - הקנסורים. ב-216 לפנה"ס הותר לפקידיים גבוהים בדים לשבת
בסנאט. הסנאט שאב את סמכויותיו מסורת ומנג ולא מחוקים כתובים.
הוא יען לנושאי המישרות בכלל עניין, ולעוצתו יהיה תוקף של חוק. קודם
שהובאו הצעות לאישורה של אסיפה העם, נהגו להציג בסנאט לשם דיון.
הסנאט ריכז בידו עצמה רבה - היה אחראי לכיספי המדינה, פיקח על
מדייניות החוץ, שיגר וקיבל משלחות והכריז על מלחמה. בתקופת חירום
מינה דיקטטור. הסנאטורים קבעו את סמכויות הפקידיים שלטו בהם, ו אף
שימשו שופטים וכוהני דת. בתקופת הקיסרות קוצטו רוב סמכויותיו של
הסנאט, ובדרך כלל היה מוסד שיפוטי בלבד וענה אחר מצוות הקיסר.

ואולם בעקבות ביטולן של אסיפות העם היה לגוף שנתן גושפנקה סופית ורשמית למינויו של שליט חדש. ואכן, כל קיסר דאג לבוא לרומא סמוך לעלייתו לשטון ולקבל את ברכתו. הסנאט היה לסמך גדולתה ועוצמתה של רOME. בזמן ההפרדה בין הקיסרות הרומאית המערבית למזרחית נוספה סנאט גם בקיסרות המזרחית. הסנאט חדל להיות פועל בתקופות שאחרי התמוטטות הקיסרות המערבית והחלו מכנים בשם זה את מועצת העיר רOME. בימינו משמש המונח "סנאט" לציוון המוסד המחוקק או חלק ממנו וכן לציוון גופים העומדים בראש מוסדות, כגון אוניברסיטאות. באראה"ב מספר חברי הסנאט נופל בהרבה ממספר חברי בית הנבחרים. כל מדינה באראה"ב, יהיה גודלה ככל שייה, רשאית לשלווח רק שני חברים לסנאט, ובهرובבו מתאזרת ההשפעה הרובה יותר שיש למיניות הגדולות בבית התהثانן. חברי הסנאט באראה"ב נבחרים לתקופה של 6 שנים בבחירה אישיות, שבהן משתתפים כלל התושבים בכל אחת מן המדינות השולחות אותן. במדינות כמו צרפת, איטליה והולנד, שבהן נהוגה חלוקה דומה לשני בתים מחוקקים, הסנאט נחות בחשיבותו הפוליטית מהבית התהثانן, שנבחר בהצבעות ישירות ומכהן לפרק זמן קצר יותר.

المفردات

مجلس الشيوخ هو هيئة تمثيلية تشريعية	السناتر هو جוף يُمثل ملوك
أصل المصطلح هو كلمة شيخ اللاتينية	مকور المونه بالمله زکن بلطيني
يعين أعضاء مجلس الشيوخ	منهاة ات حباري السناتر
القرن الأول قبل الميلاد	الماهه -1 لپنهه
سُمح لكتار المسؤولين التقاعدin	هوتر لفڪيديم گبواهيم بديموس
استمد صلاحياته	شاب ات سماقوهتي
ممسوحة و مناهج ولا ملوك من التقاليد والعرف وليس من القوانين	كتوبه
المكتوبة	لعلوتها هى توكف شل حوك
كان لمشوراته مفعول القانون	

على المقترنات عرضت المجتمع الشعبي لإقرارها أشرف على السياسة الخارجية أوفر واستقبل الوفود في فترة الطوارئ عين ديكاتوراً عملوا كقضاة ورجال دين مؤسسة قضائية فحسب منح تصديقاً نهائياً ورسمياً كان حريصاً على التوجّه لروما قبل ارتقائه كرسى الحكم لم يعد فعالاً بدأوا يطلقون هذا الاسم انهيار القيصرية الغربية يستخدم مجلس الشيوخ حالياً للاشارة إلى المؤسسة التشريعية أو جزء منها عدد أعضاء مجلس الشيوخ يقل كثيراً عن عدد أعضاء مجلس النواب المقصود به "مجلس النواب" انتخابات شخصية - انتخابات مباشرة شبهن نهoga חלוקה דומה לשני متبع فيهن تقسيم مماثل لمجلسين تشريعيين يقل في أهميته عن

ההצעה הובאו לאישורה של המقترנאות אסיפת העם פיקח על מדיניות החוץ שיגר וקיבל משלחות בתקופת חירום מינה דיקטטור שימשו שופטים וכוהני דת מוסד שיפוטי בלבד נתן גושפנקה סופית ורשמית דאג לבוא לרומא סמוך לעלייתו לשלטונו חدل להיות פעיל החלו מכנים בשם זה התמוטטות הקיסרות המערבית בימינו משמש המונח "סנאט" לציוון המוסד המחוקק או חלק ממנו מספר חברי הסנאט נופל בהרבה מספר חברי בית הנבחרים הבית התחתון בבחירה אישיות שבهن נהoga חלוקה דומה לשני בתים מחוקקים הסנאט נחות בחשיבותו מ...

ملاحظات على النص :

- ١ . درجة الصفة (בכידן) تعنى "أكبر من - أهم من " .
- ٢ . اختصار (لــ"ســ") يعني (لــ"الــســفــيرــةــ") وترجمته " قبل الميلاد " .
- ٣ . كلمة (يمــ) تعنى " أيام " ، ولو وضعنا قبلها حرف اللام تصبح (لــيمــ) وتعنى " بعد فترة - بعد مدة " .

٤. جملة (**שאב את סמכיוותיו**) تعنى " استمد صلاحياته " .
٥. جملة (**הובאו הצעות לאישור**) هي جملة مبنية للمجهول ، والمبني للمعلوم منها (**הוא הביא הצעות לאישור**) وتعنى " عرض مقترفات لإقرارها (الاعتماد) - للمصادقة عليها " .
٦. جملة (**הציג לשם דיוון**) تعنى " عرض من أجل المناقشة - عرض على بساط البحث " .
٧. الفعل (**שלט**) يتعدى بحرف النسب (**ב**) ويعنى " سيطر على - تحكم في " .
٨. عبارة (**ענה אמן אחר**) تترجم حرفيًا "ردد وراءه آمين" ، ولكن الترجمة المجازية هي " وافق على كل كلامه وأفعاله" .
٩. الفعل (**דאג**) يتعدى بحرف النسب (**ל**) وهو يعني " حرص على - اهتم به - انشغل بأمر " .
١٠. عبارة (**חדל להיות פעיל**) تترجم " لم يعد فعالاً - توقف عن نشاطه " .
١١. جملة (**המנוח משמש לציון**) تعنى " المصطلح يستخدم للإشارة إلى " .
١٢. مركب (**נופל בהרבה מז**) يعني " يقل كثيراً عن " .
١٣. كلمة (**בית**) تعنى في عدد من التراكيب معنى "مجلس" ، مثل (**בית הנבחרים**) أي مجلس النواب .
١٤. كلمة (**מדינה**) تعنى "دولة" ، ولكن بالنسبة الولايات المتحدة الأمريكية فإنها تعنى "ولاية" .

האופוזיציה

האופוזיציה (لتינית: **עמידה מנגד**), היא סיעה או סיעות המתנגדות למשלה. בד"כ מתחווים בביטוי למייעוט בפרלמנט (הכנסת בישראל) שקיומו הוא אחד מיסודות המשטר הדמוקרטי, אך ניתן להשתמש בביטוי גם לתיאור סיעות המתנגדות לממשלה ואין מיוצגות בפרלמנט. במשטר דמוקרטי מוגבהת זכורה של האופוזיציה הפרלמנטרית להגיש הצעת אי-אמון הממשלה ולבקור את פעולותיה, לקחת חלק בוועדות הפרלמנט, להביע עמדת בע寂ה בכל נושא שנדון בו ולהשתתף בבחירות. מעמדה

של האופוזיציה בחברות הדמוקרטיות מקورو בהיסטוריה הפרלמנטרית של אנגליה. במאה ה-17 פעל הרוב בפרלמנט כגוף אופוזיציוני. עם כינונה של ממשלה קבינט (ממשלת מצומצמת המורכבת מנציגי מפלגת הרוב בפרלמנט) היה המיעוט בפרלמנט לאופוזיציה רשמית וחוקית למפלגת הרוב בממשלה. במשטר דו-מפלגתי מכירים באופוזיציה בתואר אלטרנטיבתה למפלגת הרוב בממשלה. לעיתים (בבריטניה למשל) מקימה האופוזיציה 'ממשלה צללים', וכן ממחישה את שאיפתה להחליף את השלטון ומאפשרת לציבור להכיר את מועמדיה ולעמוד על תוכניותיהם ומדיניותם בתחוםים שונים. במשטר רב-מפלגתי הממשלה בד"כ מורכבת מקוואליציה, ואין הכרח שהסיעות שאינן שותפות בממשלה יקימו אופוזיציה מאוחדת, המציגה תביעה משותפת להקמת הממשלה הולופית. ארגון הפעול מחוץ לפרלמנט כדי להחליף את הממשלה או השואף לשנות את מדיניותה של הממשלה מכונה אופוזיציה חוץ פרלמנטרית.

المفردات

كتل برلمانية معارضه للحكومة	سيارات المتنفذون ل הממשלה
الأقلية في البرلمان	الميوعوت ببرلمنت
أسس نظام الحكم الديمقراطي	يسودوت المشطط الديموقراطي
غير ممثلة في البرلمان	أينه ميوصغت ببرلمنت
قدم اقتراحًا بسحب الثقة من الحكومة	الجيش القمعي اي-امون في الحكومة
المشاركة في لجان البرلمان	لكرحت حلك بوعدادات برلمنت
وضع المعارضة	معتمدة شلل افروزيشيا
في المجتمعات الديموقراطية	بחברوتوه الدموكريتوت
تاريخ البرلمان في إنجلترا	الهيستوريه البرلمنتاريه شل انجلترا
هيئه معارضة	جوف افروزيشيوني
تشكيل الحكومة المصغرة	فينونه شل مמשלה كبينت
حزب الأغلبية في الحكومة	مفلجت هروب بمמשלה

نظام الثنائية الحزبية
بصفته بديلاً لحزب الأغلبية
حكومة ظل
تجسد تطلعها
تغيير النظام الحاكم
التعرف على مرشحها
والوقوف على برامجهم
سياستها في مجالات مختلفة
في نظام التعددية الحزبية
يشكلون معارضه موحدة
لتشكيل حكومة بديلة
معارضة من خارج البرلمان

مشتر دو-مفلغي
باتور אלטרנטיבي لمفلحة الرواب
مممثلة قليليم
ممحيشه ات شاييفتها
لهالخليف ات الشلتوون
لهالدير ات موعدية
ولعمرد عل تونقنيوتיהם
مدينيوتم بتاحوميم شونغيم
بمشتر رب-مفلغي
يكيمو اوپوزיציה ماوهاده
لهكمת ممثلة حلوفيت
اوپوزיציה חוץ פרלמנטרית

מתאם מדיניות החוץ

מתאם מדיניות החוץ של האיחוד האירופי, ח'וויאר סולאנה, נפגש הבוקר עם ראש הממשלה הישראלי כדי לעדכן אותו בקריאת שרי החוץ של האיחוד לרשות הפלסטינית לפרק את החמאס והג'יהאד האיסלאמי. סולאנה ביקש מרה"מ הישראלי הקלות לאוכלוסייה הפלסטינית בשטחים. מאוחר יותר יותר יפגש סולאנה גם עם יו"ר הרש"פ כדי להעביר לו את הדרישה. מועצת שרי החוץ של האיחוד האירופי קראה אתמול לרשות הפלסטינית לפרק את "רישות הטרור" של החמאס והג'יהאד האיסלאמי, לעזר ולהעמיד לדין את אנשיהן. בהודעת הסיכום של כינוס שרי החוץ בבריסל נקרה הרשות גם לקרוא בפומבי - ובעברית - לסיום האינטיפאדה המזונית. האיחוד האירופי הציג שורת דרישות גם לישראל: הוצאת צה"ל משטחי אי, הפסקת ההתקשרות, הסרת הכתמים והקפתה הchnachliot. פועלות השהידים בירושלים ובחיפה הצייבו את הממשלה האמריקאי בעמדת תמיכה נחרצת בישראל והוא המשיך בהפעלת לחץכבד על יו"ר הרש"פ להילחם סוף סוף בטרור. הוא שיחק לידי רה"מ

הישראלי בהימנעותו מפעולה אמיתית נגד הארגונים האיסלאמיים. אתמול נפגש השליח האמריקאי למזרחה התקoon, הגנרל אנתוני זיני, עם רה"מ הישראלי ויו"ר הרש"פ. רה"מ הישראלי הבטיח לשlich שישראל תעשה הכל כדי שיצלח במשימתו. אין לו בעיה להיות נחמד לזיני: "שני הצדדים צריכים לפעול, אבל הדגש עכשו הוא על הצד הפלסטיני", אמר מקור אמריקאי בכיר. הנשיא האמריקני הפgin בימים הקרובים את התיאצובתו לצד רה"מ הישראלי והסתיגותו מיו"ר הרש"פ. מה עומד מאחורי מדיניותו? גורם בכיר בממשל הבכיר בשיחת סגורה לפני כמה ימים שבושינגטון חושש מהתפרקות ממשלת האחדות, שתוביל לעליית הקיצונים לשלטון. הגורם הבכיר התבטה בחrifot כ לפוי יו"ר הרש"פ: "אי אפשר לסמוד עליו, עד עכשו הוא מרמה את כולם". אבל למרות הensus עליו, המוגן בשיחות סגורות ובפורמי, נראה שהממשלה עדין סבור שהחלופה תהיה גרוועה יותר. זו לפחות הדעה בחלוקת המדינה. "יש לנו יחסים קרובים עם יו"ר הרש"פ ועם הרשות", אמר השגריר קר策ר, "זה גם האינטנס שלם להפסיק את הטרור והאלימות".

المفردات

منسق السياسة الخارجية	מתאם מדיניות החוץ
إطلاعه على نداء وزراء الخارجية	لعدכן אותו بكريراة شري החוץ
حل منظمة حماس	لפרק את החמאס
تحفييف حدة معاناة الفلسطينيين	الكلות لأוכלוסية الفلسطينية
نقل المطلب له	כדי להעביר לו את הדרישة
اعتقال أفرادهن وتقديمهم للمحاكمة	לעצור ולהעמיד לדין את אנשיהם
في البيان الختامي للمؤتمر	בהודעת הסיכום של הכינוס
انتهاء الانتفاضة المسلحة	סיום الانتفاضة المزונית
عرض مجموعة من المطلب	الציג שורת דרישות
سحب الجيش الإسرائيلي من المنطقة A	الهزات צה"ل משטחי اي

وقف الاغتيالات
رفع الحصار وتجميد الاستيطان
العمليات الاستشهادية في القدس
تأييد شديد لإسرائيل
ممارسة ضغوط شديدة على
المبعوث الأمريكي للشرق الأوسط
وقوفه إلى جانب رئيس الوزراء
ماذا وراء سياساته
مسؤول كبير في الإدارة الأمريكية
حل حكومة الوحدة الوطنية
تؤدي إلى تولي المتطرفين السلطة
وجه انتقادات لاذعة لـ
يخدع الجميع
البديل سيكون أسوأ بكثير
رأي في وزارة الخارجية الأمريكية
وقف الإرهاب والعنف

الפסקة الهازنشوiot
הסתה הכתור והקפאת הנטנחלות
פעולות השהיידים בירושלים
תמייה נחרצת בישראל
הפעלת לחץ כבד על
השליח האמריקאי למזרח התקיכון
התיצבותו לצד רה"מ
מה עומד מאחוריו מדיניותו
גורם בכיר בממשל
התפרקות ממשלה האחדות
תוביל לעליית הקיצונים לשלוון
התבטא בחריפות כלפי
מרמה את כולם
החלופה תהיה גרוועה יותר
הדעיה בחלוקת המדינה
להפסיק את הטרור והאלימות

ملاحظات على النص:

- ١ . الفعل (עדכן) يعني " أطلع على آخر التطورات " .
- ٢ . اختصار (רה"מ) يعني (ראש הממשלה) وترجمته " رئيس الوزراء " .
- ٣ . اختصار (רש"פ) يعني (הרשות הפלשתינית) وترجمته " السلطة الفلسطينية " .
- ٤ . اختصار (יו"ר) يعني (יושב ראש) وترجمته " رئيس " (قسم أو سلطة مثلاً) .
- ٥ . الفعل (העמיד לדין) يعني " قدم للمحاكمة " .
- ٦ . المركب الإضافي (הודעת הסיכום של הכינוס) يعني " البيان الختامي للمؤتمر " .
- ٧ . كلمة (أينتيفاده) " انتفاضة " هي كلمة عربية دخلت اللغة العبرية بنفس لفظها العربي عقب الانتفاضة الفلسطينية الأولى في تسعينيات القرن الماضي واللفظ العبرى المقابل هو (התקוממות) .

- ٨ . مركب (**فعالات الشهيد**) هو مركب إضافي جديد دخل اللغة العربية ويعنى "العمليات الاستشهادية" وذلك بعد أن كانوا يستخدمون (**فعالات الافتآد**) أى "العمليات الانتحارية".
- ٩ . جملة (**الذى بعمدات تميـة**) تعنى "وضعه فى موقف المؤيد".
- ١٠ . عبارة (**الفعـل لـحـى بـد**) تعنى "ممارسة ضغوط شديدة".
- ١١ . الفعل (**الـهـوبـيل لـ**) يعنى "أدى إلى" ، أما (**الـهـوبـيل أـتـ**) فيعنى "قاد".
- ١٢ . الفعل (**الـهـابـطـا**) يعنى "عبر عما فى نفسه - أوضح عن - وجد تعبيره فى " أما (**الـهـابـطـا بـهـارـيفـة**) فإنـها تعنى "وجه انتقادات لاذعة".
- ١٣ . درجة الصفة (**ـجـرـوـعـ يـوـثـرـ**) تعنى "أسوأ" ، ويمكن أن تكتب بالعكس (**ـيـوـثـرـ جـرـوـعـ**)

نصوص اجتماعية

מדינת רוחה

מדינת רוחה היא מדינה השואפת להבטיח לתושביה חי רוחה, כלומר, מדינה שמתפקידה לאפשר לכל אנשיה לחיות בכבוד, ברוחה, ללא מחסור, עוני או אבטלה, גם אם אינם מסוגלים לעשות זאת בעצמם ובלא עזרה. מאחוריו הרעיון של מדינת רוחה עומדת ההנחה, שבני-האדם נזקקים איש לרעהו, וחובה על האחד לעזור לחברו. לכל אדם זכות לחיות ו邏תפקידה של כל חברה בני-אדם לסייע לחבריה ולהגן עליהם. זכות זאת כוללת את הזכות למזון, לבリアות, לבוש, למגורים, לקיום חי משפחה ולהינוך לכל אדם. מטרת העזרה היא, בסופו של דבר, שכל בני-האדם יוכלו לארגן את חייהם בעצמם מבלוי להזדקק לעזרת המדינה. נושא הרווחה הוא נושא המופעל על-פי חוקים ותקנות. חוקים ותקנות אלה מחוקקים על-ידי הפרלמנט והגורמים, שהוא מאמין להם את הסמכות לעשות זאת. חוקים ותקנות אלה נקראים מדיניות הרווחה של הממשלה,

או בקיצור - מדיניות רוחה. חוקים אלה קובעים, בין השאר, מה המדינה נוטלת על עצמה לעשות בנושא הרוחה של אזרחיה, וכן אילו זכויות וחובות חלות על האזרחים. לדוגמה, חוק חינוך חובה חינם מחייב את הממשלה לספק לאזרחיה הצעירים בת-ספר, מורים וamenti הוראה חינם או תמורה אגרת חינוך סמלית. אך בו-זמנן, חוק חינוך חובה מחייב את ההורים לשולח את ילדיהם לבית-ספר. למעשה, חוקי הרוחה מחייבים את האזרחים לנוהג באופן כזה שיבטיח את רווחתם בהווה או בעתיד. לדוגמה, חוק הביטוח הלאומי מחייב אנשים עובדים לבטה את עצם בביטוח מיוחד, ועל-ידי-כך להבטיח את קיומם לעת זיקנתם או במקרה של תאונה שתפגע בכושר עבודתם. החקיקה בנושא רוחה קובעת, בין השאר, אילו שירותים מציעה המדינה, למי מגיעים שירותים אלה, מתי יכול לקבלם - באילו תנאים ובאיזה נסיבות, כמה וכיצד. מדיניות הרוחה מבוצעת באמצעות שירותי רוחה. זהו מנגנון שנועד לשרת את כל האוכלוסייה ולאפשר את הגשת העוזרת, שנקבעה בחוק. במסגרת שירותי הרוחה נכללים שירותי חינוך, בריאות, עזרה نفسית, תעסוקה, ייעוץ ועוד. לדוגמה, במסגרת מדיניות הרוחה כל אדם זכאי לקבל עזרה רפואי. כמובן, כל אדם, גם מי שאין ידו משגת לשלם דמי ביטוח רפואי כלשהו או דמי חברות ב קופת חולים, זכאי לקבל עזרה רפואי בבית-חולים או במרפאה ציבורית, כאשר הוא זוקק לכך. בדרך כלל, מדיניות הרוחה מופעלת בקבוצות אנשים מסוימות או במצב מסוים. למשל, לעיתים, המדינה מציעה עזרה מיוחדת בדירה, תעסוקה ופרנסה לזוגות צעירים. או למשל, המדינה מציעה תמיכה כספית מיוחדת לבתי-ספר הנמצאים באזורי מגורים שאנשים שרים אותם נמוכה במיוחד בחיים. במדינת רוחה, אנשים, שאינם מצויים תעסוקה מתאימה, זכאים לדמי אבטלה - זהו מענק המשולם לאנשים מחוסרי עבודה, כדי שלא יוותרו מחוסרי פרוטה. את הכספי למימון שירותי הרוחה המדינה מSIGGA מהתושבים.

المفردات

מדינת רוחה
להיות בכבוד, ברוחה
בלא מחסור, עוני או אבטלה
אין מסוגלים לעשות זאת
בני-האדם נזקקים איש לרעהו
חובה על האחד לעוזר לחברו
 לכל אדם זכות לחיות
כל חברה בני-אדם
לארגן את חייהם בעצם
ambil להזדקק לעזרת המדינה
המופעל על-פי חוקים ותקנות
מחוקקים על-ידי הפרלמנט
מציל להם את הסמכות
נקראת מדיניות הרוחה
מה המדינה נוטלת על עצמה
אליו זכויות וחובות חלות על
האזורים

חוק חינוך חובה חינם
ספק לאזרחותה בת-ספר
תמורת אגרה סמלית
шибטיה את רוחתם
חוק הביטוח הלאומי
מחייב אנשים עובדים
לבטח את עצמו בביטוח מיוחד
להבטיח את קיומם לעת זיקנתם
במקרה של תאונה שתפגע בכושר

دولة الرفاهية
العيش بكرامة ، ورفاهية
بدون نقص ، وفقر وبطالة
غير قادرين على عمل ذلك
البشر يحتاجون لبعضهم البعض
يجب على كل شخص أن يساعد رفيقه
من حق كل انسان أن يعيش
كل مجموعة من الأشخاص
ينظموا حياتهم بأنفسهم
دون الحاجة لمساعدة الدولة
ينفذ بموجب القوانين واللوائح
يسنها البرلمان
يخولها الصلاحية
تسمى سياسة الرفاهية
ما تتحمل الدولة
أى الحقوق والواجبات تنطبق على
المواطنين

قانون التعليم الإلزامي المجاني
أن توفر لمواطنيها مدارس
فى مقابل رسم رمزى
يضمن رفاهيتهم
قانون التأمين الوطنى
يلزم الأشخاص العاملين
التأمين على أنفسهم بتأمين خاص
يؤمن معيشتهم فى شيخوختهم
فى حالة وقوع حادث يؤثر فى قدرتهم على

العمل	עובדתهم
ما هي الخدمات التي تقدمها الدولة من يستحق هذه الخدمات بأى شروط وفي أى ظروف منogenous شنوعد לשרת את كل جهاز يستهدف خدمة كافة السكان	أيلو شيروتيم مصيحة المدينة لمي مجيئم شيروتيم الله بايلو تنام وبايلو نسيبوت
عوزه نفسيت، تعسوكه، يعزز إرشاد نفسى ، وتشغيل ، واستشارات وغيرها من حقه الحصول على خدمات طبية الشخص غير قادر رسم عضوية فى صندوق المرضى مستشفى ، وعيادة عامة مجموعات معينة من الأشخاص يستحقون بدل بطالة تحصل عليه الدولة من المواطنين	الاولى شيروتيم مصيحة المدينة لمي مجيئم شيروتيم الله بايلو تنام وبايلو نسيبوت
زقاي لكبل عوزه رفوايت مي شاين يدو مشغت دمي صبروت بكوفت حوليم ببيت-حوليم ، بمريضاها ציבורית بكبوصوت انسيمس מסויوموت	زقاي لكبل عوزه رفوايت مي شاين يدو مشغت دمي صبروت بكوفت حوليم
زقايم לדمي ابطלה المدينة مشيجة מהתוшибيم	زقايم לדمي ابطלה المدينة مشيجة מהתוшибيم

בששת החודשים האחרונים

בששת החודשים האחרונים הופתעו האוסטרליים מזרם גדול של אנשים, שהגיעו בסירות קטנות מעיראק ומאפגניסטן. אנשי הממשלה האוסטרליים סבורים שרבים מהפליטים וمبرקשי המקלט המדייני הובאו לדרום מזרח אסיה על ידי רשותה הברחה הפעולות בירדן. עם הגיעם לדרום מזרח אסיה, הם יכולים להציג מסמכים מזויפים בנגקוק, הידועה כמרכז זיופים וכתחנת ביןיהם נפוצה למהגרים בלתי חוקיים מסין, שרבים מהם מנוטים גם כן להגיע לאוסטרליה. המהגרים מנוטים לנצל את החוקים הנדריכים של אוסטרליה לגבי פליטים, כדי להפוך לתושבים במדינה שאוთה הם מעוריפים. כדי לסחוט פרצה זו, תunnyik אוסטרליה ויזות "ההגנה זמנית", בנות שלוש שנים בלבד, לאנשים המעורכים כפליטים אמיתיים,

אך לא תאפשר להם להביא בני משפחה אחרים. אם יעזבו את אוסטרליה ליעד אחר, הם יאבדו את הזכות לחזור. עד שנות ה-60 כאשר החלו חוקי ההגירה של אוסטרליה לעבור שינוי ממשמעותי, היהת לאוסטרליה מדיניות הגירה של לבנים בלבד, כשהיא מבקשת מתים אשכנזיים בעיקר מאירופה. כתה, כ- ٤% מההגרים הם אסיאתים. אוסטרליה, שמספר האוכלוסייה שלה ١.٨ מיליון בני אדם, מגישה באופן פעיל סטודנטים מדרום מזרח אסיה לאוניברסיטאות שבתחומה. מזה עשרות שנים שרבים מהעיראים נמלטים מדיניהם ומתיישבים במדינות אחרות במזרח התיכון ובצפון אפריקה. ישנים גם מספרים גדולים של מלזים, דרום קוריאנים, סינים ואלג'יראים שביקשו להיכנס ללא מסמכים הולמים. עם זאת, מספר האינדונזים המבקשים להיכנס קטן, לאחר התפטרות הנשיא סוהארטו.

المفردات

يعتقدون أن الكثير من اللاجئين	سبورات شرقيين من المهاجرين
طالبوا اللجوء السياسي	مבקشى المקלט المدنى
تم استقدامهم لجنوب شرق آسيا	الهواءى لدرؤوم مزدح اسيا
شبكات تهريب	رشنوت البراحة
يسطروا الحصول على وثائق مزيفة	يقوليم للشىغ مسمقى مزويفيم
معروفة كمركز تزوير	يدوعه بمراكز زيوپيم
محطة انتقالية ذاتعة الصيت (مشهورة)	تحناه بينيم نفوصا
مهاجرون غير شرعين	ماهجريم بلطي حوكيم
القوانين الأسترالية المتسللة	نزل ات هسیدوريم هندبييم
لکى يتحولوا إلى مواطنين فى الدولة	قادى للفونك لتوشbis بمدينه
التي يفضلونها	شاؤته هم معديفيم
من أجل سد هذه الثغرة	قادى لستوم فرصة زو
تعنيك أوسطرايليا ويوزوت "الجنة ستمنج أستراليا تأشيرات حماية مؤقتة	زمانيت"

<p>مدتها ثلاثة سنوات فقط الأشخاص المسؤولين الأشخاص الذين يعتقد بأنهم لاجئون حقيقيون</p> <p>استقدام أفراد آخرين من الأسرة سيفقدون حقهم في العودة شهد تغييرًا هاماً</p> <p>ترغب في مستوطني من أوروبا تستقدم بشكل فعال طلاباً بدون وثائق مناسبة</p>	<p>بنوت شلوش سنوات בלבד</p> <p>الانسان المسؤولين الأشخاص الذين يعتقد بأنهم لاجئون حقيقيون</p> <p>للباء بني مشفحة آخرين يابدو ات الحقوت لحوزر عبر شينوي مشمعوثي</p> <p>مبكشت متيشبي مايروفا مغيست باوفن פועל סטודנטים לא מסמכים הולמים</p>
--	---

ملاحظات على النص :

- ١ . الفعل (سبور) ورد في سياق النص بصيغة اسم المفعول ، لكنه يحمل معنى اسم الفاعل أو الفعل الحاضر " يعتقد " .
- ٢ . عبارة (אנשים הממשלה האוסטרליים) تترجم " المسؤولون في الحكومة الأسترالية " مع أن كلمة (אנשים) تعني " رجال - أشخاص " .
- ٣ . الفعل (הובאו) فعل مبني للمجهول من الفعل (הביא) بمعنى " أحضر - جلب " وقد ترجمناه " تم استقدامهم " لأن الاستقدام انساب في هذا الخصوص .
- ٤ . عبارة (עם הגיעם) تترجم " عند وصولهم - لدى وصولهم " .
- ٥ . مركب (תחנת ביןיהם) يعني " محطة انتقالية - محطة وسطى " .
- ٦ . جملة (החוקים לגביהם פליטים) تترجم " القوانين الخاصة باللاجئين " حيث أن معنى (לגביהם) هو " حيال - إزاء - نحو - بالنسبة له " .
- ٧ . الفعل (הפך לו) يعني " أصبح - تحول له " .
- ٨ . جملة (המדינה שאותה הם מעדיפים) فيها قلب مكانى بين الأجزاء الرئيسية والفرعية ، حيث أن الترتيب الطبيعي هو (המדינה שהם מעדיפים אותה) وينبغى أن نراعى ذلك في الترجمة .
- ٩ . عبارة (بنوت شلوش سنوات) تترجم " مدتها ثلاثة سنوات" حيث أن كلمتي (بن - بت) تستخدمان في العربية لإعطاء معنى " مدتها ، مدتها " حسب السياق .

- ١٠ . عبارة (عبر شينوي) تعنى " شهد تغييراً ".
- ١١ . الفعل (مجييس) يعني " يجدد - يعيّن - يجمع " أما في سياق النص الحالي فإنه من الأفضل ترجمته " يستقدم "

המוסד לביטוח לאומי בישראל

על פי נתוני המוסד לביטוח לאומי בישראל, מספר העניים, בהגדלה המקובלת, מונה יותר ממליון בני אדם, בהם 440 אלף ילדים. רובם המכarius הם חרדים וערבים, במיוחד בדו-איס. הסיבה העיקרית לעוני היא העובדה שלענים יש הרבה יותר ילדים מאשר לאלה המתמחקים מההגדלה הלא חביבה זו. השיטה הקיימת של קצבאות הילדים מעוררת דוקא את העניים להרבות בילדות ונוצר מעגל קסמים שלילי. ככל שגדל מספר ילדיו של מי שאינו לו מקצוע ועובדת, כך גדלה ההכנסה מקצבאות הילדים. ככל שעולה מספר הילדים מחמיר, בעצמם, מצבו הכלכלי. בתוך המיליאון נכללים גם אחרים - קשיישים שאין להם פרנסה מסודרת, משפחות חד הוריות, עולים חדשים ומובטלים. רוב העניים מתרכז באזורי: בני ברק, ירושלים, טבריה ועוד, בהן יש ריכוז גדול של חרדים. למרות שהעוני של החורים הוא מתחיך בחירה, יש מקום לנשות ולחלץ את חלקם מתחוכו. לשם כך צריך לשנות את שיטת קיצבאות הילדים ולשלם להורים פחות על כל ילד מעבר לשישי. יש להגביל את מספרם של הזכאים לתשלום עבור "ثورתם היא אמונהם". במקביל יש לאפשר לחורים החפצים בכך, לעבור הכשרה מקצועית והתאמאה למקצועות הטכנולוגיים הנדרשים ובכך להפוך אותם לגורמים פעילים ולווער להם לקיים רמת חיים סבירה. חובה על הממשלה הישראלית לייצר איזורי תעשייה ליד ריכוזי הבדואים בנגב, לשתף אותם בחממות הטכנולוגיות והעסקיות, להקים מרכזים להכשרה ולהסבה מקצועית ולהעלות את רמת ההוראה בבתי הספר. כל זה נכון גם ביחס לרכיבי העربים במשל ובסגנון. מעבר לביעית מיליון העניים, הביעה החמורה היא מיליון האזרחים

ה חיים על גבול קו העוני, שהקלם מובטל, למרות שיש להם תואר אקדמי והם בעלי מקצוע מיומנים. ה בעיות האמיתיות של החברה הישראלית טמונה במליאן השלישי הנמצא סמוך לקו העוני אבל חשש מהעתיד. השכבות החלשות סובלות מכניות עובדים זרים המתחרים איתם בשכר נמוך יותר בעבודות פשוטות. אולם הסכנה הגדולה יותר מרחפת מעל פרנסתם של מעמדות הביניים שהקלם נמצא במצב כלכלי סביר. כדי לחסל את העוני בישראל צריך לנוקוט בשורה של פעולות משולבות. אנו צריכים להביא בחשבון כי כל הרפורמות הכלכלית עשויה לפתור את בעיית העוני בישראל.

المفردات

مؤسسة التأمين الوطني	الموساد لبيتوك للأموي
التعريف المتداول	بالمقدمة المكوبلات
معظمهم - السواد الأعظم منهم	روbum المقريع
السبب الرئيس للفقر	السيبة العיקרية لعوني
المتحمكيم ماالمقدمة اللا يتهرون من هذا التعريف غير المستحب	المتحمكيم ماالمقدمة اللا
بالنسبة لهم	حبيبة هؤلا
الشيطة الكييمت الشل كلبوات الأسلوب المتبع حاليا في مخصصات الأولاد	اليلديم
نوذر معجل كسميم شللي	محمير متصبو الطلقلي
يزداد وضعه الاقتصادي سوءا	مشفחות حد الوريوت
عائلات ذات والد واحد	روب العنييم متراكزو
يتجمع أغلب الفقراء	العوني الشل الحرديم هو متوك المتزمتون (الحرديم) فقراء باختيارهم
בחירה	يش مكون لنسوت ولحلز ات كلكم هناك مجال لمحاولة تخلص بعضهم منه
	متوكو

الجبيل أت مسپرم של הזכאים حد من عدد الأشخاص الذين يستحقون
لتسلوم تورتهم היא אמונה
علاوة التفرغ لدراسة التوراة
تلقي تأهيلًا مهنيا
حولهم إلى عناصر فعالة
حق مستوى حياة معقول
تأهيل وتحويل مهني
رفع مستوى التدریس في المدارس

כל זה נכון גם ביחס לרכיב
הערבים
מעבר לבعدية מיליון העניים
 חיים על גבול קו העוני
יש להם TOUR אקדמי
בעלי מקצוע מיומנים
הבעיות האמיתיות טמונה ב
נמצא סמוך לקו העוני
الشכבות החלשות סובלות מـ
متחריהם איתם בשכר נמוך
معدות הביניים
نמצא במצב כלכלי סביר
כדי לחסל את העוני בישראל
צריך לנקט בשורה של פעולות
مشולבות
أنو צرיכים להbia בחשבון

يجب أن نضع في اعتبارنا
كل الإصلاحات الاقتصادية من شأنها أن
لپتور את בעיית העוני
تحل مشكلة الفقر

ملاحظات على النص :

١ . مركب (روب مكريعا) تعنى " أخلاقية ساحقة - سواد أعظم " .

- ٢ . كلمة (חרדים) تعنى "المتزمتين اليهود" ، وفي كثير من الأحيان نكتبها باللغة العربية بنفس النطق العبرى "الحرديم" ، ولكن يستحسن فى هذه الحالة أن نكتب ترجمتها بين قوسين .
- ٣ . جملة (ככל שגדל מספר ילדיו של מי שאינו לו מקצוע ועובדה, כך גדלה ההכנסה מקצבאות הילדים) هي جملة شرطية (משפט תנאי) فعل الشرط فيها (גדל) وجواب الشرط (גדלה) . وأداة الشرط (ככל) .
- ٤ . جملة (בתוך המיליאן נכללים גם אחרים) تترجم "يشتمل المليون على فئات أخرى أيضاً" .
- ٥ . عبارة (מתוך בחירה) تعنى " اختياري - باختيارهم " .
- ٦ . عبارة (יש מקום) تترجم " هناك مجال " .
- ٧ . مركب (לשם כך) يعني " لذلك " .
- ٨ . عبارة (תורתם היא אמונהם) تعنى " الانقطاع لدراسة التوراة " وهو أحد أنماط الجماعات الدينية اليهودية المتزمتة .
- ٩ . عبارة (החפצים בכך) تعنى " الذين يرغبون في ذلك " .
- ١٠ . مركب (חמות הטכנולוגיה) يعني " مراكز رعاية الأفكار التكنولوجية " ، وهى مراكز حكومية إسرائيلية حديثة تستهدف رعاية الأفكار التكنولوجية والإتفاق عليها ثم تسويقها .
- ١١ . (השכבות החלשות) تترجم حرفيًا " الطبقات الضعيفة " ، لكن المقصود بها هو " الطبقات الفقيرة "

הגזענות

הגזענות, היא השקפה לפיה יש לקבוע את סדרי החברה ואת זכויות האדם והאזור לפי השתייכותם הגזעית של בני האדם. ביסודות הגזענות עומדת הדעה כי מוצאם האתני של בני האדם קובע את תכונותיהם, אופייהם ויכולותיהם וכי יש גזעים 'עליאונים' וגזעים 'נחותים'. החל מן המאה ה-17 עסקו הוגי דעתות מכמה תחומיים בגזעים השונים של בני האדם, ואולם במאה ה-19 נתוספה נימה ערכית לנושא גזענות התורה הגזענית; עם הוגי הדעות הבולטים שיצרו תורה גזענית נמנים ז'וזף גוביינו, שטען כי הגזע הלבן על גזעים אחרים, והיוסטן צ'ימברליין שהציג את עליונות הגזע הטוטוני. הגזענות שימשה, ועדין משמשת, אידיאולוגיה של מושלים פשיסטיים מסוימים, מגמות קולוניאליות ותנועות לאומניות קיצונית, המוצאים בה מענה לבעיות כלכליים, לאומיים וחברתיים. אלה הציעו לשלו, או אף שללו בפועל, את זכויות האדם והאזור מקבוצות אתניות ולאומיות, והיו שפعلו בשיטות להשמדתן. התורה הגזענית באה לידי ביטוי קיצוני בנאציזם ושימשה צידוק למדיניות הכיבוש, אמצעי להגברתם של רגש האחדות הלאומית והמודטיבציה. עוד במאה ה-19 השתמשו כובשי הספרדים של דרום אמריקה בטיעונים גזעניים להצדקת יחסם הלא אנושי לאינדיאנים. טיעונים כאלה עמדו לעיתים גם בסיסן הקולוניאליום; הבריטים והצרפתים ראו באימפריאליזם את 'חובתו האצילת' של האדם הלבן' להביא את הציויליזציה לבני הגזעים 'הנבערים'. עדות השוחרים בארה"ב היא עוד דוגמה לסדר חברתי-כלכלי המושתת על גזענות, וכך גם דרום-אפריקה בתקופה של אפרטהייד. למראות העובדה כי הגזענות הממסדית הולכת ופוחתת ברוב מדינות העולם, האמונה העממית בדבר עליונות ונחיתות גזע מסוימים על פני גזע אחר עדין רווחת. גם כאשר הזכויות החוקיות הושוו (למשל,

זכויות השחורים באראה"ב - מתקיימת הגזענות בתחוםים רבים של החיים (עבדה, נישואין, השכלה ועוד) .

المفردات

العنصرية هي وجهة نظر	الגזענות، هيآ الشكفة
يجب وضع نظم المجتمع	يش لكبوع ات سدرى الhabra
حقوق الإنسان والمواطن	ذكريات adam واهزرة
حسب الانتماء العرقي (العنصرى)	لפי الشتايقوthem الغزوית شل بنى adam
للبشر	بיסود الغزوين عومدات الدعا
ترتكز العنصرية فى أساسها على الرأى	مزقاam الاتنى شل بنى adam
أصل الناس العرقي	كوبع ات تكونوتיהם وآوفايم
يحدد صفاتهم وطابعهم	يش غوزيم 'عليلونيم' وغوزيم 'نحوتيم'
هناك أعراق "سامية" ، وأعراق	עסקו هوغي دعوت מכמה תחומיں
"وضيعة"	נתוספה nimah عרכית לנושא
تناول مفكرون من عدة مجالات	נוסחה התורה الغזוית
أضفiet مسحة من القيم للموضوع	עם هوגי הדעות הבולטים נמנים
تمت صياغة النظرية العرقية	הדגיש את עליונות הגזע הטוטוני
ومن بين المفكرين البارزين	אידיאולוגיה של משטרים פשיסטיים
أكد سمو العرق الألماني	מגמות קולוניאליות
أيديولوجية لنظم الحكم الفاشية	תנוועות לאומניות קיצוניות
نزعات استعمارية	שללו זكريات adam
حركات قومية متطرفة	קבוצות אתניות ולאומיות
سلبوا حقوق الإنسان	פעלו בשיטתיות להשמדתן
جماعات عرقية وقومية	התורה الغזוית באה ידי ביתוי
اتبعوا منهجمة فى تدميرهن	العنصرية
عبرت النازية بشكل متطرف عن النظرية	קיצוני בנאציזם

<p>اعتبرت كمبرر لسياسة الاحتلال مزاعم عرقية لتبرير المعاملة غير الإنسانية للهندوسيين الواجب النبيل للإنسان الأبيض نقل الحضارة لأبناء الأعراق "المختلفة"</p> <p>استعباد السود في أمريكا نموذج لنظام اجتماعي - اقتصادي يرتكز على العنصرية نظام الفصل العنصري (التفرقة العنصرية) العنصرية على مستوى مؤسسات الحكم أخذة في التراجع ما زالت شائعة</p> <p>عندما تساوت الحقوق القانونية ما زالت العنصرية موجودة في العديد من ال المجالات الحياتية</p>	<p>שימושه צידוק למדיניות הכיבוש טיעונים גזעניים להצדקה יחסם הלא אנושי לאינדיאנים חוותיו האצילה של האדם הלבן להביא את הציויליזציה לבני נقل התרבות לאבני האعراق "ה مختلفה "</p> <p>הגזעים 'הנבערים' עבדות השחורים בארץ"ב דוגמה לסדר חברתי-כלכלי המושתת על גזענות משטר האפרטהייד הגזענות הממסדית הולכת הגזענות הממסדית והולכת ופוחתת עדין רוחת כאשר הזכויות החוקיות הושו מתקיימת הגזענות בתחוםים מתחום מגזענות מתחום מגזענות רבים של החיים</p>
---	---

ملاحظات على النص :

- ١ . جملة (الشكلة لفحة يش لكبوع ات سدى الظهر) هي جملة حدث فيها تغيير في ترتيب الأجزاء ، وبعد إعادة ترتيبها تكون ترجمتها " وجهة نظر يجب بمقتضاها وضع نظم المجتمع " .
- ٢ . جملة (بיסود الغزعنوت عمدة الدعا) تترجم " ترتكز العنصرية في أساسها على الرأى " ، وذلك بعد إعادة ترتيب أجزائها .
- ٣ . الفعل (عمل) يعني "تناول - بحث في " والفعل يتعدى بحرف (ب) .
- ٤ . الفعل (ناهض) بمعنى "أضيف" ، وهو فعل مبني للمجهول من الفعل المزيد (التوسيع) على وزن (التفاعل) والثلاثي منه (يسق) وهو معتل الفاء بالياء ، وهذه الياء أصلها واو ، وتترد إلى أصلها في الأوزان المديدة .
- ٥ . الفعل (نوسخ) " صيغ - تمت صياغته " هو فعل مبني للمجهول من الفعل المضعف (نفع) على وزن (فعلن) .

- ٦ . جملة (המוצאים בה מענה לקשישים כלכליים) תרגם " יجدون فيها حلًّا للمشكلות الاقتصادية " حيث أن (מענה) تعني " جواب - إجابة - رد - تلبية " .
- ٧ . كلمة (תורה) تعنى " توراة - نظرية - علم " .
- ٨ . جملة (התורה הגזענית באה לידי ביטוי קיצוני בנאציזם) תרגם " عبر النازيون عن النظرية العنصرية تعبيراً متطرفاً " . حيث أن الفعل (בא לידי ביטוי) يعني تم التعبير عنه .
- ٩ . مركب (שימוש צידוק) يعني " سبق كمبر ".
- ١٠ . في جملة (טיעונים גזעניים להצדקה יחסם הלא אנושי לאינדיאנים) وردت كلمة (טיעונים) بمعنى " مبررات " ، والاسم المشتق من الفعل (הצדקה) بمعنى " تبرير " ، ومن الجائز أن تأتي مرادفات المعنى العربي في جملة واحدة . وبالتالي تكون ترجمة الجملة هي " مبررات عنصرية لتبرير علاقتهم غير الإنسانية للهندوسيين " .
- ١١ . كلمة (הקולוניאליזם) تعنى " نظام استعماري " ، وكلمة (אימפריאליזם) تعنى " استعمار " ، والكلمتان متراوختان .
- ١٢ . مركب (על פני) يعني " فضل على - آثر على " ، وترجمة (גוז על פני גוז) هي " تفضيل جنس على جنس

نصوص أدبية

התיאטרון הקאמרי

התיאטרון הקאמרי מעלה בימים אלה את המחזזה החדש של חנוך לוין "המתלבט". כמו המחזות הקודמים של לוין, גם המחזזה הזה מדבר על מצבו של האדם. חנוך לוין שהוא, לדעת רבים, ממייטב המחזאים של ישראל ביום, מצילח הפעם לתאר גם את הכאב של הדמויות במחזזה. אולי הוא עצמו התבגר, ויש בו יותר סלחנות לחולשות של בני אדם. כבר במחזה הקודם שלו "מלאתת החיים", היה טון של כאב וסלחנות, שלא היו במחזות הקודמים שכותב. הוא מציג בדרך כלל את גיבורי המחזות שלו כקריקטורות. כיוון שהוא גם הבימאי, הוא מצילח להציג אותן בבדים, באיפור, בתסוקות ובתנוונות המוכרים לנו מעולם הקומיקס. ועם כל זאת, ברור שלפנינו אנשים אמיתיים :ocaן גודלותו של לוין.

המתלבט הוא בחור לא מושך במינוח, בן שלושים ושבע, שאימו היהודיה לוחצת עליו להתחנן. אך ההתלבבות שלו היא בין רוקה שמנת ולא יפה, שגם כסף אין לה, לבין רוקה שמצוות הכלכלי טוב , אך מכוערת.

ישנה גם רוקה יהודיה מגרמניה, שכפי שאומרת אימרו - "חצי גרמניה שלה", והגיבור מקווה, לאחר שהוא פוגש בה, שגם החצי השני יהיה שלה.

הדבר שהופך את ההתלבבות של הגיבור לעלובה הוא הנסיבות שהוא עושה כדי לא להפטיד בשום מקום. על רוח אין מה לדבר, הוא כבר מזמן ויתר על כך . כך הוא קופץ מן האחת אל השניה, כאשר הוא יודע שתווך כמה דקות ימצא פגם גם באישה היפה ביותר.

הגיבור מכיר את עצמו, כפי שגיבוריו של חנוך לוין בדרך כלל נוהגים, והם משתפים את הקהל במחשבות שלהם. מחשבות שאנשים בדרך כלל

חושבים לעצם – לוין נותן לגיבורים שלו לומר בקול רם על הבימה , וגם כאן הכוח של מחזותיו.
בבימוי, בתלבושת ובתפאורה יש דמיון ויצירתיות רבים כל-כך, שרק לעיתים רחוקות רואים כמוות על הבימות בישראל.

المفردات

مسرح الكاميرون (مسرح الجيب)	התיאטרון הקאמרי
يعرض حالياً مسرحية	מעלה בימים אלה את המחזזה
مثل مسرحيات ليفين السابقة	כמו המחזזה הקודמים של לוין
من أفضل كتاب المسرح في إسرائيل	ممיטב המחזאים של ישראל
وصف ألم الشخصيات	لتאר גם את הכאב של הדמויות
تسامح إزاء الضعف الإنساني	סלחנות לחולשות של בני אדם
نغمة الألم والتسامح	טון של כאב וסלחנות
يعرض أبطال مسرحياته	מציג את גיבורי המחזזה
نظرًا لكونه هو المخرج أيضًا	כיוון שהוא גם הבימאי
التي نعرفها من عالم قصص الأطفال	המודדים לנו מעולם הקומיקס
و هنا تكمن عظمة ليفين	וכאן גודלותו של לוין
البطل يعرف نفسه	הגיבור מכיר את עצמו
يسركون الجمهور في أفكارهم	משתפים את הקהל במחשבותם
ليفين يسمح لأبطاله	לוין נותן לגיבורים שלו

ملاحظات على النص :

- ١ . جملة (معلة مחזזה) تعنى " يعرض مسرحية " .
- ٢ . كلمة (مchnera) بمعنى " مسرحية " تجمع جمئاً شاداً (مchnerot) " مسرحيات " .
- ٣ . كلمة (mchnerai) تعنى " كاتب مسرحي - مؤلف مسرحي " .
- ٤ . كلمة (دمويات) تعنى " شخصيات " سواء في الروايات أم المسرحيات .

- ٥ . كلمة (מוכרים) تعنى "معروفيين " وهى صيغة اسم مفعول جمع مذكر من الفعل المبني للمجهول (הוכר) والمبني للمعلوم منه (הכיר) بمعنى "تعرف على" .
- ٦ . (עורך דין) تترجم "أثار القلق " .
- ٧ . (ספג ביקורת) تترجم " تعرض لانتقادات " .
- ٨ . مركب (נקטה במשפט) يعنى " قامت بحملة " .
- ٩ . الفعل (צמוד) يعنى " ملتصق - مربوط - مرتبط " ومركب (עבודה צמודה) يعنى " عمل متواصل " .

מנדי מוכר ספרים

מנדי מוכר ספרים, כינויו הספרותי של שלום יעקב אברמוביץ' (1835-1917), סופר עברי וידייליד בירושה. נחשב גדול הספרים העבריים של ספרות המעבר מן ההשכלה - דרך חיבת ציון - לתקופת התהיה. מי נעוריו עברו עליו בנזודים. מן 1858 אפשר לחלק את תולדות חייו לשלש תקופות: תקופה ברדיציג (1858-1869), תקופה דיטומיר (1869-1881) ותקופה אודסה (1881-1917). בשל הפרעות שהתחוללו ברוסיה ב-1905 עבר מנדי מוס' להtagorder בזינואה (1907-1910). בכל התקופות הנ"ל עסק בהוראה. באודסה גם עמד בראש "חדר מתוקן", וקיים סביבו חוג של סופרים נודעים (ביאליק, רבניצקי, בן-ציון), שהושפעו ממנו השפעה רבה. בראשית דרכו הספרותית כתב מאמרי בנושאי ההשכלה. מאמרו הראשון, "מכות על דבר החינוך", נדפס ב"המגיד" (1860) ונכלל בספריו הפובליציסטיים "משפט שלום" (1860). מאמרי אחרים שכחוב, ובהם ביקורת על החינוך העברי, פורסמו ב"המליץ". במאמרו "לכו חזן מפעלותה", שפורסם ב"המליץ" (1861), כתב על הצורך בהקניית השכלה המדעית לבני הנוער היהודי; לשם כך תרגם לעברית ועיבד את הספר "תולדות הטבע". ב-1870 החל להשתתף בעריכת "הצפירה" ולפרסם בכתבה עת זה יצירות פרי עטו. מנדי מוס' סבר שעל הספרות העברית להיות מעורבת בחיה היום-יום של היהודים ולהשפיע עליהם, וגייסתו זו באה לידי ביטוי לא רק בפובליציסטיקה שלו אלא גם ברומנים ובסיפורים שכחוב. ספרו הראשון, "למדו היטב" (1861; סיפור אהבה) כלל (בשינוי נוסח) ברומן "האבות והבנים" (1861). ב-1865 הוציא לאור את ספרו הראשון ביהדות, "דאס קלינגע מענטשטעלע" ("האיש הקטן"), ומazel כתוב בעברית וביידיש. עד 1880 הוסיף לפרסם רומנים ביהדות, כדי להתקדם אל הקורא העממי שאינו יודע עברית. מחזחו הסתיריו

"די טאקסע" (๖๙) – העוסק במכס על הבשר, שפגע בעניים – עורר עליו את זעםם של פרנסי ברדי'צ'ב והוא נאלץ לעזוב את העיר. באותו עת כתב מאמרם פובליציסטיים בעברית, וב-๖๘๘๐ שב לכתוב סיפורים בעברית ותרגם לעברית ספרים שכותב ביהידיש ("בעמק הכא"); "ספר הקבצנים"). באותה העת נקבע כינויו "מנדל'י מוכר ספרים" - דמותו של רוכל עמי הסובב בעירות, המופיע בסיפוריו בתור הדמות המסתירה לאור הקוביון "סיפורים", שבו תיאר את מצבם הכלכלי והחברתי העגום של היהודים בתחום המושב, את הרדייפות שהיו מנת חלקם ואת הפרעות שפרעו בהם; הוא לא נקט בהם עדמה מפורשת בדבר הציונות, וב"בימי הרעש" אף מתח ביקורת על רashi "חיבת ציון". את הרומנים שכותב ביהידיש הרחיב ועיבד מחדש בשפה העברית; כמו כן פרסם רומנים אוטוביוגרפי, "בימים ההם" ("חיי שלמה"). כל כתביו בעברית יצאו לאור ב-๓ כרכים (๑/๑/๑). וכל כתביו ביהידיש – ב-๖ כרכים (๑/๑/๓). מספרו הידועים: "מסעות בניין השלייש", "סוסתיה" ו"פישקה החיגר". מנדלי מוכר קבע את "נוסח" הסגנון העברי בפרוזה, ובו כל רובדי הלשון העברית לתקופותיה ואף תרומה משלו. הוא ביקש ליצור סגנון הדומה ללשון הדיבור, שייהיה בו כדי לשקף את הווי התקופה, והיה הראשון שהביא את הווי העירה היהודית, על הטיפוסים האופייניים לה, לטיפורת העברית. בכתיבתו שילב ריאליזם ואטירה חברתית ש מגמתה מוסרית, אך לא מנעה גם מכתיבה אליגוריסטית. ביצירותיו יש שני כתבים: ביקורת חריפה על הפגמים שבחיי היהודים באירופה מחד גיסא, ושבאייה לתקנים וחמלת רביה כלפי העם האומלל מайдך גיסא. הושפע מן הסופרים הרוסים גוגול וסלטינקוב, מייסדי אסכולת הסטרירה הרוסית, והשפעה זו באה לידי ביטוי בשמות הערים שביצירותיו: בטלון,

כסלוֹן וקְבָצִיאַל. ב"מִסּוּוֹת בְּנֵימִין הַשְׁלִישִׁי" נִכְרָת הַשְׁפָעָת "דָּזָן קִישְׁוֹט" מֵאַת סְרוֹוֹנֶטֶס.

المفردات

الاسم الأدبي لـ	כינוי הספרותי של
أديب يكتب بالعبرية واليهودي	סופר עברי ויידי
مجموعة من الأدباء العبريين	חוג של סופרים נודעים
تأثروا به تأثراً شديداً	שהושפעו ממנו השפעה רבה
كتب مقالات في موضوعات الهمسلاه	כתב מאמרם בנושאי ההשכלה
في كتابه المتعلق بأدب الصحافة	בספרו הפובליציסטי
أعد الكتاب	עיבד את הספר
نشر في هذه المجلة الدورية	פרסם בכתב עת זה
أعمال (إبداعات) من إنتاجه	יצירות פרי עטו
عبر عن وجهة نظره هذه	גישתו זו בא להידי ביטוי
الروايات والقصص التي كتبها	הרומנים והסיפורים שכתב
تغير الصيغة	שינורי נוסח
نشر كتابه الأول	הוציא לאור את ספרו הראשון
لكي يقترب من القارئ العامي	כדי להקרב אל הקורא העממי
مسرحيته الهجائية	מחזוו הסטירי
تظهر في قصصه	המודיעה בספריו
بصفتها الشخصية الرواية	בתוך הדמות המספרת
أدخل فيهم عناصر شعبية (عامية)	משלבת בהם יסודות עממיים
عناصر سخرية	יסודות של אירוניה
المطاردات التي كانت من نصيبيهم	הרדיפות שהיו מנת חלום
لم يتخد فيها موقفاً واضحاً إزاء	לא נקט בהם עמדה מפורשת
الصهيونية	בדבר הציונות
واسع نطاق الروايات التي كتبها	את הרומנים שכתב ביהדות
الරحيب وعيّد محدث بשפה	بلغة היידיש ואעדה מجدد בלהجة
العربية	העברית

פרסם רומן אוטוביוגרפי   نشر رواية السيرة الذاتية
כל כתביו בעברית יצא לאור בـ كل كتاباته بالعبرية صدرت في ثلاثة مجلدات
-three volumes
קבע את "נוסח" הסגנון העברי حدد صياغة الأسلوب العبرى فى النثر
بپرؤזה
כל روידי הלשון كل طبقات اللغة العبرية على امتداد
العبرية لתקופتها
فتراتها סגנון הדומה לשzon הדיבור
أسلوب يماثل لغة الحديث
שיקף את الهوى התקופה
عكس واقع الفترة (العصر)
היה הראשון שהביא את الهوى
kan أول من يعرض الواقع البلدة اليهودية
על הטיפוסים האופייניים לה
הסיפורות העברית
בكل أنماطها المميزة لها
الأدب القصصى العبرى
جمع بين الواقعية والهجاء الاجتماعى
שליב ريالزم וסאטירה חברתית
الكتابة الألגוריסטית
شقة شديدة على الشعب البانس
مؤسس مدرسة الهجاء الروسية
חמלת רבה כלפי העם האומלל
מייסדי אסכולת הסטירה הרוסית
noticed the influence "دون קישוט"
注意到没有修饰的" دون كيشوت"

ملاحظات على النص :

- ١ . مركب (כינוי הספרות) يعني " اسم أدبي - كنية أدبية " ، وكثيراً ما يطلق الأدباء على أنفسهم أسماء تختلف عن أسمائهم الحقيقة ليوقعوا بها مقالاتهم وأعمالهم لأسباب عديدة .
- ٢ . المقصود بعبارة (ספרות ההשכלה) هو " أدب الہسکلاه أو التنوير" ، و"الہسکلاه" هي حركة التنوير اليهودية التي امتدت لحوالي مائة عام (من ١٧٨١ - ١٨٨١ م) ، وهي في الأدب تشير إلى بداية الأدب العبرى الحديث .
- ٣ . والمقصود بعبارة (תקופת התחייה) هو "فترة الإحياء" ، وهي فترة الإحياء القومى لليهود والتى أصبح فيها الأدب وسيلة لتهيئة اليهود للدعوة إلى الصهيونية ، وتمتد هذه الفترة الأدبية من عام ١٨٨١ - ١٩٤٨ م .

- ٤ . الاختصار (מו"ס) يعني (מוכר ספרים) وترجمته "بائع الكتب" .
- ٥ . جملة (ימִ נְעֹרֵי עַבְרוּ עַלְיוֹ) ترجم " قضى أيام صباحه " .
- ٦ . الاختصار (נ"ל) يعني (נזכר לעיל) وترجمته "سالف الذكر. المذكور بعاليه" .
- ٧ . الفعل (הוֹשִׁפָּעוּ מִמֶּנוּ) يعني " تأثر به" أى انه يتعدى بحرف النسب (מן) .
- ٨ . مركب (פְּרִי עַטּוֹ) يعني " بقلمه - من تأليفه " .
- ٩ . عبارة (בָּאָה לִידֵי בִּיטּוֹי) ترجم "تم التعبير عنه" .
- ١٠ . عبارة (עֲוֹרֵר עַלְיוֹ אַתְּ הַזּעַם) ترجم "أثار الغضب عليه" .
- ١١ . (הַדּוֹמֹת הַמְסֻפֶּת) تعنى "شخصية الراوى - شخصية القاص" .
- ١٢ . مركب (מִנְתְּ חַלְקָם) يعني "نصبيهم - قسمتهم - مصيرهم" .
- ١٣ . (תְּרוּמָה מְשֻׁלָּוֹ) تعنى "إسهامه" .
- ٤١ . الكلمتين (מַחְדֵּ גִּיסָּא - מַאִידֵּן גִּיסָּא) تعنيان "من ناحية" . ومن ناحية أخرى

המלחמה האורורה הזאת

(מיומנו של חיל ישראלי שנפל במלחמה يوم הכפורים)

ביג'ב בגולן

בודד

אני מתחונן בשלדים

של טנקים

מבוטרים מפגזים

ת浩וכת קברים שחורים

של גופות טריות

מלחמה אורורה, אורורה

זה לא נראה בכלל כמלחמה בסרטים

המלחמה זו

פה אין לנו הזדמנות לנפנף דגל

פצצות שורקوت, ברק על ראשינו

ואנו רצים הצדה

אחוריה קדימה

אחדים נצלים

ואחרים לא נצלים

לא תמיד, לא כולם

אך כולם מקללים את

המלחמה האורורה האורורה

אני יכול לשנוא את הסורי

מן העבר השני

הנושא רובה צרפתי

והיורה טילי סם רוסיים

כי שניינו חילי צעצוע

של חנונים ממילחיהם
הרצוים למכור והמוכרים אותונו
חילי הצעוע
במלחמה האורורה האורורה הזו
אלוהים שיגמר
תן לסייע לחולף
הקללה מפלט ייחידי
שאני יכול לzechol לתוכו
כברחים אמי¹
במלחמה האורורה האורורה הזו

المفردات

في هذه الحرب العينة
من مذكرات جندى إسرائيلى
سقط فى حرب ١٩٧٣
أمعن النظر فى هياكل الدبابات
محطمة من القذائف
جنازات تتشح بالسواد
ليست لدينا فرصة هنا لرفع الأعلام
القابل تدوى
ونحن نجري إلى الجانب والخلف والأمام
تم انقاد البعض والبعض لم ينفذ
من الجهة الثانية
الذى يحمل بندقية فرنسيه
لأن كلانا جنود دمى
لبائعين محترفين
ياللهى فلينته هذا الكابوس ، اجعله يختفى
اللعنة هى الملجا الوحيد

המלחמה האורורה האורורה הזו
מיומנו של חיל ישראלי
נפל במלחמה يوم הcapeiros
אני מתבונן בשלדים של טנקים
 מבותרים מפגוזים
ת浩ות קברים שחורים
פה אין לנו הזדמנות לנפנוף דגל
פצחות שורקות
ואנו רצים הצדה , אחריה קדימה
אחדים נצלים ואחרים לא נצלים
מן העבר השני
הנושא רובاه צרפתי
כי שנינו חילי צעוע
של חנונים ממילחיהם
אלוהים שיגמר, תן לסייע לחולף
הקללה מפלט ייחידי

الذى يمكننى الزحف إليه
وكانه رحم أمى

שאני יכול לzechol לתוכו
כברחם אמי

ملاحظات على النص :

- ١ . تختلف ترجمة الشعر كثيراً عن ترجمة النثر لأن الشاعر يضطر أحياناً إلى إحداث بعض الاختلاف في ترتيب كلمات الجملة لضرورة الوزن أو القافية . وفي بعض الأحيان تتحتم الضرورة ترجمة شطري البيت في معًا كي يكتمل معنى الجملة .
- ٢ . الفعل (**מחבון**) هو اسم فاعل من الفعل (**החבון**) بمعنى "أمعن النظر " .
- ٣ . مركب (**תחלוכת קברים שחורים**) ترجمناه "جنازات متشحة بالسوداء" ، وذلك أفضل من ترجمته "جنازات سوداء" .
- ٤ . الفعل (**תַּעֲזֹעַ**) هو فعل أمر معناه الحرفي "اعط" ، ولكنه هنا يأتي بمعنى "دع" ، وهو للرجاء والدعاء وليس للأمر .
- ٥ . مركب (**חיל'י צעazoע**) يعني "جنود دمى - جنود ألعاب" ، وهو يعكس مدى إحساس الشاعرة بتدنى قيمة الجندي المهزوم .
- ٦ . مركب (**מלחמת יום הכה/orim**) يترجم حرفيًا " حرب يوم الغفران " ، ولكننا نترجمه " حرب أكتوبر ١٩٧٣ "

נתן אלתרמן (1910-1970)

נתן אלתרמן (1910-1970), משורר, מחזאי וმתרגם ישראלי יליד פולין; עלה לארץ ב-1925, למד בגימנסיה הרצליה. ב-1929 נסע למוד חקלאות בצרפת, אך בשובו התמסר לכתיבה. התפרסם בזוכות שיריו על ענייני השעה, שבהם בא לידי ביטוי הלחץ הרוחות ביישוב העברי בשנות ה-40, כמו גם בזכותו הייתה משורר מודרני ומתחכם, ממנהיגי האוונגנארדים בספרות. בשנים 1934-1943 פורסמו שיריו האקטואליה שלו ב"הארץ" וachi"c ב"טור השביעי" של "דבר"; הוא תקף בהם את שלטונו המנדט הבריטי ותיאר את מאבק ה"הגנה" והפלמ"ח לעלייה חופשית ולעצמות. לאחר קום המדינה הוסיף לכתוב על ענייני השעה בתחום הפוליטיקה והחברה. את מקומו בספרות העברית תפיס בזכותו שיריו הליריים. בראשית דרכו השתין לחברות הטופרים "יחדיו", שבראשה עמד אברהם שלונסקי, ופרסם משיריו בכתב העת "טורים", ולאחר מכן נמה נמה עם מייסדי כתב העת "מחברות בספרות". לימים היה לדמות הדומיננטית בקרב משוררי "הדור החדש". בשיריו ניכרת השפעתם של הסימבוליסטים הצרפתים והروسים. אלתרמן יצר בשיריו עולם מיוחד ובו שני מרכיבים: גן העדן האבוד שלו, שממנו הוגלה ושאליו הוא שואף לשוב, והעיר המיתית, העונית, המקדמת את פניו באסונות ובמוות. המפגש בין שני העולםות האלה, המנוגדים זה לזה, עולמות שתאחדו לכדי שלמות שיש בה שלווה רק ברגע המוות, הוא מוטיב מרכזי בשיריו. שני העולםות באים לידי ביטוי גם בשיריו האהבה שלו, שבהם האישה היא מושביו של גן העדן האבוד או מבנות העיר הנוראה, או שילוב של מי שחיה בשני העולםות. בכל שיריו יש הקפדה על בניית הבית והשורה, על המשקל ועל החיזה. מספרי שיריו: "כוכבים בחורין" (1938), "שמחה ענים" (1941), "שירי מכות מצרים" (1944), "עיר היננה" (1957), "חגיגת קיץ" (1965). לאחר מותו קויבו כל שיריו ב-4 כרכים. המחזות שחיבר: "כתרת כתרת", "משפט

פיתגורס", "אסתר המלכה" ו"פונדק הרוחות". אלתרמן כתב גם לילדים ("ספר התיבה המזמרת"; 1958). תרגם עשרות מחזות, בהם מחזות משל שיקספיר ומולייר, ושירי ילדים. קיבל את פרס ישראל ב-1958.

المفردات

مشور، مهزاي ومترجم	המשיר לכתיבته	التفاصيم بذوق شيريو عل عنيي	الشعرا	شبهم با لידי بيته اللك	بذوقه اليتو مشور مودرن	منمناهجي الونجانارديم בספרوت	فورسمו شيري الأكتواليا شلو	ات مكانمو בספרות העברית חפס	بذوق شيريو الليرييم	حبورת הסופרים "יחדי"	נמנה عمميיסדי כתוב העת	הדמות הדומיננטית	مشوري "הדור החדש"	הסימבוליסטים הצרפתים	עולם מיוחד ובו שני מרכזים	גן העדן האבוד שלו	המקדמה את פניו באסונות	המנוגדים זה לזה	anolmot shiyatahdoo lcidy sholomot	ish ba shluwa rak brigav ha-motot	motiv merkazi bishirio	shiri ha-ahava shlo
شاعر وكاتب مسرحي ومتّرجم	تفرغ لكتابته	اشتهر بفضل أشعاره عن شئون الساعة	الشعرا	استطاع فيها التعبير عن الشعور العام	بفضل كونه شاعر معاصر	من زعماء رواد الأدب	نشرت أشعاره عن شئون الساعة	احتل مكانته في الأدب العبرى بفضل	أشعاره العاطفية	جماعة "يحداف" الأدبية	يعد من مؤسسى دورية (مجلة)	الشخصية البارزة بين شعراء	"الجيل الجديد"	الرمزيون الفرنسيون	عالم خاص وبه عنصران	جنته المفقودة	تستقبله بالكوراث	المتعارضان	عوالم تتحدى وتنكمّل	تشهد وناماً في لحظة الموت فقط	فكرة رئيسة في كل أشعاره	أشعاره الغزلية
تفرغ لكتابته	اشتهر بفضل أشعاره عن شئون الساعة	الشعرا	استطاع فيها التعبير عن الشعور العام	بفضل كونه شاعر معاصر	من زعماء رواد الأدب	نشرت أشعاره عن شئون الساعة	احتل مكانته في الأدب العبرى بفضل	أشعاره العاطفية	جماعة "يحداف" الأدبية	يعد من مؤسسى دورية (مجلة)	الشخصية البارزة بين شعراء	"الجيل الجديد"	الرمزيون الفرنسيون	عالم خاص وبه عنصران	جنته المفقودة	تستقبله بالكوراث	المتعارضان	عوالم تتحدى وتنكمّل	تشهد وناماً في لحظة الموت فقط	فكرة رئيسة في كل أشعاره	أشعاره الغزلية	
التحمس لكتابته	اشتهر بفضل أشعاره عن شئون الساعة	الشعرا	شبهم با ليدي بيته اللك	بذوقه اليتو مشور مودرن	منمناهجي الونجانارديم בספרوت	فورسمو شيري الأكتواليا شلو	ات مكانمو בספרות העברית חפס	بذوق شيريو الليرييم	حبورת הסופרים "יחדי"	נמנה عمميיסדי כתוב העת	הדמות הדומיננטית	مشوري "הדור החדש"	הסימבוליסטים הצרפתים	عולם מיוחד ובו שני מרכזים	גן העדן האבוד שלו	המקדמה את פניו באסונות	המنוגדים זה لזה	anolmot shiyatahdoo lcidy sholomot	ish ba shluwa rak brigav ha-motot	motiv merkazi bishirio	shiri ha-ahava shlo	
مشور، مهزاي ومتّرجم	اشتهر بفضل أشعاره عن شئون الساعة	الشعرا	بذوقه اليتو مشور مودرن	منمناهجي الونجانارديم בספרوت	فورسمو شيري الأكتواليا شلو	ات مكانمو בספרות העברית חפס	بذوق شيريو الليرييم	حبورת הסופרים "יחדי"	נמנה عمميיסדי כתוב העת	הדמות הדומיננטית	مشوري "הדור החדש"	הסימبولיסטים הצרפתים	عולם מיוחד ובו שני مרכזים	גן העדן האבוד שלو	המקדמה את פניו באסונות	المنוגדים זה لזה	anolmot shiyatahdoo lcidy sholomot	ish ba shluwa rak brigav ha-motot	motiv merkazi bishirio	shiri ha-ahava shlo		

האישה היא מושביו של גן העדן المرأة من سكان גنة עדן
שילוב של מי שחיה בשני تجمع بين من تعيش في العالمين
העולמות
הקפדה על בניית הבית והשורה
על המשקל ועל החരיזה
على الوزن والقافية

ملاحظات على النص :

- ١ . الفعل (התמסר) يعني " كرس نفسه - تفرغ لـ - أخلص في " .
- ٢ . كلمة (לארץ) تعنى حرفيًا "لأرض" ولكن المقصود هو "لإسرائيل" .
- ٣ . جملة (את מקומו בספרות העברית תפס בזכות שיריו הליריים) تبدأ بالمعنى بالفعل به ، وقد أشرنا إلى هذا النوع من الجمل في بداية الكتاب ، ويجب إعادة ترتيبها عند الترجمة .
- ٤ . كلمة (אוונגראד) تعنى " رائد - طليع " ، وهو مصطلح فرنسي الأصل يطلق على مجموعة من الأدباء الذين يتميزون عن معاصرיהם بالتجدد في الموضوعات وصيغها.
- ٥ . المقصود ب (שירי האקטואליה) هو " الأشعار التي تعالج موضوعات الحياة اليومية وموضوعات الساعة" .
- ٦ . الفعل (נמנה עם) يعني "انتسب إلى" - انتهى إلى" ، وهو على وزن (נפעל) من الثلاثي(منה) الذي يعني "عد - أحصى - بلغ عدده" .
- ٧ . كلمة (סימבוליסט) تعنى " كاتب أو شاعر رمزي ؛ أى يتخذ من الرمزية منهجاً في معالجة موضوعاته . أما الرمزية فهي (סימבוליזם) وهو مصطلح يوناني الأصل .
- ٨ . الفعل (קידם את פניו) يعني "استقبله" .
- ٩ . كلمة (מוטיב) تعنى "موضوع أو حدث قصصي أو شخصية أو فكرة أو عبارة تتكرر في أدب ما أو مأثورات شعبية معينة" .

نصوص اعلامية

عروץ היסטורייה ישראלי

عروץ היסטורייה ישראלי אמור לעלות בשבועות הקרובים בצפון אמריקה, ולסדר תוכניות וסרטים דוקומנטריים העוסקים בהיסטורייה של היהודים והציונות. בשלב זה העروץ מכוון את שידוריו ל-2 מיליון משפחות יהודיות ביבשת, ולאוכלוסייה הנוצרית שמלבדה עניין ב מורשת ישראל. בעתיד מתכוונים בעלי העروץ להעלותו לשידור גם בישראל, באמצעות הcablim והלויין. אחורי היוזמה עומדים שניים מאנשי התקשורות הישראלים. במשך שנה וחצי עשו השניים באיסוף ומיפוי חומרי ארכיון בישראל ומהעולם, ובנו מאגר ממוחשב ש מכיל מידע על 8,000 שעות שידור שטקוות מגוון רחב של אירופים ואים בתולדות ישראל. יש לציין כי, בערוץ הושקעו עד כה 2 מיליון שקלים. בחבר הנאמנים של העروץ חברים, בין השאר, יצחק נבון, חיים גורי, דן שומרון, יואל בן נון וחיים חפר. ההיסטוריונים שיעצו ליזמים הם הפרופ' יהושע פורת, הד"ר מאיר פעיל ודן שיפטן.

מצד שני, ערוץ הס-אן-אן עומד להגעה להסכם עם חברות הcablim על המשך שידוריו בישראל. ביום האחרון הושגה הסכמה כספית בין הצדדים על חידוש החזווה של רשות החדשנות האמריקאית, ולפיכך שידוריה בcablim צפויים להימשך גם אחרי 1 בנובמבר. בעקבות מאמץ התיווך של יו"ר מועצת הcablim, הגיעו הצדדים להסכמה עקרונית על מחיר השידורים. הcablim דרשו הנחה של 50% מהמחיר המקורי - כ-3 מיליון דולר בשנה. המחיר המוסכם הוא פשרה בין השניים. אף אחד מהצדדים עדין אינו מוכן לתת אישור رسمي לסיכון שהושג.

ترجمة النص

فى الأسابيع القادمة ستبدأ قناة تاريخية إسرائيلية بث إرسالها فى أمريكا الشمالية ، وإذاعة برامج وأفلام وثائقية تتناول تاريخ اليهود والصهيونية . فى هذه المرحلة ستوجه القناة إرسالها لمليونى أسرة يهودية فى هذه القارة ، وللمسيحيين الذين يبدون اهتماماً بالتراث الإسرائيلي. ويعتمد أصحاب القناة بث إرسالها فى إسرائيل أيضاً مستقبلاً عن طريق الكوابل والأقمار الاصطناعية . ويقف وراء هذه المبادرة اثنان من رجال الإعلام الإسرائيلىين ، وخلال عام ونص عمل الإثنان على جمع مواد أرشيفية من إسرائيل والعالم ووضع خرائط لها ، وأسسا قاعدة بيانات محوسبة تحتوى على معلومات عن ٨٠٠٠ ساعة إرسال تغطي تنوعاً كبيراً للأحداث والشخصيات البارزة فى التاريخ الإسرائيلي . وتتجدر الإشارة إلى أن الاستثمارات فى القناة بلغت حتى الآن ٢ مليون شيكل . ويضم مجلس أمناء القناة فى عضويته من بين مايضم اسحق نافون ، حيميم جورى ، دان شومرون ، يوآل بن نون وحيم حifer . والمؤرخون الذين قدمو استشارات للمبادرين هم البروفيسور يهوشواع بوراط ، والدكتور مائير باعيل ودان شيفطن .

ومن ناحية أخرى توشك قناة سى إن إن على التوصل لاتفاق مع شركات الكوابل بشأن استمرار بث إرسالها فى إسرائيل ، وفي الأيام الأخيرة تم التوصل إلى موافقة مالية بين الأطراف حول تجديد عقد شبكة الأخبار الأمريكية ، ولذلك فمن المتوقع أن يستمر بث إرسالها عبر الكوابل حتى مابعد الأول من شهر نوفمبر . وفي أعقاب جهود الوساطة التى قام بها رئيس مجلس الكوابل توصل الجانبان إلى اتفاق مبدئى حول قيمة البث. وقد طلبت الكوابل خصماً مقداره ٥٥٪ من السعر الأصلى ؛ أى مايوازى ٣ مليون دولار فى السنة ، والسعر المتفق عليه هو سعر توفيقى بين الاثنين ، ولكن لم يؤكد أى من الجانبين الاتفاق الذى تم التوصل إليه .

ملاحظات على النص :

- ١ . كلمة (ערוץ) تعنى "قناة تليفزيونية" .
- ٢ . الفعل (שידר) يعني "أذاع - بث" .
- ٣ . جملة (גלה עליין) تعنى "أبدى اهتماماً" .
- ٤ . مركب (אנשי התקשורת) يعني "رجال الإعلام" .

- ٥ . الفعل (سکر) يعني "استعراض" ويستخدم في مجال الإعلام بمعنى "غطى حدثاً" .
- ٦ . مركب (رشت الجديدة) يمعني " الشبكة الإخبارية " .
- ٧ . كلمة (لوين) تعنى "قمر اصطناعى" ، و (عروز لوين) تعنى "قناة فضائية"

בתום يوم ديونים أرoxic

בתום יום דيونים ארכוי, אישרה העורב מועצת הרשות השנייה את תוכנית הפעלה החדש של ערוֹז 10. האישור היה צפוי, שכן הרשות מעוניינת במתן הזדמנויות נוספות להתרומות הערוֹז המסחרי החדש. עם זאת, התוכנית אישרה בכפוף לתנאים מחמירים יחסית לתוכנית שהוגשה למכרז המקורי על הערוֹז. בפני מועצת הרשות השנייה הונחו חוות הדעת של הנהלת הרשות בדבר ההקלות אותן ביקש ערוֹז 10 לעשות בכתב היזכין וכן חוות דעת כלכליות בנושא. המועצה כתבה בהחלטתה כי היא מודעת לכך שהערוֹז נקלע למצב חמור ולכך שהציפיות הכלכליות אשר נצפו בשלב פרסום המכרז ובשלב הקמתו של הערוֹז אינן מתמשכות, ואף אין ציפיות להתמשם בעתיד הנראה לעין - באופן המטייל צל כבד על עצם המשך קיומו של הערוֹז. מנגד, נכתב בהחלטה כי המועצה רואה חשיבות רבה בהבטחת הגשתן של המגמות שהיו בסיסן הקמתו של הערוֹז: ייצירת תחרות בתחום הפרסום, קידום ההפקה המקומית והעשרה מפתח השידורים בישראל לטובת ציבור הצופים. במסגרת האישור הובאו בחשבון טענות זכיניות ערוֹז 2, כי מתן ההקלות לערוֹז 10 יפגע בהן. "לאור חוות הדעת הכלכליות שהוצעו לה סבורה המועצה כי, אין הדבר בפגיעה בלתי מידתית", נכתב בהחלטה. עם זאת, הנטה המועצה את הנהלת הרשות לבחון את האפשרות להתאמות בזיכיון המוחודש של ערוֹז 2 עם תום תקופת היזכון הנוכחי, בעקבות ההקלות לערוֹז המתחרה. בכפוף לאישור, כאמור, יידרשו מערוץ 10 מחויבויות הגבוהות מהמחויבויות שנקבעו כנתאי במכרז, בתחום הוצאה הcolaلت לשידורים, אחוזי ההפקה המקומית וכן בהיקף שעות

הסוגה העילית (דרמה, תעודה וכו'). הנהלת הרשות תגיש למועצת את המלצותיה בדבר אופיו של מגנון הפיקוח שיישם לצורך הבטחת עמידת ערזץ 10 בהתחייבותו אותן קבעה המועצה. מנכ"ל הרשות הוסיף כי המועצה שקרה מחד את חשבותו של ערזץ ברודקסט אלטרנטיבוי לערזץ 2, ומайдך הקפדה על תנאים משמעותיים שיבטיחו ערזץ ברודקסט יהודי. "אנו מקווים כי ערזץ 10 יעלה על דרך המלך לטובת הציבור הצעירים והפרנסמים", מסר מנהל הערזץ.

المفردات

مجلس السلطة الثانية	מועצה הרשות השנייה
خطة إعادة التشغيل	תוכנית הפעולה מחדש
إعطاء فرصة جديدة (إضافية)	מתן הזדמנויות נוספות
القناة التجارية الجديدة	הערוץ החדש
المناقصة الأصلية للفترة	המכרז המקורי על הערוץ
آراء (تصورات) بشأن التسهيلات	חוות הדעת בדבר הקלות
عقد حق الامتياز	כתב זכויות
القناة واجهت موقفاً عصبياً	הערוץ נקלע למצב חמור
المستقبل المنظور	העתיד נראה לעין
الذى يلقى بظلال كثيفة	המטיל צל כבד
ضمان تنفيذ الاتجاهات	הבטחת הגשמהן של המגמות
منافسة في مجال الإعلان	תחרות בתחום הפרטום
دفع الإنتاج المحلي إلى الأمام	קידום ההפקה המקומית
إثراء خريطة المواد المذاعية	העשרה מפת השידורים
لصالح جمهور المشاهدين	לטובת הציבור הצופים
مع انتهاء حق الامتياز	עם תום תקופת הציונות
تسهيلات للفترة المتنافسة	הקלות לערוץ המתחרה
أعمال درامية ، ووثائقية ... إلخ	דרמה, תיעוד ווכ'

شكل هيئة الإشراف	أوفيو של منجנון הפיקוח
قناة إذاعية بديلة	عروץ ברודקסט אלטרנטיבוי
المشاهدون ، المنتجون والمعلّون	الצופים، اليوّزيريم والمفترسّميم

ملاحظات على النص :

١. نترجم (**בתוכם**) "في ختام - في أعقاب" .
٢. كلمة (**מחדש**) تأتي في اللغة العبرية بمعنى "إعادة" ، فنقول مثلاً (**הפעלה מחדש**) بمعنى "إعادة تشغيل" .
٣. نترجم (**שכן**) بمعنى "حيث أن" .
٤. الفعل (**הונח בפנוי**) يترجم حرفيًا بمعنى "وضع أمام" ، وتترجم في النص بمعنى "عرض على" .
٥. الفعل (**מודעתת לכך ש**) يترجم " تدرك أن " .
٦. ترجمة عبارة (**עתיד הנראה לעין**) هي "المستقبل المنظور" أو "المستقبل القريب" .
٧. الفعل (**הובאו בחשבון**) يترجم بمعنى "وضعوا في الاعتبار" .
٨. جملة ("לאור חווות הדעת הכלכליות שהוצעו לה סבורה המועצת כי, אין הדבר בדבר בפגיעה בלתי מידתית", נכתב בהחלטה) مكتوبة بالأسلوب غير المباشر ، ويفضل عند ترجمتها تحويلها إلى الأسلوب المباشر حتى يستقيم المعنى باللغة العربية .
٩. الكلمة (**מהך, ומאייך**) تعنيان " من ناحية ، ومن ناحية أخرى "
١٠. عبارة (**עליה על דרך המלך**) تعني " سار في الطريق القوي " .

ערוץ ٧

ערוץ ٧ פתח בימים אלה, מרכז השתלמויות ללימודים תקשורת, המלמד עיתונאות, קרייניות רדיו וטלוויזיה. לקורס הראשון נרשם מעלה מ-٩ מועמדים ומהכם התקבלו ٣ מועמדים. כל קורס כולל ٩ שעות לימוד שיתפרסו במשך חצי שנה. מנהל מרכז השתלמויות ללימודים תקשורת, הינו עוזי ברוך והמרצים הבכירים של הקורס הינם חגי סגל, קובי סלע ונפתלי מנשה. כמו כן, יתקיימו הרצאות אורח של מספר אישים כגון: אורי אורבן, נחום עידן, אריה גולן ויאיר שטרן. ברוך מצין, כי לימודי התקשורות יבוצעו במלחת "ליפשין" בירושלים וכי החלטה לפתח את מרכז השתלמויות ללימודים תקשורת הינה צעד נוסף בין צעדים נוספים שערוץ ٧ קיים לאחרונה כגון, מעבר גם לשידורי טלוויזיה באינטרנט ועיתונות כתובה. ערוץ ٧ יחל ביום אלו לשדר לראשונה כתבות חדשותיות טלוויזיוניות וראיונות אקטואליה מצולמים עם אנשי ציבור המשודרות באתר האינטרנט של הערוץ "ישראל'Neill ניוז". בהמשך ישודרו מהדורות חדשות בשידור חי מהאולפן ותוכניות אקטואליה. כמו כן, הוקם צוות הפקה טלוויזיוני אשר בראשו עומד גבי ניומן, שבשלב זה משדר במשך ٤ שעות ביממה כתבות חדשותיות מצולמות. בשלב השני ישודרו גם כתבות טלוויזייה מתחומי האקטואליה, תוכניות על קשר עם התפוצות ותוכניות תרבות ו מורשת יהודית, כבר בשלב זה התראיינו בראיונות טלוויזיונים ששודרו אישי ציבור רבים. הנהלת ערוץ ٧ החליטה ביום אלו, להיכנס גם לתחום העיתונות הכתובה ולהפיק שבועון חדשתי אשר יקרא "שביע". השבועון יחולק מידיו שבוע חינם בתפוצה של כ- ١٠,٠٠٠ עותקים. העורך הראשי של עיתון "מקור ראשון" וכיום עורך ומגיש ששימש בעבר כעורך ראשי של עיתון "מקור ראשון" וכיום עורך ומגיש את יומן הבוקר של ערוץ ٧. סגן העורך יהיה העיתונאי דוד חרץ, שעבד ככתב בעיתון "ידיוט אמריקה" בארה"ב וכרכז מערכת של רשות

המקומונים הדתיים "קו עיתונות". השבועון "שבוע" יכול בשלב הראשון בן י' עמודים (תוך 3-ר' חודשים בהדרגה השבועון הגיע לכך - ר' עמודים, ממחצית העמודים בצבע) אשר כלל חדשנות, אקטואליה, מאמרים, ראיונות (כולל ראיון השבוע), תחקירים, סקרים, טורים אישיים של אנשי מקצוע וכתבות מגזין. חלוקת השבועון התבצעה בכ- ....., 4 בישובי יש"ע, כ- ....., 6 בכל רחבי הארץ באזורי דתים, חרדים ובכ- 1 מרכזי הפצה בערים הגדלות.

المفردات

مركز دراسات تكميلية
صحافة ، وإذاعة في الراديو
تم تسجيل ٥ شخصاً للدورة الأولى
تم قبول ٣٥ مرشحاً
الدراسات الإعلامية
أقامتها القناة السابعة مؤخراً
البث التليفزيوني عبر الإنترنت
الصحافة المكتوبة
تقارير إخبارية تليفزيونية
بالبث المباشر من الاستديو
إنتاج مجلة أخبار أسبوعية
المجلة ستوزع أسبوعياً مجاناً
رئيس تحرير المجلة الأسبوعية
شبكة الصحف المحلية الدينية
نصف الصفحات ملونة
أخبار ، شئون الساعة ، مقالات
لغاءات ، تحقيقات ، استطلاعات للرأي
المقالات الخاصة

מרכז השתלמויות
עיתונות ، كريينوت רדיו
לקורס הראשון נרשמו 50 איש
התקבלו ٣٥ מועמדים
לימודי תקשורת
עורך ٧ קיימ לאחרוניה
שידורי טלוויזיה באינטרנט
העיתונות הכתובה
כתבות חדשותיות טלוויזיוניות
בשידור חי מהאולפן
להפיק שבועון חדשותי
השביעון יחולק מיד שבוע חיים
העורך הראשי של השבועון
רשות המקומיונים הדתיים
מחצית העמודים בצבא
חדשנות ، אקטואליה ، מאמרם
ראיונות ، תחקירים ، סקרים
טוריים אישיים

مراكز توزيع في المدن الكبرى ملاحظات على النص :

١. كلمة (**השתלמות**) تعنى "إكمال - تكملة - تخصص" وبذلك تكون ترجمة (**מרכז השתלמות**) هي "مركز دراسات متخصصة" أو "مركز دراسات تكميلية".
٢. الكلمتان (**עיתונות - קריינות**) تعنيان "صحافة - إذاعة" وهي أسماء مشتقة من (**עיתון - קריין**) أي "صحيفة - مذيع" ، وعادة ما تستخدم اللغة العبرية اللاحقتين (**אות - ות**) لاشتقاق بعض المهن .
٣. الفعل (**התפרס**) يعني "انتشر - انبسط" ولكنه يعني في هذا النص "استمر" .
٤. الكلمة (**הינו**) هي اسم إشارة بمعنى "هذا هو" .
٥. الكلمة (**אישים**) جمع (**איש**) بمعنى "رجل - شخص" وهي تجمع (**אנשים**) بمعنى "رجال - أشخاص - أناس" ، وإذا جمعناها (**אישים**) فهذا يعني "كبار الشخصيات - شخصيات مرموقة" .
٦. مركب (**אנשי ציבור**) يعني "شخصيات عامة" .
٧. (**שידור חי**) تعنى "البث المباشر - البث على الهواء" وأحيانا يحل محلها (**שידור ישיר**) بنفس المعنى .
٨. مركب (**העורך הראשי של השבועון**) يعني "رئيس تحرير المجلة الأسبوعية"
٩. (**מידי שבוע**) تعنى أسبوعياً ، وهي بنفس معنى (**בכל أسبوع**) .
١٠. (**יום הבוקר**) تعنى "البرنامج الصباحي اليومي" .
١١. (**בן ٦ עמודים**) تعنى "الذي يتكون من ٦ صفحات" .
١٢. (**אנשי מקצוע**) تعنى "المتخصصون"

אמצעי התקשרות האלקטרוניים

בימינו מועבר חלק ניכר מן המידע והתרבות על-ידי אמצעי התקשרות האלקטרוניים: הרדיו, הקולנוע ובעיקר הטלוויזיה, ולא רק באמצעות המלה הכתובה. בטלוויזיה התמונה חשובה יותר מן המלה, והדבר משפיע על הצורה שבה מועברים המסרים, על קליטתם וכן על דרך חשיבותם של הצופים. אמצעי התקשרות השונים משפיעים על מידת הפצתו של המידע ועל שליטתה עליו. תיאוריה מעניינת על הקשר בין הספר לבין התרבות האורלית והשליטה על המידע מביא ניל פוטסמן. על-פי תיאוריה זו, בתרבות האורלית שבה המשא-והמתן התרבותי נעשה ב"אוריר הפתח" – קשה יותר להסתיר סודות "אפלים" מפני ילדים. כאשר הפק העולם לעולם של ספר עם המצאת הדפוס, הוחבאו הסודות בין דפי הספרים. על הילד ללמידה לקרוא ולפענח את שפת הספרות, על-מנת לחשוף את הסודות הללו. נוסף על כך, קל להחביא את הספר במרתף נסתרת, ובכך להגן על הילד מפני הסודות האסורים. אמצעי התקשרות ההמוניים וביחוד הטלוויזיה הביאו לכך שהילדים חשופים לעולם המבוגרים. הטלוויזיה, בנגדו לספר, אינה דורשת כישוריים מיוחדים כדי לפענח את מסריה, וא-אפשר להסתיר אותה במרתף. אין ספק שאמצעי התקשרות ההמוניים תורמים להפצה חסרת תקדים של אינפורמציה על העולם ועל הנעשה בו. אבל האם הם מסייעים לחופש המידע, או אולי הם מהווים כלים של שליטה ומיניפולציה מחשبتית? נראה, שלמרות "פוטנציאל האח הגדול" של הטלוויזיה אין מקום להיות פסימיים. קיומה של תחנת טלוויזיה ממשתנית אחת מאפשרת ריכוז ושליטה על האינפורמציה, אך ימינו הם ימי הפקטים, התקשרות הטלפונית, המחשבים ומצלמות הוידיאו. לפיכך, העברת מידע, לרבות מידע חזותי, הופכת בהדרגה זולה יותר. גם היום תיתכן עדין דיסאינפורמציה רבה, אך לא יתכן מונופולין על ידע. היום מבאים אמצעי

התקשרות את העולם הרחב לכתינו, באמצעות דיווחים עיתונאים, סרטים תיעודיים וסרטים עלילה מארצות שונות. כך אנו נחשפים למידע ולתרבות הבאים מכל פינות העולם.

المفردات

للاهتمام	مثيرة	(	مفيدة	نظيرية	لפענה
		)			את שפת
					הספרות
					על-מנת
					לחשוף
					جزء كبير من المعلومات
					מן המידע
					אמצעי
					התקשורת
					האלקטרו
					ניסי
					הצורה
					שבה
					موعبرين
					المساريم
					דרך
					חשיבותם
					של הצופים
					ם
					הപצתו
					של הידע
					התרבויות
					האורלית
					תיאוריה
					מעניינית
					حل شفرة اللغة الأدبية

את הסודות
א执教 אמצעי
התקשורת
ההמוניים
אין דורשת
כישורים
מיוחדים
תורמים
יסهمون בפרסום
להפצת מידע
נוורמיציה
מהווים ישמשו
כלים של
שליטה
מניפולצי
היל פקריה
ה מחשבתי
ת העברת
מידע
לרבות
מידע
חזותי
mono-polין
על ידע
באמצעות
דיווחים עיתונאים
סרטים
תיעודים
וסרטוי
أفلام וثائقית وأفلام روائية
بما في ذلك المعلومات البصرية
نقل المعلومات
ה מידע
ה עברת
ה מחשבתי
ת מידע
לרבות
ה חזותי
ה מונופולין
על ידע
באמצעות
ה דיווחים עיתונאים
ה סרטים
ה תיעודים
ו סרטוי
بأمثلة التقارير الصحفية
في المعلومات البصرية

עלילה

ملاحظات على النص :

١. استخدمت الجملة الأولى الفعل المبني للمجهول (**הסביל**) في صيغة اسم المفعول (**موعبر**) ثم استخدمت (**על - יד**) بمعنى "بواسطة" ، وهذا الأسلوب يشيع بكثرة في العربية المعاصرة كما أشرنا من قبل .
٢. صيغة (**חשיבות יותר**) هي صيغة "أ فعل التفضيل" في اللغة العربية ، وتعني "الأهم - الأكثر أهمية" ، وهذه الصيغة هي إحدى درجات الصفة وتصاغ بوضع (**"יותר"**) أو (**ביותר**) بعد الصفة .
٣. هناك فرق بين (**מידע**) و (**ידע**) حيث أن الأولى تعنى "معلومات" والثانية تعنى "معرفة" .
٤. الفعل (**הסתיר**) بمعنى "أخفى - خبا" يتعدى بأكثر من طريقة ؛ فنقول مثلا (**הסתיר את הסודות**) بمعنى "أخفى الأسرار" ، ونقول (**הסתיר מפני הילדים**) بمعنى "أخفى عن الأطفال" .
٥. بعد كلمة (**כל**) يأتي الفعل العربي في صيغة المصدر اللامى (**להסתיר**) .
٦. التركيب (**הביאו לכך ש**) يعني "أدوا إلى أن" .
٧. صيغة (**חשופים**) هي صيغة اسم مفعول جمع مذكر من الفعل (**חשף**) بمعنى "كشف - أظهر - أماط اللثام" ، وصيغة اسم المفعول تستخدم أحياناً كمبني للمعلوم ، وتأتي بمعنى "ظاهر - مكشوف - عار" . ومعنى هذه الصيغة في جملة (**חשופים לעולם המבוגרים**) هو "يطلعون على عالم الكبار" .
٨. المركب (**חסר תקדים**) يعني "لم يسبق له مثيل - غير مسبوق" .
٩. نترجم (**אין מקום**) "لا مجال "

ערוץ טלויזיה בלואין

ערוץ 7 יקיים ערוץ טלויזיה בלואין. כך החליטו מנהלי ערוץ 7, המתפעלים ביום את שידורי הרדיו, את השבועון הדתי לאומי

"בשבע" ואות אחר האינטרנט, המשדר גם מהדורות חדשות ותוכניות טלוויזיוניות באנגלית. ערוץ הלוין של ערוץ ٧, יشدרא באמצעות לוין הנמצא בבעלות חברה בינלאומית. מנכ"ל ערוץ ٧, ציין כי בימים אלו מגיסים נציגי הערוץ, במערב אירופה ובארה"ב, תרומות בשווי של כ- ٩ מיליון ש"ח לצורך הקמת התשתיות, אולפני שידור ותפעול ערוץ הלוין. לדבריו, חלק מהכסף כבר גויס במהלך השבועיים האחרונים מתורמים יהודים מאנגליה, בלגיה וארה"ב. שידורי ערוץ הלוין יחלו לפעול בעוד שלושה חודשים. התנהה תshedר במשך ٤ ٢ שעות ביממה מספר שידורים, וביניהם: שידורי חדשות באנגלית ועברית, תוכניות אקטואליה, תוכניות אירוח, שיעורי תורה, תוכניות זמר ותוכניות בתחום ההיסטוריה והגיאוגרפיה. בשלב הראשון, יעסקו בהפעלת הלוין כ- ٣ עובדים קבועים, ביניהם: עורכי, מפיקים, מגישים, קריינים, טכנאים וכדומה. כמו כן, בהתאם לצורכי יעסקו צוותי צילום והפקה כקלני משנה. במהלך החודשים הראשונים, השידורים יהיו מוקלטים מראש וישודרו בשידורים חוזרים. תוך פרק זמן של שלושה עד שישה חודשים, רוב התוכניות ישודרו בשידור חי, כולל מספר מהדורות חדשות מיידי יום. המנכ"ל ציין, כי שידורי הטלוויזיה יוקלטו וישודרו מאולפן הטלוויזיה שהקים ערוץ ٧ בפתח תקווה, בהשקעה של כ- ٥, ١ מיליון ש"ח, ומ- ٢ אולפני טלוויזיה שיוקמו במערב אירופה. כמו כן הוסיף המנכ"ל, כי יפתחו משרדי שיווק והפקה לשידורי פרסום. צפוי שתוך שישה חודשים יגיעו לכך. ١ דקוט לשידור פרסום בשעה. במהלך המ次要ת השנייה של חודש אוקטובר, יפתחו בכ- ٠ ١ מוקדים שונים ברחבי ישראל, משרדי מכירות לצלחות לוין מיוחדות לקליטת שידורי הטלוויזיה של ערוץ ٧. עלות צלחת הלוין היא כ- ٠ ٠ ٢ ש"ח, באפשרות פרישה של עד ٠ ١ תשלום. מנהלי ערוץ ٧ מצינו, כי ההחלטה להקים את ערוץ הטלוויזיה בלוין, נובעת מההצלחה האדירה של שידורי מהדורות

החדשנות הטלויזיונית שהעורך מshedr באתר האינטרנט . כניסה לאתר מגיעות לـ ٠٠٠٤٣ ، מתוכן כ- ٨% מאלה"ב, מערב אירופה ו- ٢% מישראל.

المفردات

قناة تليفزيونية فضائية	ערוץ טלוויזיה בלויין
يقوم بتشغيل البث الإذاعي	מתפעל את שידורי הרדיו
برامج تليفزيونية	תוכניות טלוויזיוניות
يجمعون تبرعات	מגיסים תרומות
استوديوهات بث برامج	אולפני שידור
تشغيل القناة الفضائية	תפועל ערוץ הלויין
بيث برامجه على مدار الساعة	משדר במשך ٤ ساعות ביממה
برامج استضافة	תוכניות אירוח
دروس في التوراة	שיעורי תורה
برامج غنائية	תוכניות זמר
برامج في مجال التاريخ	תוכניות בתחום ההיסטוריה
معدون ، منتجون ، مقدمون	עורכים, מפיקים, מגישים
طواقم تصوير وانتاج	צוותי צילום והפקה
البرامج ستكون مسجلة سلفاً	השידורים יהיו מוקלטים מראש
تسويق وانتاج للإعلانات	שיווק והפקה לפרסומות
مكاتب لبيع أطباقي الاستقبال	משרדי מכירות לצלחות לוין
تكلفة طبق الاستقبال	עלות צלחת הלויין
فريسة مع إمكانية التقسيط على عشرة أقساط	באפשרות עד ١٠ תשלום
ينبع من النجاح الهائل	نובעת מההצלחה האדירה

ملاحظات على النص :

١. جملة (**النماذج ببعلوت**) تعنى " الذى يمتلكه - المملوك له " .

٢. جملة (גִיּוֹס תְּרוּמָות) تعنى "جمع تبرعات" .
٣. الاختصار (ש"ח) يعنى (שֶׁקֵל חָדֵש) أى "شيكل جديد" وهى العملة المتداولة حالياً فى إسرائيل ، ووصف الشيكل بأنه جديـد تميـزا له عن الشيـكل القديـم الوارد ذـكره فى العـهد القـديـم .
٤. كلمة (אַקְטוֹאַלִי) تعنى "آنـى - حالـى" وبـذلك نـقصد بـقولـنا (חוֹכְנִיוֹת אַקְטוֹאַלִיה) "برامج شـئون السـاعـة " .
٥. مركـب (צְלָחוֹת לְזִוִין) يـعـنى " طـبق (صـحن) استـقبال الأـقـمار الـاصـطـنـاعـية " .

الروابط

١. كم صنف
٢. حروف بجد كفت
٣. الحركات في اللغة العربية
٤. السكون في اللغة العربية
٥. الحركات المركبة
٦. المقاطع في اللغة العربية
٧. هاء التعريف - הָא הַיְדִיעָה
٨. واو العطف - וֹא הַחֲבוּר
٩. واو القلب " واو التوالى "
١٠. الضمائر שְׁמֵי הַגּוֹת
١١. حروف النسب – אֶותְיותִ הַיְחִים
١٢. أسماء الاشارة واسم الموصول
١٣. المذكر والمؤنث
١٤. المفرد والمثنى والجمع (יחיד – زوجي – ربوي)
١٥. ﴿شَاءَ لِهِ﴾ - ملحوظ أدوات الاستفهام
١٦. שיעור ראשון . חלק א
١٧. שיעור ראשון . חלק ב

18. שיחת מס' 1

19. שיחת מס' 2

20. שיחת מס' 3

24. ראש רаш

قائمة المصادر والمراجع

المصادر والمراجع باللغة العربية :

- أبوالمجد ،ليلى إبراهيم :قواعد اللغة العبرية في عصر المشنا (ق.م-٦٢) ، القاهرة - ١٩٩٨ .
- جلال ، أفت محمد: الأدب العربي القديم والوسط ، القاهرة ، ١٩٧٨ م ، ص ٦٧ .
- الشامي، رشاد : قواعد اللغة العبرية للمبتدئين ، مكتبة سعيد رافت ١٩٧٨ م ،
- كمال ، ربحي : دروس في اللغة العبرية ، مكتبة لبنان ، ١٩٨٠ م
- راشد ، فرج : اللغة العبرية قواعد و نصوص .
- عبداللطيف ، سناء : تعبيرات ومصطلحات ، مكتبة مدبولي ، ٢٠٠٢ م.
- عمر ، احمد مختار: علم الدلالة ، ط ٢ ، ١٩٨٨ م.
- عمر ، احمد مختار: علم الدلالة ، ط ٢ ، ١٩٨٨ م.
- عبد الرحمن ، طه : اللسان والميزان أو التكوثر العقلي ، المركز الثقافي العربي ، الدار البيضاء ، المغرب ، ١٩٩٨ م .
- موسكاتي ، سبتيño وأخرون : مدخل إلى نحو اللغات السامية المقارن ، ترجمة مهدي المخزومي و عبدالجبار المكلي ، عالم الكتب ، بيروت ، ١٩٩٣ م.
- مذكور ، عاطف : علم اللغة بين القديم والحديث ، دار الثقافة للنشر والتوزيع ، القاهرة ، ١٩٨٦ م .
- هويدى ، أحمد محمود: هدف ومنهج مدرسة النقد النصي ، مجلة كلية الأداب ، ع ٦٠ ، ١٩٩٣ م ،
- وهبة ، مجدي : معجم المصطلحات الأدبية ، مكتبة لبنان ، بيروت ، ب. ت ،

- يول : معرفة اللغة ، ترجمة محمود فراج ، دار الكتاب للنشر ،
٢٠٠٨ م .
- ترجمة متن التلمود "المشنا" (القسم الاول زراعيم) - ترجمة وتعليق
د.مصطفى عبد المعبد - تقديم ا.د محمد خليفة حسن - مكتبة النافذة -
الطبعة الاولى - عام ٢٠٠٨ ص ٦ .
- الآخر في التلمود - (ترجمة باب العبادات الاجنبية في التلمود) - "عفودا
زارا" - ترجمة شيماء مجدى حسن - مرجعة وتقديم ا.د.ليلى ابوالمجد -
دار العلوم للنشر والتوزيع ٢٠٠٧ م ص ٦
- ٢-التلمود واثره في صياغة الشخصية اليهودية - د.عودة عبد عودة عبدالله
بحث - ص ٦-٥
- ٣--الآخر في التلمود - (ترجمة باب العبادات الاجنبية في التلمود) -
"عفودا زارا" - ترجمة شيماء مجدى حسن - مرجعة وتقديم ا.د.ليلى
ابوالمجد - دار العلوم للنشر والتوزيع ٢٠٠٧ م ص ٦-٧
- ٤-التلمود واثره في صياغة الشخصية اليهودية - د.عودة عبد عودة عبدالله
بحث - ص ٧-٦
- ٥-الآخر في التلمود - (ترجمة باب العبادات الاجنبية في التلمود) - "عفودا
زارا" - ترجمة شيماء مجدى حسن - مرجعة وتقديم ا.د.ليلى ابوالمجد -
دار العلوم للنشر والتوزيع ٢٠٠٧ م ص ٥
- التلمود كتاب اليهود المقدس"تاریخه وتعالیمه ومقطفات من نصوصه"
- د.احمد ابیش - قدم له ا.د.سهیل زکار - ٢٠٠٦ م ص ٣٦-٣٩
- ٧-التلمود واثره في صياغة الشخصية اليهودية - د.عودة عبد عودة عبدالله
بحث - ص ١١
- ترجمة متن التلمود "المشنا" (القسم الاول زراعيم) - ترجمة وتعليق
د.مصطفى عبد المعبد - تقديم ا.د محمد خليفة حسن - مكتبة النافذة -
الطبعة الاولى - عام ٢٠٠٨ ص ٨-٧
- دراسات في المشنا - د.مصطفى عبد المعبد سلسلة
الدراسات الدينية والتاريخية مركز الدراسات الشرقية -
العدد رقم ٤٠ ٢٠٠٩ م ص ١٠-٩

- -التلمود واثره فى صياغة الشخصية اليهودية -د.عودة عبد عدوة عبدالله -
بحث - ص ١٢
- -قواعد اللغة العربية فى عصر المشنا (٢٠١٦م) -د.ليلى ابراهيم ابو المجد - القاهرة ١٩٩٨ ص ١١-١٢
- ترجمة متن التلمود "المشنا" (القسم الاول زراعيم) - ترجمة وتعليق د.مصطفى عبد المعبد -تقديم ا.د محمد خليفة حسن -مكتبة النافذة -
الطبعة الاولى -عام ٢٠٠٨ ص ١٢-١٣
- دراسات فى المشنا -د.مصطفى عبد المعبد سلسلة الدراسات الدينية والتاريخية مركز الدراسات الشرقية -
العدد رقم ٤٠ ٢٠٠٩ م ص ١٠-١٢
- -التلمود واثره فى صياغة الشخصية اليهودية -د.عودة عبد عدوة عبدالله -
بحث - ص ١٢-١٣
- ١٠-التلمود واثره فى صياغة الشخصية اليهودية -د.عودة عبد عدوة عبدالله بحث - ص ١١
- -الآخر فى التلمود - (ترجمة باب العبادات الاجنبية فى التلمود) -"عفودا زارا" -ترجمة شيماء مجدى حسن -مراجعة وتقديم ا.د.ليلى ابوالمجد -
دار العلوم للنشر والتوزيع ٢٠٠٧ م ص ٧
- ترجمة متن التلمود "المشنا" (القسم الاول زراعيم) - ترجمة وتعليق د.مصطفى عبد المعبد -تقديم ا.د محمد خليفة حسن -مكتبة النافذة -
الطبعة الاولى -عام ٢٠٠٨ ص ٩-١٢
- دراسات فى المشنا -د.مصطفى عبد المعبد سلسلة الدراسات الدينية والتاريخية مركز الدراسات الشرقية -
العدد رقم ٤٠ ٢٠٠٩ م ص ١٣-٢٠
- ترجمة متن التلمود "المشنا" (القسم الاول زراعيم) - ترجمة وتعليق د.مصطفى عبد المعبد -تقديم ا.د محمد خليفة حسن -مكتبة النافذة -
الطبعة الاولى -عام ٢٠٠٨ ص ٩-١١
- دراسات فى المشنا -د.مصطفى عبد المعبد سلسلة الدراسات الدينية والتاريخية مركز الدراسات الشرقية -
العدد رقم ٤٠ ٢٠٠٩ م ص ١٣-٢٠

- - الآخر في التلمود - (ترجمة باب العبادات الأجنبية في التلمود) - "عفودا زارا" ترجمة شيماء مجدى حسن - مرجعة وتقديم أ.د.ليلى أبوالمجد - دار العلوم للنشر والتوزيع ٢٠٠٧ م ص ٧
- ١٣- الآخر في التلمود - (ترجمة باب العبادات الأجنبية في التلمود) - "عفودا زارا" ترجمة شيماء مجدى حسن - مرجعة وتقديم أ.د.ليلى أبوالمجد - دار العلوم للنشر والتوزيع ٢٠٠٧ م ص ٧
- ١٤- ترجمة متن التلمود "المشنا" (القسم الأول زراعيم) - ترجمة وتعليق د.مصطفى عبد المعبد - تقديم أ.د. محمد خليفة حسن - مكتبة النافذة - الطبعة الأولى - عام ٢٠٠٨ ص ١٧-١٦
- دراسات في المشنا - د.مصطفى عبد المعبد سلسلة الدراسات الدينية والتاريخية مركز الدراسات الشرقية - العدد رقم ٤٠ ٢٠٠٩ م ص ٥٤-٤٠
- ١٥- ترجمة متن التلمود "المشنا" (القسم الأول زراعيم) - ترجمة وتعليق د.مصطفى عبد المعبد - تقديم أ.د. محمد خليفة حسن - مكتبة النافذة - الطبعة الأولى - عام ٢٠٠٨ ص ١٠-٩
- دراسات في المشنا - د.مصطفى عبد المعبد سلسلة الدراسات الدينية والتاريخية مركز الدراسات الشرقية - العدد رقم ٤٠ ٢٠٠٩ م ص ٦٠-٥٤
- ١٦- دراسات في المشنا - د.مصطفى عبد المعبد سلسلة الدراسات الدينية والتاريخية - مركز الدراسات الشرقية - العدد رقم ٤٠ ٢٠٠٩ م - ص ٤٥-٤٠
- - ترجمة متن التلمود "المشنا" (القسم الأول زراعيم) - ترجمة وتعليق د.مصطفى عبد المعبد - تقديم أ.د. محمد خليفة حسن - مكتبة النافذة - الطبعة الأولى - عام ٢٠٠٨ ص ١٨-١٦
- - التلمود وأثره في صياغة الشخصية اليهودية - د.عودة عبد عودة عبدالله - بحث - ص ١٧-١٤
- - التلمود كتاب اليهود المقدس "تاريخه وتعاليمه ومقتضيات من نصوصه" - د.احمد ابيش - قدم له ا.د.سهيل زكار - ٢٠٠٦ ص ٢٩

- ١٧- دراسات فى المشنا - د.مصطفى عبد المعبد سلسلة الدراسات الدينية والتاريخية - مركز الدراسات الشرقية - العدد رقم ٤٠ - ٢٠٠٩ ص ٤٠-٢٠
- ترجمة متن التلمود "المشنا" (القسم الاول زراعيم) -
ترجمة وتعليق د.مصطفى عبد المعبد - تقديم ا.د محمد خليفة
حسن - مكتبة النافذة - الطبعة الاولى - عام ٢٠٠٨ ص ١٦-١٢
- - التلمود واثره فى صياغة الشخصية اليهودية - د.عودة عبد عودة عبدالله -
بحث - ص ١٤-١٣
- التلمود كتاب اليهود المقدس" تاريخه وتعاليمه ومقطفاته من نصوصه " - د.احمد ابيش - قدم له ا.د.سهيل زكار - ٢٠٠٦ ص ٢٨
- - الآخر في التلمود - (ترجمة باب العبادات الأجنبية في التلمود) - "عفودا زارا" - ترجمة شيماء مجدى حسن - مرجعة وتقديم ا.د.ليلى ابوالمجد - دار العلوم للنشر والتوزيع ٢٠٠٧ م ص ٣٦-٢٤
- - قواعد اللغة العربية في عصر المشنا (ق.م.٦-٢) - د.ليلى ابراهيم ابو المجد - القاهرة ١٩٩٨ ص ١٤-١٢
- ١٨- دراسات فى المشنا - د.مصطفى عبد المعبد سلسلة الدراسات الدينية والتاريخية - مركز الدراسات الشرقية - العدد رقم ٤٠ - ٢٠٠٩ ص ٦٥-٦٧
- ترجمة متن التلمود "المشنا" (القسم الاول زراعيم) -
ترجمة وتعليق د.مصطفى عبد المعبد - تقديم ا.د محمد خليفة
حسن - مكتبة النافذة - الطبعة الاولى - عام ٢٠٠٨ ص ٢٠-١٨
- ١٩- قواعد اللغة العربية في عصر المشنا (ق.م.٦-٢) - د.ليلى ابراهيم ابو المجد - القاهرة ١٩٩٨ ص ٧-٦
- ٢٠- دراسات فى المشنا - د.مصطفى عبد المعبد سلسلة الدراسات الدينية والتاريخية - مركز الدراسات الشرقية - العدد رقم ٤٠ - ٢٠٠٩ ص ٦٦-٦٧

- ٢١- قواعد اللغة العربية في عصر المشنا (ق.م.٦٢) - د.ليلي ابراهيم ابو المجد - القاهرة - ١٩٩٨ - ص ٤٢٧ - دراسات في المشنا - د.مصطفى عبد المعبد سلسلة الدراسات الدينية والتاريخية - مركز الدراسات الشرقية - العدد رقم ٤٠ م ٢٠٠٩ - ص ٦٧-٩٥
- ٢٢- دراسات في المشنا - د.مصطفى عبد المعبد سلسلة الدراسات الدينية والتاريخية - مركز الدراسات الشرقية - العدد رقم ٤٠ م ٢٠٠٩ - ص ٩٥-١١٥
- ترجمة متن التلمود "المشنا" (القسم الاول - زراعيم) - ترجمة وتعليق د.مصطفى عبد المعبد تقديم ا.د محمد خليفة حسن - مكتبة النافذة - الطبعة الاولى - عام ٢٠٠٨ - ص ٢٠-٢٢
- - قواعد اللغة العربية في عصر المشنا (ق.م.٦٢) - د.ليلي ابراهيم ابو المجد - القاهرة - ١٩٩٨ - ص ١٧-٤٢

المصادر والمراجع باللغة العربية :

- תנ"ך
- ספר בראשית
- ابن שושן , אברהם: המילון החדש , הוצאת קריית - הספר , ירושלים , 1993.
- אזר , משה : שטח ו עמוק בתחביר , הוצאת אוניברסיטת חיפה , חיפה , תשל"ז .
- אבנרי , יצחק: יד הלשון , הוצאת ספרים יזרעאל , תל אביב , 1964
- בר יוסף , אברהם: מבוא לתולדות הלשון העברית , הוצאת הקיבוץ המאוחד , ת"א , 1984.

- בן אשר, מרדכי: עיונים התהברת העברית החדשה, הוצאה הקיבוץ המאוחד, אוניברסיטה חיפה, תשל"ו.
- בלאו, יהושע: דקדוק עברי שיטתי, חלק א, הוצאה במכון העברי להשכלה בכתב ירושלים, תש"ל.
- בלאו, יהושע: דקדוק עברי שיטתי, חלק ב, הוצאה במכון העברי להשכלה בכתב ירושלים, 1969.
- בלאו, יהושע: יסודות התהברת, חלק א, הוצאה במכון העברי, ירושלים, שנת תשכ"ז.
- בלאו, יהושע: יסודות התהברת, חלק ב, הוצאה א' רובינשטיין, ירושלים, שנת 1987.
- בלאו, יהושע: יסודות התהברת ו השחבור, הוצאה א' רובינשטיין.
- בלאו, יהושע: יסודות תורת המשפט, הוצאה א' רובינשטיין, ירושלים, 1987.
- בלאו, יהושע: יסודות תורת הלשון, חלק א' תורה ההגהה ו הפעול, הוצאה א' רובינשטיין, ירושלים, שנת 1987.
- בלאו, יהושע: יסודות תורת הלשון, חלק ב' תורה השם, הוצאה א' רובינשטיין, ירושלים, שנת 1988.
- בלאו, יהושע: תורה ההגהה ו הצורות, הוצאה הקיבוץ המאוחד, הדפסה השנייה, תשל"ד.
- סגיף, דויד: מלון עברי ערבי. הוצאה שוקן, ת"א, 1981.
- פרוכטמן, מאיה: העברית שלנו, העברית המדוברת - היבטים ומוגמות (סקירה), הדר האולפן החדש | גיליון 89 | אביב תשס"ו - 2006.

- רוזן, אהרון ובן שפר, יוסף : אלף מילים המוחדש " עברית חי-יום יום , חלק ראשון , הוצאת ספרים אח יאסף הע-מ תל אביב , הדפסה שלושים , 1990 .
- אבנרי י. : היכל המשקלים (תל-אביב 1976)
- אבנרי י. : יד הלשון (תל-אביב 1964) עמ' 404 - 411
- בלאו י. : תורת ההגה והצורות (תל-אביב תשל"ב) עמ' 47 - 48
- בן-אור א. : לשון וסגנון (תל-אביב 1963) עמ' 17 - 171
- בנדוד א. : לשון מקרא ולשון חכמים (תל-אביב 1967) עמ' 1 - 94
- ברגשטרסר ג. : דקדוק הלשון העברית (ירושלים תשל"ב) – תרגום
- מגרמנית מ. בן אשר עמ' 15 - 22
- בר יוסף א. : מבוא כללי למקרא (תל-אביב 1972)
- גורדון ה. : השפה צפון-ישראלית על העברית שלآخر גלות בבל ארץ- ישראל ד' עמ' 104 - 105.
- הורוביץ א. : בחנים לשוניים לזהוי מזמוריהם מאוחרים בספר תהילים (ירושלים תשכ"ו) דוקטורט.
- חומסקי ז. : הלשון העברית בדרכי התפתחותה – (תל-אביב תשכ"ז) עמ' 37 - 74
- מורג ש. עד אימתי דיברו עברית – לשוננו חוב' ט"ז.
- סיון ר. : העברית לרבדיה – לשוננו לעם – תשל"ה.

- פדרבווש ש.: הלשון העברית בישראל ובימים (ירושלים – תשכ"ח).
- פרץ י.: משפט הזיקה (תל-אביב 1967) עמ' 9 - 72.
- קאסטו מ"ד.: האלה ענוה (ירושלים תשכ"ח) –
הקדמה
- קאסטו מ"ד.: ספרות מקראית וספרות כנענית –
תביבץ י"ד עמ' 1 ואילך.
- רבין ח.: עיקרי תולדות הלשון העברית (תשל"ב).
- רבין ח.: יסודות הדקדוק המשווה של הלשון העברית (ירושלים תשכ"ז).
- שטיינברג י.: מלון התנ"ך (תל-אביב 1961)
- אנציקלופדיה עברית: ערכים הדנים על הנושא.
- אנציקלופדיה עברית: ערכים הדנים על הנושא.
- Ellenbogen M.: Foreign words in the O.T. their origin and etymology (London 1962).

- Gulkovitsch.: Die Bildung von Abstrakt
begriffen in der hebräisc.en Sprachgeschichte
(1931)
-

